

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

1909. év.

I—XXIV. FÜZET.

XLVIII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évidíj fejében szintén ingyen küldetnek meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek téra stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lappal legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezébe kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
KÖNYVTARA.

AK 3040

„Patria” nyomai vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

teljesz.

szám.

TARTALOM.

I. Czikkek.

	Oldal
<i>Ambrózy Lajos báró</i> : Az amerikai Egyesült Államokat fenyegető keményfaválság és annak hatása a magyar erdőgazdaságra...	IX. 439
<i>Bencze Gergely</i> : Észrevételek az agrogeológiai értekezés alkalmából	X. 534
<i>Bernátsky J.</i> : A füst okozta károkról...	IV. 197
<i>Biró János</i> : Öt évi legelőjavítás a Székelyföldön	XXI. 1011
<i>Blattny Tibor</i> : A magyar Alföld befásítása érdekében	XI. 582
<i>Bóra Elemér</i> : Uj alvázás kocsi- és fékrendszer ismertetése XIV. 710, XV. 759	XVI. 799
<i>Bund Károly</i> : Az adóreform és az erdőgazdaság	III. 117
— A birtokpolitikai törvényjavaslat	VII. 357
<i>Burger Artur</i> : Gyergyóban	XIX. 945
<i>Craus Géza</i> : Az erdők törzskönyve és az erdőirtások	V. 253
<i>Csegezy Pál</i> : Közbirtokossági erdők vagyonkezelése a Székelyföldön	VIII. 397
— A székely közbirtokossági erdők ügykezelése	XV. 754
— Erdőgazdasági ügyek a közigazgatásban	XVII. 825
<i>Földes János</i> : Buzdító szózat tölgykorcsaink érdekében	II. 60
<i>Hell Miklós</i> : Érdekes bűnügyi tárgyalás erdei lopás ügyében	VII. 370
<i>Jamieson Tamás</i> : Válasz Kövessi Ferencz dr. észrevételeire	IV. 200
<i>Kaán Károly</i> : A besztercebányai kincstári gereb	XXIV. 1109
<i>K. Bogdán Géza</i> : A talajfelület hajlásszögének egyszerű mérés-módja	II. 65
— A hordképesség kiszámítása a fának vízi szállításánál	XXIII. 1073
<i>Kolozs József</i> : Tutajozásra berendezett folyók szabályozása és az erre használt vízéptítmények költségei	VI. 317
<i>Kövessi Ferencz dr.</i> : A növények nitrogénfelvevő szervéről szóló Jamieson-féle elmélet kísérleti keresztpróbája	IV. 208
— A növények nitrogénfelvevő szerveiről szóló Jamieson-féle elmélet keresztpróbájának kísérleti ellenőrzéséről	VII. 382
<i>Mágócsy-Dietz Sándor dr.</i> : A luczfenyő eltorzult toboza	V. 258
<i>Muzsnyay Géza</i> : A közép- és magashegységi erdeink mesterséges felujtásánál tapasztalható hibákról	I. 1
— Neveljünk erőteljes csemetéket	X. 526

	Oldal
<i>Nagy Károly</i> : Az 1909. évi V. törvénycikkéről	XI. 577
— A közutakra és vámokra vonatkozó törvényjavaslat ter- vezetéről	XIII. 657
— A földadókataszternek a művelési ágváltozásokkal kap- csolatos kiigazításáról	XIII. 668
— A vízjogi törvény módosításáról	XIX. 946
<i>Pászthy Ferencz</i> : Akácvetés vizmosások oldalain	VIII. 421
<i>Rónay György</i> : Észrevételek Szabó Endrének „Tanulmány az erdő- értékszámítás köréből“ czimű közleményére	III. 125
<i>Sebess Dénes dr.</i> : Új irányok az osztrák agrárpolitikában	IV, 189
<i>Szabó Ferencz</i> : A fenyőházai m. kir. erdőgondnokság gazdasági viszonyai	XVIII. 853
— A fenyőházai erdei vasut	XVIII. 866
<i>Téglás Gábor</i> : Római erdőigazgatási emlék Pannóniából	XII. 629
— A fák és erdők kultusza a görög és római világban	XXII. 1044
<i>Teschler Béla</i> : A lipitújvári erdészeti szakképző iskola 1799-től 1811-ig	XX. 986
<i>Török Aladár</i> : A IV-ed éves erdészeti főiskolai hallgatók 1908. évi tanulmányutjának leírása	V. 269
<i>V. S.</i> : Erdő és város (Municipiális feladatok a természetvédelem terén)	XXI. 1026
— Élőfák átültetése	XXIII. 1088
<i>Zemplén Géza dr. és Roth Gyula</i> : Adatok az erdei fák nitrogén- felvételéhez (Válasz Kövessi F. dr. észrevételeire)	III. 97
— Adatok az erdei fák nitrogénfelvételéhez (Válasz Kövessi F. dr. főiskolai tanár „keresztpróbájára“)	VII. 374
<i>Z. J.</i> : Frömbling porosz erdőmester könyve a bükkszálerdőről VIII. 403	X. 542
<i>Zivuska Jenő</i> : Mezőgazdasági használatra kevésbé alkalmas terü- letek beerdősítése (Ismertetés) XVI. 785	XVII. 829
A kincstári erdőtisztek állásfoglalása a földművelésügyi tárcza ügy- köréhez tartozó erdőtisztai létszámok egyesítése ügyében	I. 43
Az 1907. évi VIII. nemzetközi gazdasági kongresszus eredményei VI. 297, XX. 971	XXIV. 1121
Az adóreform további fejleményei	VI. 313
A természeti emlékek fentartása	X. 519
Az északamerikai erdőtüzekről	X. 540
Vadászfy Jenő †	X. 565
Az erdőtiszt tartására vonatkozó kötelezettség kijátszása	XII. 627
Erdőgazdasági mozgalmak Francia- és Angolországban XIII. 671, XIV. 727	
Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére XIV. 705, XV. 749	
Közgyűléseink és kirándulásaink	XVIII. 921
Az állami erdőtisztek létszámrendezése	XXII. 1037
Az amerikai gesztenyefavész	XXIII. 1083

II. Egyesületi közlemények.

	Oldal
Titkári jeientés (1908. évi december hó 13.)	I. 23
Az Országos Erdészeti Egyesület 1908. évi december hó 13-án Budapesten tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve	I. 34
Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának jegyző- könyvei:	
az 1908. évi december hó 12-én tartott ülésről	II. 73
az 1909. évi márczius hó 29-én tartott ülésről	IX. 469
az 1909. évi június hó 12-én tartott ülésről	XIV. 734
az 1909. évi augusztus hó 25-én Fenyőházán tartott ülésről	XVIII. 910
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések:	
III. 182, IV. 230, VI. 346, VIII. 434, X. 573, XII. 653, XIV. 747, XVI. 822, XVIII. 940, XX. 1009	XXIV. 1137
Pályázat az erdőgazdák részére szükséges kereskedelmi ismereteket tárgyaló kézikönyvre	IX. 467
Az Országos Erdészeti Egyesület 1908. évi zárszámadása	IX. 479
Az Országos Erdészeti Egyesület 1910. évi költségvetése	IX. 495
Az Országos Erdészeti Egyesület felterjesztése a telepítésről, ingatlan feldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről szóló törvényjavaslat ügyében	XI. 589
Felhívás a magyar erdőbirtokosokhoz és erdőtisztekhez (A magyar erdőgazdaság történeti emlékeinek megőrzése és összegyűjtése ügyében) XII. 640	XIII. 681
Pályázat erdészeti ösztöndíjakra XII. 641	XIII. 682
Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére XIV. 705,	XV. 749
Titkári jelentés (1909. évi augusztus 26.)	XVIII. 901
Jegyzőkönyv az Országos Erdészeti Egyesület 1909. évi augusztus hó 26-án Fenyőházán tartott rendes közgyűlésről	XVIII. 913
Közgyűlésünk és kirándulásaink	XVIII. 921
Felhívás a Horváth-Sándor-alapítvány jutalomdíja ügyében XIX. 959, XX. 991	XXI. 1029
Felhívás a f. évi segélyek ügyében XIX. 960, XX. 991	XXI. 1030

III. Irodalom.

1. Lapszemle.

A házigomba	II. 87
A M. Á. V. talpfateltetőtelepei	II. 88
Erdészeti kísérletek	XI. 613
Fényigényes és árnytüdő fanemek. Fényélvezet és talajnedves- ség (Biró Z.)	XIII. 683
Bartha Ábel III. cikke a luczfenyőről (Ism. Fekete Lajos)	XX. 992
Európa erdősegei az ősidőkben (Blattny T.)	XXIII. 1097

2. Könyvismertetések.

	Oldal
<i>Répassy Miklós</i> : Az édesvízi halászat és halgazdaság	X. 563
<i>Pollák Ferencz</i> : Az erdőgazdaság kátéja (Ism. <i>Biséll Gyula</i>)	X. 565
<i>Kodolányi Antal</i> : A mezőgazdasági munkák és teendők	XII. 642
<i>Monostori Károly</i> : Ebtenyésztés	XII. 642
<i>Charbula Frigyes</i> : Az osztrák kincstári erdőzet reformjához	XII. 643
<i>Petricsek Adolf</i> : A magyar birodalom fontosabb fás növényeinek mag- és terméshatározója	XVI. 807
<i>Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara</i> : Kereskedelmünk és iparunk az 1908. évben	XIX. 961
<i>M. kir. közp. statisztikai hivatal</i> : A magyar áruforgalmi statisztikai állandó értékmegállapító bizottság jelentése a magyar szent korona országainak 1907. évi külkereskedelmi forgalmáról	XIX. 962
<i>Elek István</i> : Birtokpolitika (Ism. <i>Bund Károly</i>)	XX. 996
<i>Hollady Nándor</i> : Adóügyi tanácsadó	XX. 998
<i>Ödönfy László</i> : Tetőszéktáblázatok	XXIII. 1104
3. A könyvpiacz uj termékei	II. 90

IV. Fakereskedelem.

A magyar korona országainak külkereskedelmi forgalma fában, faárúkban, cserzőanyagokban és papirosanyagban III. 152,	IV. 238
A faüzlet helyzetéről (Fodor L.)	IV. 220
Fakülkereskedelmi forgalmunk az 1908. évben (Fr. L.)	V. 282
A bükkfatermelés válsága (Fodor L.)	V. 283
A tölgyerdők védelme Rómániában (Fr. L.)	V. 234
A székely erdőipar r.-t. (Fr. L.)	V. 284
A mármarosi faeladások (B. Z.)	VI. 333
Faeladási eredmények	VIII. 425
Bécsi faárak február hóban (Kallina)	VIII. 425
Felhívás erdőbirtokosainkhoz és fakereskedőinkhez (Kovács Gy.)	VIII. 428
A fakereskedelem helyzetéről (Fodor L.)	X. 556
A fa szállítási díjtételeinek felemelése	X. 562
Béke a parketiparban	XVI. 810
A fa vasuti díjtételeinek felemelése	XVI. 810
Határőrvidéki tölgyfaeladások (Fr. L.)	XVI. 811
A fakereskedelem helyzetéről (Fodor L.) XXII. 1056,	XXII. 1093
Bécsi faárak (Kallina)	XXII. 1061

V. Vidéki levél.

A <i>Catalpa speciosa</i> telepítése ügyében (Répászky I.)	VI. 336
---	---------

VI. Hivatalos közlemények.

	Oldal
Felhívás az erdészeti államvizsga tárgyában III. 138, --- --- ---	XV. 777
Hirdetmény a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában --- --- ---	VIII. 428
Felhívás az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyző alaptól az 1909/1910. tanévben kiosztható segé- lyek ügyében XII. 643, --- --- --- --- --- --- --- --- ---	XIII. 693
Pályázat erdősítési jutalmakra --- --- --- --- --- --- --- --- ---	XVI. 808
Hirdetmény az 1909. évben megtartandó erdőőri és vadőri szak- vizsgák ügyében --- --- --- --- --- --- --- --- ---	XVII. 844
I. Hirdetmény az őszi erdészeti államvizsga tárgyában --- --- ---	XX. 998
II. Kimutatás az erdőbirtokosok által az 1909. év őszi eladásra bejelentett erdei famagvakról --- --- --- --- --- --- --- --- ---	XX. 999

VII. Különfélék.

Személyi hírek I. 55, III. 139, X. 567 --- --- --- --- --- --- --- --- ---	XI. 618
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet székházának felavatása --- --- ---	I. 55
Faiparosaink szervezkedése a Gyáriparosok Szövetségében --- --- ---	I. 56
Halálozás. I. 57, III. 150, IV. 229, VI. 342, VII. 392, VIII. 431, X. 570, XI. 624, XII. 648, XIII. 700, XIV. 741, XVII. 847, XVIII. 939, XXI. 1035, XXIII. 1106 --- --- --- --- --- --- --- --- ---	XXIV. 1135
Helyreigazítás. I. 57, III. 150, V. 293 --- --- --- --- --- --- --- --- ---	VIII. 431
Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének erdészeti szak- bizottsága --- --- --- --- --- --- --- --- ---	II. 90
A földművelésügyi minisztérium ügybeosztása --- --- --- --- --- --- --- --- ---	II. 91
Késői sajmeggy (Kallina K.) --- --- --- --- --- --- --- --- ---	II. 91
Az apáczalepke folyó évi peterakása (Matusovits Péter) --- --- ---	II. 92
A Bóra-féle vasuti kocsikról --- --- --- --- --- --- --- --- ---	II. 94
Az 1909. évi állami költségvetés --- --- --- --- --- --- --- --- ---	III. 139
Erdősítési jutalmak kiosztása --- --- --- --- --- --- --- --- ---	III. 147
Cziklon pusztítása a szászsebesi erdőhivatal kerületében --- --- ---	III. 148
A fagyöngy biológiájáról (Tétényi) --- --- --- --- --- --- --- --- ---	III. 149
A tölgyfa és a Clithris puercina gombafaj (Tétényi) --- --- ---	III. 149
A szkisport hazánkban --- --- --- --- --- --- --- --- ---	III. 150
A pusztai talpastyuk 1908. évi vándorutja (Schenk J.) --- --- ---	IV. 224
A Gyáriparosok Országos Szövetségének faipari szakosztálya (Fr. L.)	IV. 228
A M. Á. V. talpf pályázata (Fr. L.) --- --- --- --- --- --- --- --- ---	IV. 228
Az állami erdők Franciaországban (Fr. L.) --- --- --- --- --- --- --- --- ---	V. 229
Az osztrák kincstári erdészet újjászervezése --- --- --- --- --- --- --- --- ---	V. 285
Az urali bagoly előfordulása hazánkban (Schenk Jakab) --- --- ---	V. 285
A pikkelyes taplógomba biológiájából (Tétényi.) --- --- --- --- --- --- --- --- ---	V. 289
Nemzetközi vadászati kiállítás Bécsben, 1910 --- --- --- --- --- --- --- --- ---	V. 290
Vadászat bérbeadása körüli eljárás --- --- --- --- --- --- --- --- ---	V. 291
A fegyvertartás kérdésének rendezése --- --- --- --- --- --- --- --- ---	V. 293
A tolokás magvetőgép árváltozása --- --- --- --- --- --- --- --- ---	V. 293

A telepítésről	VI.	338
Erdőszámítisztek sérelme	VI.	338
A vizierőtelepek és a fausztatás	VI.	338
Növénytermesztés különféle színű földben (Barthos Gy.)	VI.	339
A pásztormadár 1907. és 1908. évi inváziója (Schenk I.)	VI.	339
Választmányi ülés	VII.	389
Az adóreform a főrendiházban	VII.	390
Erdőszámvevősségi tisztviselők óhaja	VII.	391
A talaj hajlásszögének egyszerű mérése (Béky Albert.)	VII.	391
Az erdészeti rendeletek tára	VII.	392
Változás az Országos Erdészeti Egyesület személyzetében	VIII.	428
Á fenyőcsucok levágásának kérdéséhez (Fábry Alajos.)	VIII.	429
Állami erdők vásárlása Északamerikában (Fr. L.)	VIII.	430
Nemzetközi vadászati kiállítás	VIII.	430
A vadászvizsla (Könyvismertetés)	VIII.	431
1500 éves tölgyfa	VIII.	431
Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése	IX.	504
A kopár, futóhomokos és vizmosásos területeken teljesített erdősi- tések állami segélyezése	IX.	504
Rakásba összehordott galyak ellopása vétség	IX.	505
A bécsi nemzetközi vadászati kiállításról	IX.	505
Cserépben tartott havasigyopár (Barthos Gyula)	IX.	505
A tövistelen kaktusz (Füzy Zoltán)	IX.	505
A „Gazda“ köz- és mezőgazdasági hetilap	IX.	508
Biehn János árjegyzéke	IX.	508
A vidéki erdészeti egyesületek köréből	X.	567
Uj erdőtörvény Romániában	X.	567
Erdei tüzek	X.	567
Az agancskiállítás	X.	568
A vizirigó kártékonyságáról (Répászky István)	X.	568
Kérelem	X.	570
Az Erdészeti Zsebnaptár elfogott	X.	570
Az Arad—Temesvár—Déva—Lugosvidéki Erdészeti Egyesületnek közgyűlése	XI.	618
A Baranya—Somogy—Tolnavármegyei Erdészeti és Vadászati Egye- sület közgyűlése	XI.	620
Borsod, Gömör, Heves megyék erdészeti egyesülete	XI.	620
A tavaszi erdészeti államvizságról	XI.	621
Mag- és csemetekereskedőink figyelmébe	XI.	622
Erdészeti gőzteherkocsi bemutatása	XI.	622
A cserépben tartott havasi gyopár színváltozása (H. Gabnay Ferencz)	XI.	623
Az enyvgyűrű (Fr. L.)	XI.	623
Kedvezmény	XI.	623
Feladási eredmények	XII.	646

	Oldal
Schaumburg-Lippe herceg szlavóniai uradalma	XII. 646
Vadászati szakoktatásunkról (Barthos Gyula)	XII. 647
A Baranya—Somogy—Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egye- sület közgyűlése	XIII. 695
Az ág és tuskófa ára	XIII. 699
Tölgyfaárak Spessartban	XIII. 699
Gőzteleautomobil	XIV. 739
Az amerikai dió (<i>Juglans nigra</i>) csirázóképessége (Földes János) ...	XIV. 739
Az 1910. évi nemzetközi vadászati kiállítás	XIV. 740
Borsod, Gömör, Heves megyék erdészeti egyesületének közgyűlése	XV. 777
Amerika száradófélben lévő erdeinek hasznosítása (Gömöri)	XV. 780
Erdei kihágások Szászországban (Gömöri)	XV. 781
Schenek István dr. †	XVI. 811
Szerbia erdészetéről (Fr. L.)	XVI. 812
„Serpulit“ házigombaellenes szer	XVI. 812
Felhívás vadászati jutalmak ügyében	XVI. 814
Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűléséről	XVII. 845
Az apáczalepke (Fr. L.)	XVII. 845
Felhívás a keresztcsőrűek megfigyelésére (M. kir. ornithológiai központ)	XVII. 846
Kérelem	XVII. 847
Imecs Béla †	XVIII. 935
Jogtalan legeltetés	XVIII. 936
Faragó Béla árjegyzéke	XVIII. 939
Ujházy Dénes †	XIX. 962
Tanulmányut a mármarosí havasokra	XIX. 963
Tűz Pojana-Mörulon	XIX. 966
Uj kítűzőrudak földmérők részére	XIX. 968
Fadöntés elektromos árammal	XIX. 969
Az 1910. évi Erdészeti Zsebnaptár megjelent	XX. 1000
Fából készített cukor és alkohol	XX. 1000
Az idej tölgyfaárverések eredményei	XX. 1000
A puha fűrészáru árainak emelése	XX. 1000
Az osztrák vasuti tarifaemelések	XX. 1000
A rendőri büntető eljárásra vonatkozó egységes szabályzat	XX. 1001
Az apáczalepke idej fellépése (Matusovits Péter)	XX. 1003
A Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesülete	XX. 1005
Nemzetközi vadászati kiállítás	XX. 1006
Stainer Gyula árjegyzéke	XX. 1007
Faragó Béla †	XXI. 1031
Az idej nagy kocsántalan tölgytermés	XXI. 1031
Tölgyfaárverések eredményei	XXI. 1032
A <i>Coraebus bifasciatus</i> (Matusovits Péter)	XXI. 1032
Történelmi kiállítás az 1910. évi nemzetközi vadászati kiállításon...	XXI. 1034

	Oldal
Köszönetnyilvánítás	XXI. 1035
A f. évi őszi államvizsgáról (Krippel M.)	XXII. 1064
Az erdélyrészi legelőjavítások 5 évi statisztikája (Biró János.)	XXII. 1066
Az I. éves erdőmérnökhallgatók száma	XXII. 1069
Vadkivitel Franciaországba	XXII. 1069
A kincstár által megnyert pör	XXIII. 1105
A budakeszi erdő	XXIII. 1105
Sebzett vad üzése idegen vadászati területen kihágás	XXIII. 1105
Tölgyfaalakú gyárkémény vasbetonból	XXIII. 1106
Köztelek Zsebnaptár	XXIII. 1106
Felhívás a „Magyar Ebtenyésztők és Ebkedvelők Egyesülete” alapítására	XXIII. 1106
Kitüntetett faiparos	XXIV. 1130
Az Arad—Temesvár, Déva—Lugos vidéki erdészeti egyesület választ- mányi ülése	XXIV. 1130
Kérelem a gyapjas pille (<i>Ocneria dispar</i>) petecsomóinak gyűjtése ügyében (Jablonowski J.)	XXIV. 1132
A him és nőstény az állatvilágban (H. Gabnay Ferencz.)	XXIV. 1133
Uj kincstári erdőgondnokság	XXIV. 1135
A luczfenyők csucsszáradása (Tétényi.)	XXIV. 1135

VIII. Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből.

I. 58, II. 95, III. 151, IV. 229, V. 294, VI. 343, VII. 393, VIII. 431, IX. 508, X. 571, XI. 624, XII. 648, XIII. 700, XIV. 742, XV. 782, XVI. 815, XVII. 847, XIX. 969, XX. 1097, XXI. 1036, XXII. 1070, XXIII. 1107,	XXIV. 1136
---	------------

IX. Erdészeti Rendeletek Tára.

27355/1908. F. M. Körrendelet a felek által megtérítendő eljárási költségek felszámítása, megállapítása, beszedése és beszállítása ügyében	III. 171
41685 ex/1908. F. M. A kincstári erdőlegények és segéderdőőrök javadalmazása tárgyában valamennyi magyarországi kincs- tári erdőhatóságához intézett körrendelet kivonata	IV. 251
Jegyzőkönyv a m. kir. földművelésügyi minisztérium szolgálati ügyköréhez tartozó államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának 1908. évi deczem- ber hó 12-én tartott rendes évnegyedes üléséről	VI. 350
1740 eln./1909. F. M. A m. kir. földművelésügyi minisztérium ügy- körében alkalmazott állami erdőtiszteknek fokozatosan egy közös összesített rangsorozati létszámba foglalása tárgyában	VIII. 432

4924/1909. F. M. Az 1898. évi XIX. t.-cz. II. czimének hatálya alá tartozó erdőbirtokon engedélyezett rendkívüli fahasználatokból befolyt pénzből vásárolt ingatlanok adás-vételi ügyletének figyelemmel való kísérése tárgyában	IX.	509
5925/1909. F. M. Az 15217/1899 számú végrehajtási rendelet II. rész 149. §-ának 2. pontjában és az erdőgazdasági ügyviteli szabályzatban foglalt s a birtokosságokat kötelező rendelkezések pontos betartása tárgyában	IX.	515
7057/1909. F. M. Kőrrendelet a m. kir. igazságügyminiszternek 7390/1909. I. M. számú, a hitbizományi erdőterületek változásai esetében követendő eljárás tárgyában kiadott rendelet közlését illetőleg	XI.	624
Jegyzőkönyv az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyző alap intézőbizottságának 1909. évi márczius hó 29-én tartott rendes évnegyedes üléséről... ..	XIII.	701
8831/1909. F. M. A birtokrendezési törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló 1908. évi XXXIX. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott igazságügyminiszteri rendeleteknek a törvény hatálya területén levő közigazgatási erdészeti bizottságokkal, kir. erdőfelügyelőségekkel és a m. kir. erdőhivatalokkal való közlése tárgyában	XIV.	744
43609/1909. F. M. Feloszlásnak indult vad lődija	XV.	782
43855/1909. F. M. Ragadozó vadak kölykeinek lődija	XV.	783
46727/1909. F. M. Vemhes vad méhében talált kölykök lődija	XV.	783
Jegyzőkönyv az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyző alap intézőbizottságának 1909. évi június 28-án tartott rendes évnegyedes üléséről... ..	XVI.	815

X. Közigazgatási bírósági döntvények és elvi jelentőségű határozatok.

A volt urbéreszek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdő birtokosainak engedélyezett rendkívüli fahasználatból eredő vételárak behajtása iránt az eljárás megindítása kérdésében hozott 7509/1908. sz. k. elvi jelentőségű ítélet	XII.	649
A volt urbéreszek osztatlan tulajdonában lévő, közösen használt erdő birtokosai részére engedélyezett rendkívüli fahasználatból létesített alpnak felhasználása tárgyában	XVII.	847

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak névsora és hátralékkimutatása 1908. év végén.

I. ALAPÍTÓ TAGOK.

	Alapított tőke K		Alapított tőke K
A) Készpénzben alapítottak:			
a) Személyek.			
Abrudbányai Béla †	400	Benitzky Ödön	200
n. Adriányi Antal jogutódja		Berchthold Rikárd gr. †	400
Adriányi Pál	300	Beust Ödön	200
Adriányi Arnold	320	Bézsán János br.	200
Agótha Alajos	200	Biach Mór	400
Aladics Emil	320	Biebel Aurél	320
Allender Frigyes	320	Biebel János	400
Almássy Andor	300	Bielek István †	320
Almássy Pál	400	Bikkál Nándor	300
Ambrózy István br.	320	Bischitz Mór	320
Ambrózy Lajos báró	300	Blaschek Frigyes jogutódja	
Andrássy Dénes gr.	1000	Blaschek Ede †	200
Andrássy György gr.	200	Bobok Tivadar	320
Andrássy Gyula gr. örök.	400	Bodor Zoltán	320
Andrássy Manóné gr.	600	Bogdán Géza	320
Arany Márk	400	Bolza István gr.	400
Aronffy Ernő	320	Bömches Frigyes	200
Asztalos Albert	200	Dei Conti de Bona Marino	320
Atzél Lajos br.	200	Bonnaz Sándor	400
Atzél Péter örök.	1000	Bornemissza János	200
Aue József örök. Aue József †	300	Borszéki Soma	300
Augusz Antal br.	200	Bothó Imre †	200
		Bozó Pál	200
		Brecz Sándor	320
		Breuner Ágost gr.	200
Baiersdorf Adolf †	1000	Campione Károly	200
Baiersdorf Károly	400	Chabada Géza	300
n. Balás Pál jogutódja		Chotek Rezső gr. †	200
Balás Emil	320	Coburg-Koháry Ágost hg.	1000
Balás Vincze	320	Császka György †	400
Bánffy Dezső br.	400	Csaszókóczy Károly	200
Batthyány Ferencz gr.	200	ifj. Csaszókóczy Mihály	320
Batthyány Fülöp gr.	400	Csekonics János gr.	200
Batthyány Géza gr.	200	Csiby Lőrincz †	320
Batthyány Gusztáv hg.	400	Csik Gyula	320
özv. Batthyány Lajosné gr.	400	Csik Imre	320
Batthyány-Strattmann Ödön		Csipkay János	320
herceg	200	Csupor István	320
Bánhidya Béla br.	200	Czékus György	320
Bátyka János	320	Czizer Károly	200
n. Beiwinkler Károly örök.	300	Dapsy Frigyes	320
Belházy Emil †	200	Darányi Ignác dr.	400
Belházy Jenő †	320	Degenfeld Imre gr.	400
Bencsik Sándor	320	Degenfeld Lajos gr.	400
Bende Imre	400	Degenfeld Sándor gr.	300
Benitzky Gyula	200		

Alapított tőke K	Alapított tőke K
Dernyei Antal 320	Gerő Gusztáv 320
Desseffy Aurél gr. 400	Gerő Virgil 320
Dettrich Flórián 200	Gesztes Lajos 320
Déván Róbert örök. 320	Ghyczy Ignác 200
Divald Adolf † 200	Ghyczy Kálmán 200
Dőry Dénes örök. 400	Ghyczy Livius 300
Dulánszky Nándor dr. † 400	Id. Giller János † 200
Durst Emil † 320	Girsik János † 320
Edelsheim-Gyulai Lipót br. 320	Girtl Ádám 200
Eggenhoffer Albert 200	Girtl Vincze 320
Eibl Gusztáv 200	Glasner József 320
Eltz Károly gr. 200	Glós László 320
Emericzy Győző 320	Gombossy János † 200
Engel D. F. 200	Götz Károly 200
Erdélyi Gyula † 320	Götz Fülöp 200
Érdődy Ferencz gr. 200	n. Gräber Miklós örök. ... 300
Erkövy Adolf 200	Groedel Ármin 600
Ertl János 400	Groedel testv. fakereskedő czég 600
Eszterházy Béla gr. 300	Guha Károly örök. 320
Eszterházy Miklós hg. 2000	Gurányi István 300
Eszterházy Miklós Mórícz gr. 320	Győry Géza 320
Fás Géza 320	Hadik Barkóczy Endre gr. ... 400
Fekete Ferencz 320	Hajnik János 400
Fekete Lajos 320	Hajós József 200
Festetich György gr. 1000	Halácsy Kálmán 200
Festetich Pál gr. 400	Halász F. Antal 320
Feueregger Imre 320	Halbauer István 320
Földes János 320	Hangai Géza 320
Földi János 320	Hantos János † 320
Forberger János 200	Hanzely István 320
Forgách Károly gr. 300	Harczer János 320
Förster Gyula 300	Harnisch és tsa. 320
Friedmann Ignác 200	Havas Agoston † 320
Frits Béla † 300	Havas József 200
Früstök Istv. jogutódja	Hajnal János † 200
Früstök T. 320	Helferstorfer Ottmár 400
Fuchs Szilárd 200	Hering Samu 320
Fülep Lajos 200	Herrmann Imre 200
Füredi Ede 300	Herzfeld Gyula 320
Füstös Kálmán 320	Hideghéty Antal † 200
Füzi Dénes 200	Hirsch István 200
Gabnay Ferencz 320	Hirsch József Lajos 320
Gábor Sándor 320	Hoffmann Fr. örök. 1000
Gajári József 400	Hoffmann Samu 200
Garlathy Kálmán 320	id. Hoffmann Sándor 320
Garlathy Oszkár 300	Homolka Lajos örök. 320
Gáspár Béla 320	Horn Dávid 300
Gaspero Antal 320	Horn Mór 400
Geibel Rezső 320	Hornig Károly báró 300
Geiszler József 320	Horváth Imre 200
Gelinek Tivadar 400	Horváth Lajos 320
	Horváth Sándor 320

Alapított tőke K

Hub Rezső	320
Hubay Zsigmond	320
Hubert Aladár	320
Hügl és Saager czég	300
Hunyadi Imre gr.	400
Huszár István	400
Huzly Károly	200
n. Ihrig Eberhard örök.	320
Iliesiu Jakab örök.	320
Illés Nándor †	300
Inkey József	400
Ivánka Imre	200
Jákó Jenő	320
Jankovich Gyula	1000
Jánosy Dénes	320
Jarinay Vilmos	320
Járos János	320
Jávorszky Albert	320
Jenikovszky Lipót	320
Joász Alajos	320
Jósika Samu br.	400
József kir. hercz. Ö Fensége †	600
Kabina János	320
Kachelmann Walther	320
Kádár István †	200
Karácsonyi Guido gr.	200
Károlyi Alajos gr. †	1000
Károlyi László gr.	400
Károlyi Tibor gr.	400
Kass Ede	320
Kelemen Albert	200
Kelemen Sándor	200
Kelen Gusztáv †	320
Keleti Nándor	320
Kellner György †	300
Kelner Valér	320
Kende Dániel	320
Kende Kanut	200
Kendeffy Gábor	320
Kerekes János	320
Khuen-Héderváry Károly gr.	400
Kigerl János	200
Kim Béla	320
Kiss Ferencz	320
Klein Ödön †	320
Klein Zsigmond	500
Klipunovszky Károly	200
Zarándi Knöpfler Károly	320
Kohl és tsa fűrészpenge-gyá- ros czég	320
Kohn Náthán	200

Alapított tőke K

Kolczonay Antal	320
Koller János	320
Koncz Imre	200
Kondor Vilmos	320
Korai Frigyes	320
ifj. Kormány Mihály	320
Kossányi Róbert	320
Kostyál György	320
Kosztka Vilmos	200
Kovács Géza	320
ifj. Kovács Pál	320
Kovács Zsigmond	400
Kőváry László	320
Krajcsovics Béla	320
Krausz József	200
Krivácsy Elek	320
Kryvos András	400
Kugler József	200
Kugler Lajos †	320
Kuhinka Ferencz	200
Kuhinka Gyula	320
Kuntzl Antal †	200
n. Kürthy Géza örök.	320
Kuzma Gyula	320
Laczkó Elek	200
Laitner Elek	320
Lamberg-Luzsénszky gr. család	200
Lánczy Antal	300
Lánczy Gyula	320
Láng Gábor †	200
Lászly István	200
Lázár Jakab	200
Lechner Gábor †	320
Legányi Géza †	200
Lehoczky János	400
Lende Ede	320
Leopold Rudolf	400
Lesenyi Ferencz †	320
Levitzky Albert	320
Liebner József	300
Linszky Károly	320
Lipthay Béla br. †	320
Lónyay Gábor †	400
Lo Presti Lajos br.	200
Lord és társa czég	300
id. Luczenbacher Pál örök.	320
Máday Izidor	200
Maderspach Viktor	320
Majláth György	400
Major Pál	195'02
Máltsek Gusztáv	200
Mandelik Dániel	320

Alapított tőke K	Alapított tőke K
Marczibányi Antal 200	Pánczél Ottó 320
Marczelly Gusztáv † 320	Pálffy Antal hg. 400
Máriássy Mátyás 320	Pálffy István gr. 200
n. Markos György örök. ... 200	Pálffy János gr. † 200
Márton Sándor 300	Pálffy József gr. 400
n. Masztics Gusztáv jogutódja	Pálffy Mór gr. 200
Masztics Gusztáv 320	Panek Norbert 320
Mátray József 320	Papi-Balogh Péter † 400
Matusovits Péter 300	Párnai Attila 320
Mauks Vilmos 300	Parti Eváld † 320
Maubach Ottó 320	Paulik Andor 320
Mednyánszky Dénes br. ... 320	n. Pausinger József örök. ... 320
Merényi Gyula 320	Péché Dezső 320
Metián Traján 320	Péché Kálmán 320
n. Micsky Zsigmond örök. ... 200	Peitler Antal 400
n. Migazzy Vilmos gr. örök. 300	Pékh József 320
Mihálovics József 400	Peller Ferencz 320
Mihályfi Mihály 320	Pellion Lajos örök. 200
Milch Dávid 400	Penty Albert † 320
Milch Izrael 400	Perczel Lajos 320
Miljkovits Péter 320	Pető Lajos 320
Mikó Péter 400	Petykó József † 300
n. Miske Imre br. örök. ... 400	Pfauzer Lajos 320
Missics Pál 320	Pick Henrik † 400
id. Mjazovszky Károly ... 320	Pirkner Ernő 200
Molcsányi Gábor 300	Piso Kornél 320
Molnár Ágost 200	Plech József örök. 320
Muhos István † 320	Pokupcsics Gyula 400
Müller Frigyes és társa ... 320	Polák Hermil 320
Nachtnebel Ferencz 200	Polyák Béla 400
Nádasdy Ferencz gr. † ... 200	de Pottere Gerard 300
Nádasdy Lipót gr. 200	Prandau Gusztáv br. 400
Nádassy Kálmán 400	Préyi István 200
Nagy György 320	Prindl András 200
Németh Samu 200	Prónay Dezső br. 320
Neuberger Ármin 400	n. Prónay István örök. ... 300
Neuschloss Emil 320	Prorok Kajetán 320
Neuschloss J. és fiai czég ... 320	Prukberger József † 200
Neuschloss Odön és Marczell	Raab Samu † 320
czég 400	Radák Adám br. 400
Nopcsa Elek br. † 400	Radó Pál 320
Nopcsa Elek br. 400	n. Radvánszky Béla báró
Nopcsa Ferencz br. 200	örök. 400
Novák József 200	n. Radu T. Miklós örök. ... 320
Obholczér Béla 320	Ranolder János 400
Ocsárd Károly 320	Ratkovszky Károly 320
Odescalchy Livius hg. 400	Récsei-Papp Albert 200
Osterlamm Ármin 320	Reinfusz Bódog † 320
Osztroluczky Géza 300	Reizmann Hermann 300
Ótvös Lajos 320	Remann József 320
Pagura Antal 320	Révai Lajos 320
	n. Révi József örök. 320
	Révész Károly 200

Alapított tőke K

Alapított tőke K

Rezécsek Antal	300
Roheim Károly	320
Roller Adolf... ..	320
Rónay Antal... ..	300
Römer Frigyes	320
Roth Emil	320
Roth Ignác örök.	320
Rozenthal Jakab	200
Rozinszky Béla †	320
Rudics József br.	400
Rutska Tivadar	320
Ruttkay Géza	320
Scherffel Samu †	200
Schertoss Arthur gr.	200
n. Schillinger Adolf jogutódja Schillinger Béla	320
Scinlacha László... ..	320
Schmidl Soma	400
Schmidt Károly... ..	320
Schmidt Vilmos... ..	600
Schobel Károly	200
Schönborn Ervin gr.	600
Schossberger Henrik	200
Schréter Károly... ..	320
Schréter Salamon	400
Schrittwieser József... ..	200
Schubert József	320
Schwob Sándor †	320
Scultéty Náthán †	320
Sényi Győző	320
Serédi Róbert †	200
Simenszky Kálmán	200
Simon Vincze	200
Simonyi Lajos br.	400
Simor János örök.	400
Sina Simon br.	1000
Smetácsek Béla örök.	320
Soltész Nándor	320
Sóltz Gyula	320
Somsich Pál... ..	400
Steyrer József	320
Strobel Sándor	200
ifj. Stolcz József mint néhai id. Stolcz József jogutódja †	300
Stummer Ágoston báró	300
id. Sugár Károly	200
ifj. Sugár Károly	320
n. Susa Manó jogutódja Susa Emil	400
Szabó Adolf... ..	200
Tóthi Szabó György	320
Szalóky Hugó örök.	320
Szaniszló Ferencz	400

Szantner János	320
Szajbély Norbert †	300
Széchenyi Béla gr.	400
Széchenyi Gyula gr.	200
Széchenyi Pál gr. örök.	320
Szécsi Imre mint n. Szécsi Zsigmond jogutódja	320
Székely Adolf	320
Székely György	320
Székely József	320
Székely Mihály	320
Székely Mózes	320
Szeniczey Ödön... ..	400
n. Szepesi Gusztáv jogutódja ifj. Szepesi Gusztáv	320
Szepesi Tivadar... ..	320
Seyfried Károly	320
Szilárd Károly †... ..	320
Szilárdy Ödön	200
Szitányi Bernát	400
Szőcs Károly	320
Szőcs Miklós †	320
Szontagh Tivadar	200
Szunyogh Albert	200
Takács Ferencz	200
Tatartzy Károly... ..	320
Tavaszy Antal	400
Tavi Gusztáv	320
Teleky Arthur gr.	300
Teleky József gr.	400
Telleyesnitzky Nándor	320
Temesváry Béla	320
Terbócs Bertalan †	320
Teschler Vincze.	320
Thonet Gyula	320
Thieme Károly	320
Thierriot Albert †	200
Tisza István gr.	320
Tisza Kálmán †	200
ifj. Tisza Kálmán gr.	320
Tisza Lajos gr. örök.	400
n. Tisza László örök.	200
Tölg Vilmos	320
Tomcsányi Gusztáv	320
Tomcsányi Gyula	320
Tóth Jenő	200
Törzs Kálmán	320
Tüköry Alajos †	320
Uray Bódog †	320
Ujházi Dénes	320
Ujlaki Hirschler és fia... ..	600
Urmánczy János	320
Urszinyi György	320

Alapított tőke K

Vadas Jenő	320
Vadászfy Jenő	200
n. Vanke Sándor örök.	320
Várjon Géza †	200
Vaszary Ernő	320
Velics Lajos	300
Velicska Lajos	200
Verbovszky Béla mint n.	
Verbovszky József jogutódja	320
Vertány Lajos	200
Véssey Ferenc	320
Vodiáner Albert br.	200
Vuk M. és fiai czég	300

Wagner Ágost	300
Wagner Gyula	320
Wagner Gusztáv	400
Wagner Károly †	300
n. Wagner Vilmos örök.	200
Waldbott Frigyes br.	400
Wamoscher Nándor †	320
Weisz Alajos	320
Wenckheim Béla br.	200
Wenckheim Frigyes gr.	400
Wenckheim Károly gr.	200
Wenckheim László gr.	200
Wenckheim Rudolf gr.	400
Weszter Sándor	320
Wodianer Albert br.	400

Zalka János †	200
Zalán Lipót János †	400
Zarboch Ede †	400
Zarka Miklós	400
Zichy Domokos gr.	200
Zichy Jenő gr.	400
Zichy Nep. János gr.	400
Zselénszky Róbert gr.	400
Zsigmondy Vilmos	400
Zuszkín Károly	400
Zünke Kornél	400

b) Városok, hatóságok, testületek, egyletek stb.

Apatini m. kir. erdőhivatal (100 frt után jogutódja a zombori államjavarok igazgatóságának)	320
Árvai közbirtokossági uradalom	400
Besztercebánya város	200

Alapított tőke K

Brassói bányá- és kohó-részvényegylet	320
Breznóbánya város	400

Czegléd város	200
----------------------	-----

Damoki faüzlet társ.	320
Debreczen szab. kir. város	400
Dés város	200

Egri érseki főkáptalan	200
Esztergomi érseki főkáptalan	300

Fiume szab. kir. kikötőváros	200
-------------------------------------	-----

Ganz és Társa petrovagorai bányatársulata	500
--	-----

Gödöllői m. kir. erdőhivatal (100 frt után jogutódja az ó-budai m. kir. államjavarok igazgatóságának)	320
--	-----

Horvát - szlavyon erdészeti egyesület	400
--	-----

Hontvármegye területén létező községi (volt turbéri, nemesi, közbirtokossági, lelkeszi stb) erdőktulajdonosai	320
--	-----

Igló város	200
-------------------	-----

Jászóvári prépostság	320
Kassa sz. kir. város	400
Kassai közgyűlés	200
Kolozsvári magy. kir. bányá-igazgatóság	200
Kolozsvár sz. kir. város	200
Kecskemét város	200
Körmöcz sz. k. főbányaváros	300

Lippai m. kir. főerdőhivatal, a lippai és pécskai m. kir. államjavarok igazgatóságainak jogutódja	400
--	-----

Liptóújvári m. kir. főerdőhivatal (100 frt után a liptóújvári m. kir. államjavarok igazgatóságának jogutódja)	320
Lugosi m. k. erdőigazgatóság	320

Marosvásárhely sz. kir. város	200
Máramarosszigeti m. kir. jószágigazgatóság	800

Alapított tőke K

Máramarosszigeti m. kir. erdő- igazgatóság	1200
Magyar-németerdőipar egylet	320
Nagybányai m. kir. bánya- igazgatóság	200
Nagygrócze város	300
Nagyvárad I. sz. káptalan	200
Nógrádm. gazd. egyesülete	200
Nógrádmegyei hölgyek ala- pítványa	684
Nyitrai székeskáptalan	320
Oszt.-Magy. csász. kir. szab. államvasut társaság	1000
Oszt.-Magy. csász. kir. szab. államvasut urad. igazg.	600
Pannonhalmi főapátság	300
Pesti hazai első takarékpénztár	200
Pesti ifjak alapítványa	1000
Pécs város	1000
Románbánsági ezred. vagyon- közs.	320
Rimamurány Salgótarjáni vas- mű részvénytársulat	300
Rimaszombat város	309
Sáros nagy- és kis-pataki köz- birtokosság	200
Selmez - Bélabánya sz. kir. bányaváros	320
Selmezi m. kir. főbányagrófi hivatal	800
Soóvári m. kir. erdőhivatal (mint a diósgyőri m. kir. államjavak igazgatóságá- nak jogutódja)	400
Soóvári m. kir. sóbánya igazg.	200
Sopron város	200
Szabadka sz. kir. város	200
Szokolca város	200
Szatmárm. gazd. egyesülete	200
Szatmárnémeti város	200
Szászváros város	200
Szeged sz. kir. város	320
Szentiványi család rónyai urad.	400
Szerb - bánsági 14. végvid. ezred vagyonszéke	320
Szombathelyi székes káptalan	200
Szolnok m. kir. bányá- igazgatóság	200
Temesvári m. kir. államjavak igazgatósága	205
Tolnamegye közönsége	320

Alapított tőke K

Ungvári m. kir. főerdőhivatal (100 frt után jogutódja az ungvári m. kir. államjavak igazgatóságának)	300
Ujbánya város	320
Ujvidék város	200
Veszprémi káptalan	200
Versecz város	400
Zalamegye gazd. egyesülete	200
Zágrábi erdőigazgatóság	400
Zágrábi érsek biléti uradalma	320
Zsarnóczai m. kir. erdőhivatal	600

B) Magyar urbéri kötvényekben
alapítottak.

Bánffy Albert br.	200
Bedő Albert dr.	300
Brusek Henrik	200
Divald József	200
Eleőd Jósza	300
Eleőd Simon	200
Forgách Kálmán gr.	200
dr. Ghyczy Kálmán mint n. Ghyczy Emil jogutódja	300
Huboda Gusztáv	200
Kalocsai érseki káptalan	320
Keglevich Béla gr. †	500
Kremser János	200
Popper Lipót br.	600
Scholcz Rezső †	600
id. Teleki Domokos gr. †	200
Wessely János	200

C) Magyar szőlődezsma válts.
kötvényekben alapítottak.

Fogarassy Mihály	400
ifj. Pollák Bernát	2000

D) Egységes államkötvények-
ben alapítottak.

ifj. Pfeiffer József	400
-----------------------------	-----

E) Földhitelintézeti zálogle-
velekben alapítottak.

Stanik Samu örök.	300
Zamoisky József gr.	400

F) Magyar aranyjárdék köt-
vényekben alapítottak.

Guttman S. H.	600
Szlávy József †	400

G) *Magánalapítványi kötvényekben.*

Az alább kitéüntetett tartozások, illetőleg előfizetések az 1908. év december 31-ikére vonatkoznak. Az azóta történt befizetések e kimutatásnál figyelembe vehetők nem voltak.

a) Személyek.	Az alapítványnak			Előre- fizetés
	teljes összege	készpénzben törlesztett összege	Kamat- tartozás	
	k o r o n a			
Ács Sándor	320	—	—	—
Agh Gyula	320	240·—	—	—
n. Akantisz Rezső örök.	320	240·—	4·—	—
n. Andrassy Aladár gr. örök	400	—	—	—
Apponyi Albert gr.	400	—	—	—
Arató Gyula	320	—	16·—	—
Babos József	320	59·—	—	—
Bacsák Béla	320	252·60	—	—
n. Balás Emil örök	320	100·—	11·—	—
Baltai János	320	—	16·—	—
n. Bánffy Béla gr. örök Serényi Bélané gr.	400	—	—	—
Bánik György	320	200·—	—	—
Barcs Kálmán	320	160·—	—	—
Batthyány Elemér gr.	400	—	—	—
Bécsy Dezső	320	—	16·—	—
Békefi Miklós	320	—	—	—
Bekény Aladár	320	211·54	—	—
Bélai József	320	280·—	—	—
Bencze Gergely	320	20·—	15·—	—
n. Bérczy Márton jogutódja Bérczi Béla	320	—	—	—
Bereczky Gyula	320	20·—	—	—
Biloveszky József	320	280·—	—	—
Bittner Gusztáv	320	82·—	—	—
Bodnár Richárd	320	—	—	—
Böhm Ferencz örök.	200	120·—	—	—
Bokor Róbert	320	—	—	16·—
Boksay Gusztáv	300	—	15·—	—
Borbát Gerő	320	—	—	—
Bossányi István	320	—	—	—
Briestyánszky Endre	320	160·—	—	—
Burdáts János	320	—	—	—
Comanicu János	320	—	—	—
Craus Géza	320	140·—	—	9·—
Cseh Pál	320	—	16·—	—
Cseres Gyula	320	280·—	—	—
Cserny Győző	320	120·—	20·—	—
Csopey Kornél	320	—	—	—
Daemp István	320	—	—	—
Debreczy Odön	320	120·—	20·—	—
Dercsényi Kálmán	320	—	16·—	—
Derecskey Károly	320	—	—	—
Derzsy Gábor	320	80·—	—	—
Dezső Zsigmond	320	—	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

a) Személyek.	Az alapítványnak		Kamat- tartozás	Előre- fizetés
	teljes összege	készpénzben törlesztett összege		
		k o r o n a		
Dianovszky Pál	320	—	16.—	—
Dietl Ágoston	320	—	16.—	—
Mágócsy-Dietz Sándor dr.	320	278·56	—	—
Dimitrievics György	300	—	—	—
Dipold Imre	320	—	16.—	—
Divald Béla	320	—	—	15.—
n. Domokos Sándor örök.	320	140.—	—	—
Dömötör Tihamér	320	—	32.—	—
Donáth Sándor	320	160.—	—	—
Engel Sándor	320	—	16.—	—
Erdódi György	320	—	—	—
Erdődy Imre gr.	320	—	—	—
n. Erdődy István gr. jogutódja Erdődy Gyula gr.	2000	—	—	—
Ernszt Kelemen	200	—	—	—
Faller József örök.	320	140.—	9.—	—
Fehér Pál	320	—	18.—	—
Feilitzsch Arthur br.	320	—	—	—
Fenyves Lajos	320	—	—	—
Ferencz Gyula	320	140.—	9.—	—
Filipek Sándor	320	—	—	—
Fóthi Nándor	200	—	—	—
Füzy Zoltán	320	15.—	—	—
Gondol Dezső	320	—	32.—	—
báró Gromon Dezső	400	—	20.—	—
Gründl Gyula	320	—	—	—
Gyöngyössy Béla	320	—	16.—	—
György Endre	400	—	—	—
n. Györke Ist. jogutódja Györke Ist.	320	280.—	—	—
n. Hajdu József örök.	320	180.—	—	—
Hajdu Rezső	320	—	—	—
dabasi Halász Géza	320	300.—	—	—
Hammer Károly	300	—	—	—
Hárs István	320	194.—	—	—
ifj. Havas János	300	252.—	—	—
Héczey Lajos	320	—	—	—
Hibbján János	320	—	—	—
Hoffmann Brunó	320	131.—	20.—	—
ifj. Hoffmann Sándor	320	120.—	—	—
Hollós Ferencz	320	200.—	—	6.—
Hoós Ernő	320	—	—	—
Horváth Béla	320	—	—	—
Hudák Lajos	320	286.—	—	—
n. Huszár József örök.	320	60.—	13.—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

a) Személyek.	Az alapítványnak		Kamat- tartozás	Előre- fizetés
	teljes összege	készpénzben törlesztett összege		
	k o r o n a			
Imre Dénes	320	260.—	—	—
n. Inkey István báró örök.	400	—	20.—	—
n. Jambrich János örök.	320	40.—	14.—	—
n. Janák László örök.	320	280.—	—	—
Janatka József	320	140.—	—	—
n. Janthó János örök.	320	40.—	14.—	—
n. Jenőfi Jenő örök.	320	200.—	—	—
Joos Elek	320	—	—	—
Jovits Lázár	320	21.—	—	—
Kallina Károly	320	—	4.—	—
Kalmár Tivadar	320	—	—	—
Horgosi Kárász Imre	400	—	—	—
Kárász István	320	60.—	—	—
Károlyi Árpád	320	200.—	—	—
Kaufmann Béla	320	—	—	—
Kayser Sándor	320	50.—	—	—
n. Keglevich István gróf örök.	400	153.—	52.—	—
Kenderessy Árpád	300	—	—	—
Kenessey Kálmán	200	—	—	—
n. Kern György örök.	320	—	—	—
Kirinyi Béla	320	—	—	—
n. Kiss Miklós örök.	400	—	—	—
Nemeskéri Kiss Pál	400	—	—	—
Klein Náthán	320	—	16.—	—
Körös László (Selmezbánya)	320	—	—	—
Kotzmann Géza	320	159·60	8.—	—
Kovács Aladár	320	—	—	4.—
Kovács Béla	300	109.—	10.—	—
Kovács Gábor	320	—	—	—
dr. Kövessi Ferencz	320	—	—	16.—
n. Krausz Géza örök.	320	110.—	—	—
n. Kremnitzky Aladár örök.	320	60.—	—	—
Kubányi Endre	320	—	—	—
n. Kutrovich István örök.	320	—	—	—
Lange Pál	320	—	—	—
Lászlóffy Gábor	320	104.—	—	—
Lator István	320	—	16.—	—
Laukó Sándor	320	—	—	—
n. Lavotta Albert örök.	400	200.—	—	—
n. Lehoczky Aladár örök.	320	40.—	14.—	—
Lonkay Antal	320	296.—	—	—
Lopusny Kornél	320	100.—	—	—
n. Loványi Lénárd örök.	320	61.—	—	—
n. Majthényi László br. örök.	200	—	—	—
Mayer Aurél	300	—	—	—
Mentler Sándor	300	—	—	—
Metianu János dr.	320	—	32.—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

a) Személyek.	Az alapítványnak			Előre- fizetés
	teljes összege	készpénzben törlesztett összege	Kamat- tartozás	
k o r o n a				
Michalus Sándor	320	—	16.—	—
n. Mihálcsecs Miklós örök.	320	320.—	21.—	—
Mihálik Dezső	320	—	—	—
Mikes János	320	80.—	—	—
Miklós Lajos	320	—	—	—
Mikó Béla	200	—	20.—	—
Miskolczy János	320	—	—	—
Molcsányi Ernő	320	—	—	—
Mölcsér Gyula	320	160.—	8.—	—
Molnár Károly	320	—	—	—
ifj. Muraközy János	320	—	16.—	—
Nádas Béla	320	—	—	—
Nadhera Pál	320	—	—	—
chrenóczi Nagy Antal	300	—	—	—
Nagy Gábor	320	80.—	128.—	—
peremartoni Nagy György	320	—	48.—	—
n. Nagy Gyula örök.	320	276.—	—	—
Nagy László	320	—	—	—
Neógrády Kálmán	320	—	—	—
Odescalchy Arthur hg.	400	40.—	—	—
Ormay Gyula	400	160.—	—	—
n. id. Ormós Zsig. örök. ifj. Ormós Zsig.	320	—	14.—	—
Páll Miklós	320	120.—	—	—
Pálffy Alajos	320	—	—	—
Papp János	320	—	—	—
Papp Simon	300	—	—	—
Parragh Béla	320	—	—	—
Pásztóhy Ernő	300	—	—	—
Payer Sándor	320	200.—	6.—	—
Perényi Zsigmond br.	400	—	—	—
Piller Kálmán	200	—	—	—
Pischl Pál	320	80.—	—	—
Pitroff Kornél	320	—	—	—
Podmanitzky Géza br.	400	—	—	—
n. Pollág Géza örök.	320	66.—	26.—	—
Porubszky Károly	320	—	16.—	—
Preisner Nándor	320	20.—	—	—
n. Prodanovics János örök.	320	140.—	—	—
n. Prohászka Lajos örök.	320	—	—	—
n. Prusinszky Károly örök.	320	67.—	39.—	—
n. Pukács Antal örök.	320	240.—	—	—
Radvánszky Géza br.	400	—	20.—	—
Révai Gyula br.	320	20.—	—	—
n. Ringler Károly örök. Ringler Antal	320	255.50	—	—
Rochlitz Nándor	320	120.—	—	—
Rózsay Rezső	320	120.—	—	—
n. Rozsnyai János örök.	320	40.—	14.—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

a) Személyek.	Az alapítványnak		Kamat- tartozás	Előre- fizetés
	teljes összege	készpénzben törlesztett összege		
	k o r o n a			
Sághy Kálmán	320	—	16.—	—
Sándor Elek	300	—	—	15.—
Schmidt János	320	30.—	—	5.—
Scholz Ottó	320	—	—	—
Schusster József	320	310.—	—	—
n. Seeberg Adolf örök.	320	220.—	—	—
Simon Gyula	320	—	16.—	—
Simonfy Ákos	320	—	16.—	—
Solti Arnold	320	106.—	—	—
Somkerekai Gusztáv	320	—	—	—
Sommer Károly	320	—	—	—
Stéger Antal	320	220.—	—	—
n. Steinhausz J. jogutódja Steinhausz J.	320	220.—	—	—
Sternberg Frigyes	400	—	—	—
Csikszenmártoni Szabó József	320	—	10.—	—
Szajbély Gyula	400	—	—	—
n. Szántó István örök.	400	335.—	10.—	—
Szarkásy János	320	—	—	—
Széchenyi Bertalan gr.	300	—	—	—
Széchenyi Sándor gr.	320	—	—	—
Sziklay Lajos	320	—	—	—
n. Szimonisz Frigyes jogutóda László	320	188.—	21.—	—
ifj. Szogyény-Marich László	320	—	—	—
Sztankovánszky János	320	—	—	—
n. Sztáray Antal gr. örök.	400	—	—	—
Szucevich Sándor	320	20.—	—	—
Tanos Pál	320	—	8.—	—
Tavasy Gyula	320	80.—	—	—
Tóbiás Miklós	320	120.—	—	—
Tóth Gyula	320	—	—	—
n. Trauer Gusztáv örök.	320	80.—	—	—
n. Urbanovszky Béla örök.	320	—	—	—
Vadas Gyula	320	97.—	—	—
Várnay Sándor	320	200.—	—	—
Weress Sándor	320	100.—	—	—
Wolfinaui Wolf Attila	400	302.50	—	—
Würsching Frigyes	320	240.—	—	—
Zai Ádám	300	205.—	5.—	—
Zareczky Pál	320	—	—	—
n. Zuffa Antal örök.	320	40.—	—	—
b) Városok és hatóságok.				
Besztercei m. kir. erdőigazgatóság	2000	—	—	—
Budapest székesfőváros	600	400.—	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postal megbízás útján szedendők be.

b) Városok és hatóságok.	Az alapítványnak		Kamat- tartozás	Előre- fizetés
	teljes összege	készpénzben törlesztett összege		
	k o r o n a			
Eperjes város	200	—	10.—	—
Huszár Tibor vámosmikolai hitbiz. urad. erdőhivatala	300	127.—	—	—
Lócse város	200	—	—	—
Sáros vármegye gazdasági egyesülete	300	220.—	—	—
Szent Endre város	400	—	—	—
Szunyogszék község	320	—	—	—
Temesvár város	200	—	—	—
Vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisz- terium	400	—	—	—
Veszprém város	200	—	—	—
Zilah város	400	—	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

II. RENDES TAGOK.

Az alább közzétett tartozások, illetőleg előrefizetések az 1908. év december 31-ikére vonatkoznak. Az azóta történt befizetések e kimutatásnál figyelembe vehetők nem voltak.

a) Személyek.	Tartozás	Előrefizetés	Tartozás	Előrefizetés
Aistleitner Hugó ...	—	—	Barthos Gyula ...	18·—
Ajtay János ...	—	—	Bartók Ernő ...	—
Ajtay Jenő ...	8·—	—	Batta Ferenc ...	16·—
Ajtay Sándor ...	—	4·—	ifj. Bauhof Károly ...	—
Almássy István ...	—	—	Baumann Béla ...	—
Ambrózy Román ...	16·—	—	Bayer Ágoston ...	16·—
Ambrus Dezső ...	32·—	—	Bayer Róbert ...	32·—
Ambrus Lajos ...	28·—	—	Becker Róbert ...	33·—
H. Anderkó Ábel ...	32·—	—	Bednárovcis Győző ...	—
Antal Miklós ...	—	—	Bedő Lajos ...	—
Antony Gyula ...	—	—	Bedő Zoltán ...	—
Antony Károly ...	—	—	Bedross József ...	—
Apáti László ...	—	—	Béky Albert ...	16·—
Apáthy Vilmos ...	—	—	id. Belházy Gyula ...	—
Arnaut Miklós ...	—	—	ifj. Belházy Gyula ...	10·07
Arz Károly ...	—	—	Benczkó József ...	—
Asbóth István ...	48·—	—	Bende Mihály ...	—
Asbóth Mihály ...	—	—	Benedek Albert ...	—
Aschner Vilmos ...	24·—	—	ifj. Benkő Rezső ...	32·—
Aulinger Zsigmond ...	32·—	—	Benkő Rezső ...	—
Ay Antal ...	—	—	Bérczy Béla ...	16·—
Azzola János ...	—	—	Bertsik Andor ...	32·—
Bächer Adolf ...	16·—	—	Dr. Bernátsky Jenő ...	—
Bachó János ...	—	—	Bertók Soma ...	—
Bakkay József ...	—	—	Bészler Kálmán ...	—
sipeki Balás Béla ...	—	—	Beyer Jenő ...	—
Balás Sándor ...	—	—	Biach Fülöp ...	—
Balaton Antal ...	—	—	Bidló Ignác ...	—
Bálint Ferenc ...	—	—	Bielek Ede ...	—
Bálint Imre ...	—	—	Bihari Ödön ...	—
Bálint Mihály ...	—	—	Biloveszky Béla ...	—
beéri Balogh Boldizsár ...	—	—	Binder Béla ...	—
Balogh Dezső ...	—	—	Binder József ...	2·—
Balogh Ernő ...	—	16·—	Binder Károly ...	16·—
Balogh Kálmán ...	16·—	—	Binder Vilmos ...	—
Baranyai István ...	—	—	Biró János ...	1·50
Bárdos József ...	20·—	—	Biró Lajos ...	16·—
Barkóczai Ferenc ...	—	—	Biró Zoltán ...	16·—
Barna György ...	—	—	Blahos Manó ...	—
Barsi Árpád ...	—	—	Blattny Ernő ...	32·—
Barsi Richárd ...	—	—	Blattny Tibor ...	—
Bársony József ...	—	—	Blau Mór ...	—
Bartha Abel ...	—	—	Blum és társa ...	—
Bartha Béla ...	—	—	dr. Böckh Hugó ...	—
dr. Bartha Béla ...	—	—	Bocz Géza ...	16·—
Bartha Gábor ...	48·—	—	Boda Dénes ...	16·—
Bartha Sándor ...	48·—	—	Bodó Károly ...	16·—
			Bodoni Miklós ...	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tartozás	Előrefizetés		Tartozás	Előrefizetés
Bodor Gábor... ---	—	—	Cseleji József... ---	—	—
Bodor Gyula... ---	—	3·—	Csemitzky Aladár... ---	—	—
Bodor Jenő... ---	—	—	Cservenka Antal... ---	—	—
Boeriu Virgil... ---	—	—	Cservenka Gyula... ---	—	—
Bögözi Antal... ---	—	—	Csiba György... ---	—	—
Bogsch Árpád... ---	—	—	Csiszér János... ---	32·—	—
Böhm Vilmos... ---	—	—	Csoma Gusztáv... ---	—	—
Bohunitzky Endre... ---	—	16·—	Czeisberger Ernő... ---	16·—	—
Boitner Gyula... ---	—	—	Czillinger János... ---	—	—
Bóna Endre... ---	—	—	Czimra József... ---	16·—	—
Bonis Kálmán... ---	16·—	—			
Boór Károly... ---	8·—	—	Damsberg Antal... ---	—	—
Borczun Péter... ---	—	—	Daniek Géza... ---	24·—	—
borhi Borhy György... ---	—	—	Danielisz Elek... ---	8·—	—
Boros Mór... ---	—	—	Dán Elek... ---	16·—	—
Boroskai János... ---	—	—	Darkó Gábor... ---	—	—
Borsitzky Ottó... ---	—	—	Darvas Béla... ---	—	—
ifj. Borsos István... ---	—	—	Dávid János... ---	—	—
Börzsönyi Gyula... ---	16·—	—	Deák Géza... ---	16·45	—
Botka György... ---	—	—	Deák János... ---	16·—	—
Botos Lajos... ---	24·—	—	ifj. Demel Hugó... ---	—	—
Bozer Jenő... ---	—	—	Demény Lajos... ---	—	—
Bradofka Károly... ---	—	—	Dénes Géza... ---	—	—
Brannich Gyula... ---	25·—	—	Despot Dániel... ---	—	—
Brannich Kálmán... ---	—	—	Dezsényi Jenő... ---	—	—
Bránszky László... ---	16·—	—	Diáconovich Sándor... ---	16·—	—
Brausil Miksa... ---	16·—	—	Diósi Ignácz fia Lajos... ---	16·—	—
Braxator Hellmuth... ---	144·—	—	Dióssy Dezső... ---	30·—	—
Braxatoris Zoltán... ---	8·—	—	Dittert Gyula... ---	—	—
Brebenár József... ---	18·—	—	Dobl Miklós... ---	—	—
Brodzsky Gyula... ---	—	—	Dobó Jenő... ---	—	—
Bruck Soma... ---	16·—	—	Dobren János... ---	—	—
Bruckner Nándor... ---	—	—	Dobrovits László... ---	16·—	—
Buchalla Samu... ---	—	—	Dohnányi Pál... ---	—	—
Bucsányi József... ---	—	—	Doleschall Aladár... ---	14·80	—
Budisavljevics Tódor... ---	16·—	—	Donáth Károly... ---	—	—
Budovszky János... ---	—	—	Doroszlai Gábor... ---	16·—	—
Buhescu Terentius... ---	—	—	Dragán Gyula... ---	—	—
Bükhel János... ---	—	—	Draskovich József... ---	—	—
Bund Károly... ---	—	—	Dudutz Károly... ---	—	—
Buzás János... ---	—	—	Dufek Pál... ---	—	—
Buzna Béla... ---	22·—	—	Duschek János... ---	—	—
Campean János... ---	16·—	—	Egly József... ---	16·—	—
Chalupeczky János... ---	—	—	Egry Ferencz... ---	—	—
Clement Károly... ---	32·—	—	Egyed György... ---	—	—
Cornides György... ---	—	—	Egyed Miklós... ---	—	—
Cotteli Honorat... ---	—	—	Ehrenwald Vilmos... ---	—	—
Csákány Gyula... ---	—	—	Endersz Frigyes... ---	32·—	—
Csanády Attila... ---	16·—	—	Engel A. és fiai... ---	—	—
Csató Pál... ---	—	—	Engel Géza... ---	—	—
Csegezy Pál... ---	23·—	—	Enyedi János... ---	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tartozás	Előrefizetés		Tartozás	Előrefizetés
L. Eördögh Bertalan	88·45	—	Fröhlich György	—	—
Eránosz A. János	—	—	Fromm János	—	—
Ercsényi Béla	—	—	Früstök László	16·	—
Ercsényi István	28·	—	Fuhrmann Pál	16·	—
Erdey János	—	—	Fuhrherr János	—	—
Ernyey Károly	—	—	Furmann Antal	24·	—
Eröss Gyula	16·	—	Fülöp Béla	—	—
Erősdy Bálint	—	—	Fülöp József	—	—
Érsek Árpád	20·	—	Füstös Zoltán	10·	—
Esztegár Bálint	—	—			
			Gaal Károly	—	—
Fábián Béla	—	—	Gállfy István	—	8·
Fábry Alajos	—	—	Ganovszky Gusztáv	28·	—
Faragó Béla	—	—	Garcvár János	32·	—
Farkas György	32·	—	Garda János	—	—
Farkas István	—	—	ifj. Garlathy Oszkár	—	1·
Farkas Pál	—	—	Gasparik Pál	16·	—
Fás Gyula	—	—	Gasparez Lajos	—	—
Faulwetter Ignác	—	—	Gaszner Imre	—	—
Feketes József	—	—	Gaul Károly	—	—
Fekete Béla	—	—	Geiszler Frigyes	—	—
Fekete János	—	—	Gellért József	—	—
Fekete Zoltán	—	—	Gellért László	—	—
Felker István	48·	—	Geschwindt Lipót	32·	—
Ferencsik Ödön	—	—	Geyer H. Viktor	—	—
Ferenczi Béla	28·	—	Ghillány Imre báró	—	—
Ferenczy Lajos	32·	—	ifj. Giller János	—	—
Ferenczy Sándor	—	—	Gintner Bálint	48·	—
Ferenczi József	—	—	Glock Géza	24·	—
Ferster Ede	16·	—	Glósz Alajos †	32·	—
Fertsek Ferencz	—	—	Glózer László	—	—
Figuli Lajos	45·	—	Gógl Adolf	—	—
Figura József	—	—	Gohn Emil	32·	—
Finke Mihály	—	—	Gombossy József	—	—
Firbász Adolf	—	—	Gontkó Ignác	—	—
Fischer Colbrie Emil	—	—	Goró Ferencz	—	—
Fischer Károly	—	—	Gotthárd József	16·	—
Fischer és Társai	16·	—	Göttmann Venczel	16·	—
Fischl József	8·	—	Gözszy Gyula	16·	—
Fischle Frigyes	—	—	Gréger Géza	—	—
Fleischer János	—	—	Gregersen Béla	—	—
Fodor László dr.	—	—	Grenyik István	—	—
Fogassy Gyula	16·	—	Grósz József	—	16·
Földes Tamás	—	—	Grósz Miksa	16·	—
Földváry Miksa	—	—	Gruber Gyula	17·	—
Forberger Pál	—	—	Gruber Károly	—	—
Franciscy Vilmos	—	—	Gruber Rezső	16·	—
Fridrik Árpád	—	—	Guary Kálmán	—	—
Friedl Jenő	16·	—	Guckler Károly	—	—
Frits Gyula	—	—	Gulyás Jenő	18·	—
Fritz Rezső	—	—	Gunesch Gottfried	—	—
Fröhlich Brunó	32·	—	Gura Károly	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tartozás	Előrefizetés		Tartozás	Előrefizetés
Günther Antal dr.	32·—	—	Hesz Ágoston	—	—
Günther Frigyes	16·—	—	Hinfner György	—	16·—
Günther József	16·—	—	Hirspek Agost	—	—
Guttenberg Pál	—	—	Hoffmann Antal	—	—
Guzikovski Boldizsár	—	—	Hoffmann Armin	16·—	—
Gyarmathy Mózes	—	—	Hoffmann Dezső	16·—	—
Gyenge István	16·—	—	Hoffmann Gyula dr.	12·—	—
Györke Károly	—	—	Hoffmann Jakab	16·—	—
Gyuresó József	16·—	—	Hohoss János	—	—
			Hollós Gyula	—	—
Habel Lambert	8·—	—	Holzner Gyula	—	—
Haberfelner Béla	—	—	Homicskó Aladár	—	—
Hacher Gyula	—	—	Hornung Gusztáv	—	—
Haderdány András	—	—	Hors János	—	—
Hager Gyula	16·—	—	Horváth József	16·—	—
Hain Gusztáv	—	—	Horváth Miklós	16·—	—
Hajdu Dezső	32·—	—	Horváth Viktor	16·—	—
Hajdu Gyula	32·—	—	Horváthy Ferencz	—	—
Hajdu János	—	—	Hosszú János	—	—
Halasi László	—	—	Hoznek Gyula	—	—
Halász Géza	32·—	—	Hrabovszky Kelemen	32·—	—
Halász József	16·—	—	Huszár Kornél	—	—
Haliárszky Samu	—	—	Huszár Pál	16·—	—
Hallama Mihály	—	—	Huszthy László	29·—	—
Halka Dániel	—	—	Huttya Pál	—	—
Halmi László	—	—	Hyna Ottó	—	—
Hám Ferencz	—	—	Hyross Béla†	16·—	—
Hamar László	6·—	—			
Hamernyik Béla	16·—	—	Ifftsits József	32·—	—
Hammersberg Géza dr.	12·—	—	ifj. Ihrig Vilmos	32·—	—
Hámon József	—	—	Illés Vidor	—	—
Hankó Pál	—	—	Ilcsvay Dezső	—	—
Hantos Ernő	38·—	—	Incze Manó	21·50	—
Haring Vilmos	—	—	Intzedy Géza	—	—
Harry László	16·—	—	Irinyi Aurél	2·—	—
ifj. Harvich Ernő	—	—	Iszapi Gyula	—	—
Hauptvogl Frigyes	16·—	—	Ittu Mihály	—	—
Hauszmann Béla	48·—	—	Ivancsó Bertalan	—	—
Hayden Gyula	—	—	Ivanich Ferencz	24·—	—
Hedbawny József	—	—	Ivaskó Sándor	—	—
Hegedüs Béla	—	—			
Heim János	—	2·—	Jakab István	16·—	—
Heim Károly	16·—	—	Jakab József	16·—	—
Héjas Kálmán	40·—	—	Jákói Géza	—	—
Hell Miklós	17.20	—	Jamnitzky Antal	32·—	—
Hénel Béla	—	—	Jancsó Gyula	32·—	—
Henrich Viktor	—	—	Jancsó István	16·—	—
Hepke Arthur	32·—	—	Jankó Sándor	—	—
Herdina László	16·—	—	Jánosi Pál	—	—
Hermann János	—	—	Janotyik Károly	8·—	—
Hermann Jaroslav	—	—	Janovitzky Béla	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tarto- zás	Előre- fizetés		Tarto- zás	Előre- fizetés
Janovitzky Zsigmond	—	—	Klausberger Károly	—	—
Janussek István	—	—	Kleisl Gyula	32·	—
Járos Ferencz	32·	—	Kmetónyi Emil	—	—
Jausz Sándor	7·	—	Kócsy János	—	—
Jávorszky Zoltán	—	—	Kodolányi Gyula	—	—
Jellmann Béla	—	—	Kőfalussi Viktor	35·	—
Jeszenszky Ferencz	16·	—	Kögl Árpád	—	—
Jonica János	—	—	Köhler Béla	—	—
Jóny Ottó	16·	—	Kohout János	—	—
Josza István	—	—	Köllő Pál	16·	—
József kir. herczeg	—	—	Kolecsányi László	—	—
Juhász József	32·	—	Kolosa Béla	—	—
Jüngling János	—	—	Kolossy Imre	—	—
Jurán Miksa	16·	—	Kolozs József	—	—
Jureczky Mór	—	—	Kolozsváry Andor	—	4·
Juron Bernát	—	4·	Komán Arthur	—	—
Justh Ferencz	32·	—	Komka Zoltán	—	—
			Konczvald Ferencz	16·	—
Kaán Károly	—	6·	Konok Tamás	—	—
Kacsanovszky J. And.	13·	—	Koppányi Lajos	—	—
Kacsó András	—	—	Koralevszky Géza	—	—
Kadácsi Bálint	—	—	Koren Odön	—	—
Kajdos József	—	—	Koreny Gyula	—	—
Kakódy Dániel	8·	—	Körmendy Károly	—	—
Kakas Odön	6·	—	Környei Ferencz	16·	—
Kákosity László	—	—	Körös László, Ó-		
Kallivoda Andor	—	4·	Bisztra	16·	—
Kálmán Viktor	—	16·	Korzenszky Antal	—	—
Karay Ernő	16·	—	Koschätzky Rezső	—	—
H. Karácsony Sándor	32·	—	Kossányi Béla	32·	—
Karlics Fülöp	40·	—	Kostenszky Béla	—	—
Karsai Károly	—	—	Kostiálik István	—	—
Karvas Emil	—	—	Kostiálik János	16·	—
Keiner Rezső	—	—	Kovaliczky Vladimir	—	—
Kelecsényi Ferencz	—	—	Kovács Albert	8·	—
Kelemen Béla	—	—	Kovács Antal	—	—
Keleti Lajos	—	—	Kovács Gusztáv	16·	—
Kelle Arthur	32·	—	Kovács Pál	32·	—
Kellner Viktor	—	1·	Kovássy Kálmán	24·	—
Kemény Kálmán br.	—	—	Kövesi Antal	—	20·
Kemka Gyula	—	—	Kovordányi Tamás	—	—
Kessler Odön	—	—	Kozma István	16·	—
Kimpián Gusztáv	16·	—	Kozma János	—	—
Kincses József	—	—	Krafszky Ferencz	—	—
Király Dénes	16·	—	Kraft József	—	—
Király Emil	—	—	Krajcsovics Ferencz	—	—
Kiss Béla	16·	—	Krajnyák János	16·	—
N. Kiss Ernő	—	—	Kralovszky János	—	—
G. Kiss Ernő	6·	—	Krause Dezső	—	—
Kiss István	—	—	Krause Géza	—	—
Kis V. István	16·	—	Krause Tivadar	48·	—
Kiszelly Gyula	—	—	Krausz Ernő	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tarto- zás	Előre- fizetés		Tarto- zás	Előre- fizetés
Krausz János ...	—	—	Lukovics Attila ...	27·	—
Krauze Manó ...	—	—	Lux János ...	—	—
Krippel Mórícz ...	—	—	Lux Vilmos ...	—	—
Kriska Samu ...	—	—			
Krista Gyula ...	29·	—	Machay Sylveszter ...	16·	—
Krivanek Béla ...	—	—	Machovics Ferencz ...	—	—
Kronberger Mór és fia ...	—	—	Magyar Ágoston ...	16·	—
Kubicza István ...	—	—	Maier Béla ...	—	8·
Kuka József ...	12·	—	Mairovicz Mór ...	—	—
Kummer Károly ...	—	—	Majerszky István ...	—	—
Kun István ...	28·	—	Mányai Imre ...	—	—
Kundrat Emil ...	—	—	Mariányi János ...	16·	—
Kutasi Béla ...	—	—	Markocsány Ferenc ...	—	—
			Marosi Antal ...	—	—
Ladányi Frigyes ...	—	—	Marosi Ferencz ...	—	—
Lágler Gyula ...	—	—	Marsovszky Ede ...	—	—
Láhner Károly ...	16·	—	Martian Livius ...	—	—
Lang Ernő ...	—	—	Martincsák Kornél ...	—	1·85
Langhammer János ...	16·	—	Martinkovics János ...	—	—
Lányi Aladár ...	—	—	Márton Benedek ...	—	16·
Lányi Gyula ...	16·	—	Márton György ...	16·	—
László János ...	—	—	Maschek Ferencz ...	—	—
Lattyák Sándor ...	28·	—	Masztics Ádám ...	1·	—
Leber Antal ...	—	—	Matavovszky Árpád ...	—	—
Leber György ...	32·	—	Mátéffy Árpád ...	16·	—
Lehoczky György ...	—	—	Máthé Ambrus ...	—	—
Lehrmann Béla ...	—	—	Mattanovich Károly ...	—	—
Leitner Endre ...	16·	—	Matthorny Róbert ...	—	—
Lencsés Ambrus ...	32·	—	Matusovits Károly ...	—	—
Lengyel Viktor ...	—	—	Maukovich Rezső ...	—	—
Lenhárd Antal ...	—	10·	Maurer Antal ...	—	—
Létai Gyula ...	—	—	Mayer Géza ...	16·	—
Letz Lajos ...	—	—	Mayer Gyula ...	—	—
Liedermann Emil ...	31·50	—	Mazanecz János ...	38·	—
Lilge Károly ...	—	8·	Mednyánszky Imre báró ...	—	—
Linhardt Ödön ...	16·	—	Medveczky Ernő ...	—	—
Linszky Antal ...	—	48·	Méhes Péter Pál ...	48·	—
Lintia Valér ...	—	—	Melcsiczky Pál ...	—	—
Lipcsey László ...	—	—	Merreider István ...	—	—
Lipka Béla ...	54·	—	Metzli Kamill ...	—	—
Lippóczy Béla ...	32·	—	Mezey Arthur ...	—	—
Ljustina Mihály ...	16·	—	Mezey Rezső ...	28·	—
Lőfi Jenő ...	—	—	Michna Bertalan ...	—	—
Lollok József ...	—	—	Mihályi Lajos ...	—	—
dr. Loncsár József ...	—	—	Mike Imre ...	—	—
Loványi Heribert ...	12·	—	Mikes Ármin gr. ...	—	—
Löv Jenő ...	—	—	Mikolás Vincze ...	—	—
Lóvárdy Alajos ...	—	—	Mikolásek György ...	—	—
Ludmann Miksa ...	—	—	Mikló Imre ...	—	16·
dr. Lukács Izsó ...	16·	—	Milosevits György ...	16·	—
Lukácsfy Elek ...	16·	—	Mirtse János ...	13·	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tartozás	Előrefizetés		Tartozás	Előrefizetés
Mitske Gusztáv	—	—	Nyitrai József	—	—
Mitták Vilmos	10·—	—	Nyitrai Ottó	16·—	—
Mocsáry Béla	—	—	Nyul Sándor	—	—
Mohler Antal	—	—	Obrincsák Ernő	16·—	—
Mojzer Károly	—	—	Odor Ignác	32·—	—
Moldován János	—	—	Oláh József	—	—
Moldvai Vilmos	—	—	Okolicsányi Lajos	—	—
Molnár Antal	16·—	—	Omischl Mihály	—	—
Molnár Imre	16·—	—	Ondrus Gyula	8·—	—
Molnár Lajos	16·—	—	Orencsák Károly	16·—	—
Monzpart István	90·20	—	Orlovsky Gyula	—	—
Möre László	16·—	—	Ormai Kálmán	—	—
Mozolovszky Adolf	16·—	—	Orosz Antal	—	—
Muck András	—	—	Orosz Simon	—	—
Müller Róbert	—	—	Orosz Tamás	27·—	—
Murányi Károly	—	—	Ostadál Jenő	24·—	—
Murinai György	—	—	Osterlamm Ernő	13·—	—
Muttnyánszky Jenő	24·—	—	Osztrouczky Mik-	—	—
Muzsinszky Ede	16·—	—	lós dr.	—	—
Muzsnay Géza	—	16·—	Ott Károly	48·—	—
Nádai Dénes	16·—	—	Pajer István	—	—
Nadhera Ferencz	—	—	Pál János	—	—
Nagy Imre	11·—	—	Palczer Sándor	—	—
Eözbégi Nagy József	—	—	Pálffy Mihály	128·—	—
Nagy Károly, fő-	—	—	Pálka Gyula	—	—
erdőtanácsos	—	—	Pankovics Béla	—	—
Nagy Károly, erdő-	—	16·—	Papp Béla	—	—
mester	—	—	Papp István	—	—
Nagy László	—	—	Papp László	8·—	—
Nagy Pál	16·—	—	Papp Sándor	—	—
Nagy Samu	—	16·—	Partos Vilmos	—	—
Nagy Vincze	—	—	Party József	—	—
Napholcz Jenő	—	—	Pascu Viktor	—	—
Náray Lajos	—	—	Pászthy Ferencz	14·—	—
lovag Nechay Oszv.	—	8·—	Pásztor Sándor	—	—
Nemes Béla	—	—	Pataki József	—	—
Nemes Károly	—	—	Patzl Jenő	16·—	—
Németh István	—	—	Pauer Jenő	16·—	—
Németh Márton	32·—	—	Paul Péter	2·—	—
Nemetz János	16·—	—	Pausinger Károly	—	—
Netsch József	16·—	—	Pavlik József	—	—
Neubergertestvérek	—	—	Payer Arthur	—	—
Nickmann Rezső	—	—	Pécsi Ottó	—	—
Nickmann Róbert	—	—	Peiserle József	—	—
Niederland Rezső	—	—	Peiserle Pál	16·—	—
Niklós Károly	—	—	Peltzmann Adolf	—	—
Nitnausz Gyula	16·—	—	Petényi Keresztély	—	—
Novák Ferencz	16·—	—	Petrás Jakab	14·—	—
Novák György	16·—	—	Petricsek Adolf	—	—
Nozdroviczky Miklós	—	—	Petricsek István	—	—
Nyiri Dénes	—	—			

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tarto- zás	Előre- fizetés		Tarto- zás	Előre- fizetés
Petrus József ...	—	—	Rausz István ...	16·	—
Petzrik Antal... ..	—	—	Regenhart Pál ...	—	—
Pfalz Károly	—	—	Reif Wendelin ...	—	—
Pfeifer Gyula	—	—	Rejtő Adolf	—	—
Pfeningberger Felix	—	—	Reithoffer Ferencz	—	—
Pfundtner Károly... ..	—	—	Répászký István ...	—	—
Piatsék János	—	—	Reschner Rezső ...	28·	—
Pilz Alfred	31·	—	Ressel István	—	—
Pilz Ottó	—	—	Retter Frigyes	16·	—
Pisó János	—	—	Rettich Károly	30·	—
Plachy Teofil	—	—	Revóczky Béla	—	—
Plauder Béla	—	—	Rhédey József	32·	—
Plech József	—	—	Richter József	—	—
Plotényi Jenő	—	—	Riesz László	—	—
Podhraczký András	—	—	Riffer Sándor	16·	—
Podraczký Béla	—	—	Rimler Pál	—	—
Pohl János	—	—	Rinaldi Ottó	—	16·
Pohl József	—	—	Ringeisen Lajos ...	—	—
Pokorny István	32·	—	Ritter Károly	—	—
Polácsek Károly	—	—	Rochlitz Dezső	—	—
Polák Ferencz	—	—	Rochlitz Gyula	32·	—
Polakovics György	73·80	—	Röhrich Ernő	—	—
Polgár József	—	—	Röhrich Márton ...	—	—
Polgárdy Béla	—	16·	Rolland Gusztáv ...	—	—
Polnisch Árpád	16·	—	Rónai Antal	20·	—
Pomarius Alfréd	—	—	Rónai György	—	—
Popovics Ottó	—	—	Rónay Imre	32·	—
Porubszky Gyula	32·	—	Ronchetti Gáspár ...	—	—
Pöschl Ferencz	—	15·	Rondonelli Jenő ...	32·	—
Praxa János	16·	—	Rosenstingl Antal ...	12·	—
Precup Győző	—	—	Rosmaniith Albert ...	16·	—
Preszler József	32·	—	Roszinszky János ...	—	—
Pribnow Pál	—	—	Róth Adolf	16·	—
Prohászka Mátyás	—	—	Roth Gyula	—	16·
Prunyi Albert	16·	—	Rottler József	—	—
Przihoda Pál	—	—	Rozim József	—	—
Puchreiner Henrik	—	—	Rudas Miksa	16·	—
Puskás Ferencz	—	—	Rudnay Egyed	16·	—
Puskás Jenő	—	—	Rumann Ernő	16·	—
Puskás Károly	—	—	Rumann Gottfried ...	16·	—
Rác Imre	—	—	Rusz Imre	16·	—
Rades Dávid	—	—	Rusznyák Győző ...	32·	—
Radonics Vazul	64·	—	Rutényi Károly	—	—
Raduly János	—	—	Ruzicka Ágoston ...	16·	—
Rainiss István	16·	—	Ryll Viktor	—	—
Rajnoha Gyula	64·	—	Saenger Nándor	—	—
Rajtsán János	—	—	Sailer György	32·	—
Rakusán Károly	—	—	Saltzer Lajos	—	—
Raner Sándor	2·	—	Sándor Imre	—	—
Ranku Miladin	32·	—	Sándor Jenő	—	8·
Rappensberger Andr.	—	—	Schaab Bálint	—	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tartozás	Előrefizetés		Tartozás	Előrefizetés
Schaller Kálmán ...	16·—	—	Somogyi Géza ...	—	—
Schanzer Ignác ...	—	—	Somogyi Lajos ...	—	—
Scherer Ágoston ...	—	—	Sóska Gyula ...	—	—
Schleifer Bertalan ...	—	—	Spanyol Géza ...	—	—
Schlesinger Alajos ...	—	—	Spengel Sándor ...	6·—	—
Schmidt Ernő ...	—	—	Spetmann János ...	—	—
ifj. Schmidt F. (Sz.) ...	—	16·—	Spielhaupter György ...	—	—
Schmidt F. (R.) ...	—	—	Spissák Gyula ...	—	—
Schmidt Ignác ...	—	—	Spitz Dezső ...	—	—
Schmidt Román ...	—	—	Sporny Gyula ...	—	—
Schmidt Vilmos ...	—	—	Spotkovszky József ...	—	—
Schmidt Zsigmond ...	48·—	—	Stainer Gyula ...	—	—
Schmotzer János ...	—	—	Stark Dezső ...	—	5·—
Scholcz Hugó ...	—	—	ifj. Stark Ferencz ...	—	—
Scholtész Henrik ...	—	—	Stark Miksa ...	—	—
Scholtz Gyula ...	16·—	—	Stegmann Gusztáv ...	48·—	—
Schönherr Sándor ...	—	—	Steiner M. Mór ...	—	—
Schöpflin Alajos ...	—	—	Steller Ede ...	2·—	—
Schudich Nándor ...	—	—	Stephani Ervin ...	—	—
Schulhof és Hecht ...	—	—	Sterba Szabolcs ...	—	—
Schurina Vilmos ...	38·—	—	Stern Dezső ...	16·—	—
Schuster András ...	—	—	Steuka Lajos ...	—	—
Schuster Jenő ...	32·—	—	Stojanovic Illés ...	48·—	—
Schuster Lajos ...	—	—	Strompf Pál ...	—	—
Schwabik Ferencz ...	—	—	Stromszky László ...	—	1·—
Schwartz Béla ...	—	—	Suha Rezső ...	—	—
Schwartz Rezső ...	16·—	—	Sümegh Ignác ...	—	—
Schwiegut Ferencz ...	—	—	Suster Rezső ...	32·—	—
Sebők Ernő ...	16·—	—	Süteő Oszkár ...	16·—	—
Seenger Lajos ...	—	—	Syllaba Ernő ...	—	—
Segecian Vazul ...	16·—	—	Szabó Béla ...	—	—
Seh Jenő ...	—	—	Szabó Endre ...	—	16·—
Seide Róbert ...	—	—	Szabó Ferencz ...	—	—
Seidner Bernát ...	—	—	Szabó Ignác ...	—	—
Selymessy Ferencz ...	—	—	zalai Szabó Kálmán ...	—	—
Sengschmidt Frigyes ...	—	—	Szabó Kálmán ...	—	—
Seyfried Jakab ...	—	—	Szabó Kálmán ...	—	—
Sift Ágoston † ...	16·—	—	(Battonyai)	6·—	—
Sikó Aron ...	—	—	tóthi Szabó Sándor ...	—	—
Simonek Gotthárd ...	—	—	Szadeczky Miklós ...	—	—
Simonffy Gyula ...	8·—	—	Szalmáry Ferencz ...	—	—
Simsik Mihály ...	—	—	Szalagyai Emil ...	—	1·—
Sipos Antal ...	—	—	Szalai Ernő ...	—	—
Sipos Mihály ...	—	—	Szalántzy László ...	18·—	—
Skrbek Károly ...	—	—	Száika Albert ...	—	—
Skultéty Győző ...	16·—	—	Szantner Gyula ...	—	—
Sobó Jenő ...	—	8·—	Szántó Mihály ...	—	—
Sochor József ...	—	—	Szántó Zenó ...	14·—	—
Solč Svetozár ...	—	—	Szauer Oszkár ...	16·—	—
Solomon Emil ...	16·54	—	Szecska Dezső ...	—	—
Soltész Gyula ...	16·—	—	Szecsődy József ...	16·—	—
Somogyi Ferencz ...	16·—	—			

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tarto- zás	Előre- fizetés		Tarto- zás	Előre- fizetés
Szegedy-Ensch Károly br.	—	—	Téglás Károly ...	—	—
Székács Vincze ...	32·	—	Teleki Arvéd gróf	16·	—
Székely István ...	—	—	Teltsch Kornél ...	—	—
Szeleczy János ...	—	—	Teodorovics Ferencz	—	—
Szelényi Gusztáv ...	—	—	Terény Sándor ...	—	—
Szelényi Tamás ...	—	—	Térfi Béla ...	—	—
Szénássy Béla ...	—	—	Terray Gyula ...	—	—
Szenes József ...	—	—	Teszár Vilmos ...	24·	—
Szeniczky Gyula ...	30·	—	Thék Endre ...	16·	—
Szentimrey Dániel ...	—	—	Thuránszky Béla ...	—	—
Szent-Ivány Egon ...	—	—	Tichy Kálmán ...	—	—
Szentspáli Kálmán ...	—	—	Tihanyi László ...	—	—
Szentspáli Kázmér ...	—	—	Timok János ...	8·	—
Szepesházy Kálmán ...	—	—	Tirts Rezső ...	—	—
Szepesi Arthur ...	16·	—	Tölgyes József ...	—	—
Szepessy Elek ...	30·	—	Tomassek Miklós ...	—	—
Szepsy Sándor ...	48·	—	Tomasovszky Imre	—	3·
Szigeti Rezső ...	—	—	Tomka Jenő ...	—	—
Szjgyártó József ...	13·	—	Tomka Kálmán ...	—	—
ifj. Szilvay József	—	—	Tompa Ferencz ...	16·	—
Sziklai Emil ...	—	—	Tompa Kálmán ...	—	4·
Szilágyi József ...	—	—	Tonházy Gyula ...	—	—
Szilágyi László ...	26·	—	Toperczer Árpád ...	—	—
Szilárd Iván ...	30·	70	Toperczer Oszkár	16·	—
Szimon Béla ...	—	—	Tordony Emil ...	18·	—
Szívós Gyula ...	—	—	Tordony Gusztáv ...	—	—
Szlimák János ...	—	—	Török Albert ...	—	—
Szmik Gábor ...	—	—	Török Béla ...	—	—
Szójka Gyula ...	—	—	Török Gábor ...	—	—
Szokolóczy József ...	—	—	Török János ...	—	—
Szóllósy Rezső ...	24·	—	Török László ...	—	—
Szőnyei István ...	32·	—	Török Ödön ...	24·	—
Szorkovszky Libor ...	—	—	Török Sándor ...	—	—
Sztehló Gyula ...	—	—	Törzs Arthur ...	—	—
Sztripszky Ágost ...	24·	40	Tóth Miklós ...	—	—
Szücs Elemér ...	14·	80	Tóth Pál ...	—	—
csatári Szücs Kálmán	16·	—	Trauer Gyula ...	16·	—
Szuppek József ...	8·	—	Tribus Gusztáv ...	—	—
Szvetelsky Géza ...	—	—	Tripammer Károly	—	—
Szvoboda Mihály ...	—	—	Trostler Ármin ...	—	—
			Trsztjánzsky László	—	—
Takács Miklós ...	—	—	Trunkó János ...	16·	—
Tamás Gyula ...	—	—	Turcsa Tivadar ...	—	—
Tanády Emil ...	—	—	Tuzson János dr. ...	—	—
Tar József ...	—	—			
Tarnay Dezső ...	—	—	Uitz Mátyás ...	—	—
Tarsoly Árpád ...	38·	—	Ujfalussy Mihály ...	—	—
Tatarek Kálmán ...	32·	—	Ujsághy Zsigmond	—	—
Tatarek Rezső ...	—	—	Ulreich Gyula ...	—	—
Tausch Rezső ...	—	—	Urbán Gyula ...	—	—
Tavassy Lajos ...	—	—	Urbánszky István ...	8·	—

A hátralékokat kérjük legkésőbb január hó végéig beküldeni, mert azontul igazgató-választmányunk határozata értelmében postai megbízás útján szedendők be.

	Tarto- zás	Előre- fizetés		Tarto- zás	Előre- fizetés
Csáky János gróf utód. n.-halmági uradalma	—	—	Magyar Mezőgazdák Szövetkezete	—	—
Dobsina város	—	—	Mármarosvármegyei Gazdasági egye- sület	—	—
Draskovich Dénes gróf ném.-ujvári urad. erdőhivatala	—	—	Marosdécsi urada- lom erdőhivatala	—	—
Esztergom város	—	—	Modor város	—	—
Fatermelő és fake- reskedő hivatal- nokok országos egyesülete	—	—	Nagyenyedi Bethlen főiskola	—	16.—
Frigyes kir. hercz. m.-óvári és belyei uradalmi	—	—	Nyiregyháza város	16.—	—
Felsőbánya város	—	—	Pozsony sz. k. város	—	—
F. k. visói közbirto- kosság	—	—	Pozsony-Szt-György város	16.—	—
Gölnitzbánya város	—	—	Ráczekevei cs. és k. fels. családi alap. urad.	—	—
Gömöri faiparrész- vénytársaság	16.—	—	Rakovszky Antal kocsóczy urad.	—	—
Hohenlohe hg. javo- rinai jószágigaz- gatósága	—	16.—	Sárói uradalom	—	—
Holicsi cs. és kir. urad. intézősége	—	—	Sasvári cs. és kir. int.	—	—
			Sepsi - Szt - György város	—	—
			Selmezbányai fő- iskolai ifjusági kör	32.—	—
			Zagyvai erdészeti hiv.	—	—
			Zsolnai cellulozé- gyár rt. Alsókul'in	—	—

Budapest, 1908. december hó 31-én

Bund Károly, s. k.
titkár.

Gaal Károly, s. k.
pénztáros.

A hátraléki kimutatás megvizsgáltván és az egyesület tagsági könyvé-
vel összehasonlítottván, mindenben helyesnek találtatott.

Budapesten, 1909. január hó 7-én.

A számvizsgáló bizottság:

Térfi Béla s. k.

Szalai Ernő s. k.

Balogh Ernő s. k.

Gruber Gyula s. k.

Marsovsky Ede s. k.

Az „Orsz. Erd. Egyesület“ igazgató-választmánya.

A zárjelben foglalt évszám a megválasztás évét jelzi. Az elnökség 1908-ban választott meg.

Elnök: Bánffy Dezső báró, v. b. t. t., földbirtokos, stb. stb.

I. alelnök: Kálnoki Bedő Albert dr., nyugalmazott földmiv. államtitkár stb.

II. alelnök: Horváth Sándor, miniszteri tanácsos.

Választmányi tagok.

- Almássy Andor, ny. m. kir. erdőigazgató, l. Budapesten (1907).
Ambrózy Lajos br., földbirtokos, követségi tanácsos, l. Washington (1908).
Arató Gyula, m. kir. erdőtanácsos, l. Budapesten (1908).
Bittner Gusztáv, urad. erdőmester, l. Malaczkán (1906).
5 Csik Imre, m. kir. főerdőtanácsos, l. Liptóujvárt (1906).
Csupor István, primási főerdőmester, l. Esztergomban (1907).
dr. Darányi Ignác, v. b. t. t., m. kir. földm. min., orsz. képvis., l. Budapest (1905).
Eszterházy Miklós herceg, cs. és kir. kamarás, földbirt., l. Kismarton (1908).
Fekete Lajos, ny. min. tan., főisk. tanár, l. Selmeczbányán (1906).
10 Garlathy Kálmán, ny. m. kir. erdőigazgató, l. Besztercebányán (1905).
Gaul Károly, műegyet. magántanár. l. Budapest (1907).
Havas József, miniszteri tanácsos, l. Zágrábban (1906).
Hirsch István, ny. miniszteri tanácsos, l. Budapesten (1908).
Hoffmann Antal, urad. erdőfelügyelő, l. Stomfa (1907).
15 Nemeskéri Kiss Pál, cs. és kir. kamarás, földbirtokos, l. Göd (Pest m.) (1906).
Krajcsovics Béla, kir. főerdőtanácsos, l. Marosvásárhely (1906).
Laitner Elek, miniszteri tanácsos, l. Beszterczén (1907).
Lászlóffy Gábor, m. kir. főerdőtanácsos, l. Budapesten (1906).
Máday Izidor, ny. miniszteri tanácsos, l. Budapesten (1906).
20 Marosi Ferencz, m. kir. főerdőtanácsos, l. Kolozsvár (1908., 1 évre).
Muzsnay Géza, főiskolai tanár, l. Selmeczbánya (1907).
Nagy Károly, m. kir. főerdőtanácsos, l. Budapesten (1905).
OsztróLuczky Géza, ny. főispán, földbirt., l. Nemes-Váralja, u. p. Bossác (Trencsén m.) (1907-ben, 3 év tartamára).
Péchy Kálmán, ny. kir. főerdőtanácsos, l. Budapesten (1905).
25 Podhráczky András, Coburg hercz. erdőigazgató, l. Jolsván (1908).
Rónay Antal, miniszteri tanácsos, l. Ungvárt (1908).
Schmidt Ferencz, uradalmi erdőmester, l. Szász-Régenben (1905).
Simon Gyula, m. kir. erdőtanácsos, l. Kolozsvár (1906).
Scholtz Ottó, árvai közb. urad. főerdőmester, l. Árva-Váralján (1905).

- 30 Sóltz Gyula, ny. orsz. főerdőmester, min. tanácsos, I. Budapesten (1905).
 Széchenyi Bertalan gr., főrend. tag, földb., I. Felső-Szeged (Somogy m.) (1907).
 Tavi Gusztáv, ny. miniszteri tanácsos, urad. igazg., I. Oraviczabányán (1908).
 Téglás Károly, m. kir. főerdőtanácsos, I. Budapesten (1907).
 Tomcsányi Gusztáv, m. kir. erdőigazgató, I. M.-Szigeten (1908).
- 35 Tomcsányi Gyula, miniszteri tanácsos, I. Budapesten (1907).
 Török Gábor, városi erdőmester, I. Debreczen (1908).
 Dr. Tuzson János, műegyet. magántanár, I. Budapesten (1908).
 Vadas Jenő, m. kir. főerdőtanácsos, főisk. tanár, I. Selmeczbányán (1905).
 Vadászfy Jenő, közalap. erdőtanácsos, I. Pilismaróthon (1905).
- 40 Vuk Gyula, tőzsdetanácsos, fakereskedő, I. Budapesten (1907).

Számadásvizsgáló-bizottság:

(3 évre választott 1908-ban.)

Elnök:

Szalai Ernő, közalap. erdőmester, Budapest.

Tagok:

Balogh Ernő, m. kir. erdőmester, Budapest.
 Gruber Gyula, m. kir. erdőmester, Budapest.
 Marsovszky Ede, székesfővárosi erdőtiszt, Budapest.
 Térfi Béla, m. kir. erdőmester, Budapest.

Póttagok:

Barsi Richard, m. kir. főerdész, Budapest.
 Dezsényi Jenő, kir. alerdőfelügyelő, Budapest.

Tisztikar:

Titkár: Bund Károly.
Segédtitkár: Cserny Győző, kir. alerdőfelügyelő.
Pénztáros: Gaal Károly, földmin. s. h. igazgató.

(Hivatali helyiség: Budapest, V., Alkotmány-utca 6. II. 10. ajtó.)

1. A tanulmányok az új...
 2. A tanulmányok az új...
 3. A tanulmányok az új...
 4. A tanulmányok az új...
 5. A tanulmányok az új...
 6. A tanulmányok az új...
 7. A tanulmányok az új...
 8. A tanulmányok az új...
 9. A tanulmányok az új...
 10. A tanulmányok az új...

Számvetés az új...

A tanulmányok az új...
 A tanulmányok az új...

A tanulmányok az új...
 A tanulmányok az új...

A tanulmányok az új...
 A tanulmányok az új...

A tanulmányok az új...
 A tanulmányok az új...

A tanulmányok az új...
 A tanulmányok az új...

A tanulmányok az új...
 A tanulmányok az új...

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

a F. J. r. l., egyesületi titkár.

1909. év, január 1.

I. FÜZET.

XLVIII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ara egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évidíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utcza 6. szám

(Telefon : 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő.

“Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékoztásául! Az „Erdészeti Lapok“ közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bárminemű tudósításokat, valamint felveszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokoni kötelekben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ivnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel 40—48 K, ha az átdolgozást igényel, avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 24—40 K, oly fordításért, mely átdolgozást igényel, 16—24 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félivekre s ilyeneken is csak az egyik oldallapra, törött alakban írják. A cikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban, kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvétetni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlennyomatokat* is készített a szerzők számára. A nyomdai költség (füzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ivenként 7 K, 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlennyomatok előállítására 30 példánynál 3 K 60 fill., 50 példánynál 4 K-val, 100 példánynál 5 K-val többbe kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhetvén meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az **Országos Erdészeti Egyesületnél** (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek **rendelhetők meg:**

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDŐ. Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti és vadászati altisztek részére. Szerkesztik *Sugár Károly* és *Balogh Ernő* m. kir. erdőmesterek. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Ára 1 évre 4 K.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1909. ÉVI (28.) ÉVFOLYAMA. Ára egyesületi tagoknak 2 K, másoknak 3 K. Árát legczélszerűbb *45 f. postaköltséggel együtt előre beküldeni*, mert az utánvét aránytalanul drágítja a postaköltséget.

AZ ERDŐÓR vagy **AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDESEKBEK ÉS FELELETEKBEK.** Irta: *Bedő Albert*. VIII. kiadás, 1902. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlva küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: *bölcszházai Belházy Emil*. Ára tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NOVÉNYTAN. Irta: *Fekete Lajos* és *Mágócsi-Dietz Sándor*. I. kötet: Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 18 K.

A TÖLGY ÉS TENYÉSZTÉSE. Irta: *Fekete Lajos*. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 4 K, másoknak 6 K. Kapható a szerzőnél is *Selmeczbányán*.

1909. JANUÁR 1.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

XLVIII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

1. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz., II. em.

✠ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölthetnek. ✠

(Telefon: 37—22.)

A közép- és magashegységi erdeink mesterséges felújításánál tapasztalható hibákról.

Irta: Muzsnay Géza.

Hogy közép- és kivált magashegységi erdeink felújításánál *nagy általánosságban* nem érünk el olyan sikert, amelyet elérnünk kívánatos volna s amelyet elérnünk lehetne az adott viszonyok között is: úgy hiszem, ismeretes mindnyájunk előtt. Tudhatják ezt közülünk főleg azok a szakemberek, akiknek működésük körében alkalmuk nyílt hazánk különböző vidékein megfordulni és sok nagyobb kiterjedésű erdőbirtok állapota felől behatóbb tájékozást szerezni. És még inkább tisztában kell, hogy legyenek ezzel azok, akiknek módjukban volt a külföld egyes fejlettebb erdőgazdaságaival is megismerkedni s akik ezen a réven összehasonlítást tehetnek az erdők felújítása terén nálunk és a külföldön elért sikerek között.

Komoly baja, hogy ne mondjam: betegsége ez sok tekintetben még ma is a kezdet nehézségeivel küzdő hazai erdőgazdaságunknak. Nemcsak érdemes tehát, hanem egyenesen kötelességünk is foglalkozni vele. Kétségtelen, hogy már is észlelhető szakunk körében bizonyos áramlat, amely e baj orvoslását sürgeti. *Ennek az áramlatnak azonban erősebbé, sokkal általánosabbá kell lennie,*

hogy erős elhatározásra bírjon és tette serkentsen mindenkit, akinek közreműködése az ügy érdekében szükséges.

Segítenünk kell a bajon, nem csupán a jövő, hanem a jelen érdekében is. Mert nemcsak a késő jövő károsodik áltál, ha a ma letarolt faállományok helyén nem nevelünk számára a maga idejében új, értékes faállományokat, de károsodik a jelen is, amennyiben a korosztályoknak a felújítások csekély sikeréből eredő kedvezőtlen alakulása következtében sok esetben kénytelenek vagyunk az üzemátvizsgálás alkalmával már a legközelebbi évtized használatait is megszorítani, ha csak nem akarjuk kockára tenni a kihasználás egyenletességét (tartamosságát).

A baj egyik oka kétségkívül az az általánosan ismert körülmény, hogy a tarvágást és az ezzel járó mesterséges felújítást hazánk erdeiben sokkal nagyobb arányban alkalmazzuk, mint kellene. Tarvágással használjuk ki nagyrészt azoknak az erdeinknek is, amelyeknél úgy a fanem, mint a termőhelyi viszonyok a fokozatos felújító vágást tennék indokolttá. És ahol fokozatos felújító vágást alkalmazunk, azt sok esetben elsietjük s letaroljuk a koros faállományt, még mielőtt a felújulás sikerének minden biztosítéka megvolna. Ezeket a kérdéseket azonban ezuttal mellőzöm, mint olyanokat, amelyek nagy horderejüknél fogva külön tárgyalásra tarthatnak igényt s a jelen cikk keretében csupán a *mesterséges felújítás fogantatásánál észlelhető hibákkal, ezek okaival s orvoslásuk módjaival kívánok foglalkozni.*

Közép- és magashegységi erdeink mesterséges felújításánál a kevés siker a többek között főleg két körülménynek tulajdonítható, u. m. *vágásterületeink tulságos nagy kiterjedésének és annak, hogy az ültetésnél gyenge csemetéket alkalmazunk.*)*

Bármerre menjünk hazánk erdővel borított hegyvidékein, már messziről szemünkbe tűnnek a tarvágás útján kihasznált nagy kiterjedésű csupasz vágásterületek. Menjünk végig ellenben a fejlett erdőgazdasággal bíró Németbirodalom bármely erdős vidékén, csupasz vágásterületet alig látunk még ott is, ahol különben tarvágásos gazdálkodás divik. Miért a feltűnően nagy különbség?

*) V. ö. Lonkay Antal: A csemetenevelésről és Bd.: A csemetenevelés egyes hibáiról és azok elkerüléséről „Az Erdő” 1908. évi 4. és 5. számaiban.

Elsősorban azért, mert nálunk oly gyakori 100—200 holdas évi vágásterület, sőt még a 10—20 holdas is, Németországban ma már ugyyszólván ismeretlen fogalom. És emellett amíg nálunk rendszerint sok egymás után következő évi vágásterület sorakozik egymás mellé, addig ott, ha csak lehet, még azt is elkerülik, hogy ugyanazon a helyen két egymás után következő évben vágjanak. Ekkép egyfelől az egyes évi vágásterületek, jobban szét lévén szórva, nem tűnnek annyira szembe, másfelől éppen mert kicsiny kiterjedésűek, felújításuk is hamarabb sikerül, eltekintve attól, hogy az ültetésnél általában jobb, erőteljesebb csemetéket alkalmaznak, mint mi. Szászországban pl. a tarvágás útján kihasznált évi vágásterületek csak 1—2, legfeljebb 3 hektár kiterjedésűek és emellett ugyanabban a vágássorban a vágások csak 5—8 évi időközönként következnek egymásután úgy, hogy mire az újabb vágásterület tarolás alá kerül, a legutóbb kihasznált területet már $1\frac{1}{2}$ —1 m magas fiatalos borítja.

A nagy összefüggő vágásterületek inkább ki vannak téve a nap hevének, a szelek szárító hatásának és a fagynak, mint a kisebbek, amelyeknek oldalról a szomszédos koros faállományok védelmet nyújtanak. Fenyvesekben emellett a nagyobb vágásterületen a szű-félék és — amire jellemző hazai példát hozhatnák fel — az ormányos bogarak (pl. a *Hylobius Abietis*) is inkább elszaporodnak s a gombabetegségek is nagyobb mértékben lépnek fel, mint a kisebb vágásterületeken. Természetes tehát, hogy a kis vágásterületeken a mesterséges felújítás jóval több sikerrel jár, mint ott, ahol nagykiterjedésű, talán több száz holdra menő évi vágásterületek sorakoznak egymás mellé. Tekintsünk csak meg középkorú avagy korosabb faállományok között levő beerdősített tisztást, amelyen a fiatalos a szomszédos faállományok részéről megfelelő oldalvédelemben részesül. Mennyivel szebb a siker itt, mint az egyébként hasonló talaju és fekvésű nagy kiterjedésű vágásterületeken.

Távol áll tőlem, hogy a mi erdőgazdasági viszonyaink megítélésénél a külföld fejlett erdőgazdaságait vegyem zsinórmértékül. Tisztában vagyok azzal, hogy a mi jó utakkal be nem hálózott, eléggé fel nem tárt erdeinkben az évi vágásterületek megfelelő felaprózása csak hosszú idő múlva, sok befektetés árán

lesz elérhető. De azt is tudom, hogy a vágásoknak ma szokásos összpontosítása a mi jelenlegi viszonyaink között is sok helyen mellőzhető volna anélkül, hogy az erdőgazdaság egyéb érdekei, nevezetesen a fa értékesítése, hátrányt szenvednének. Sőt határozottan előny származnék ebből az erdőgazdaságra nézve nem csupán a vágások felujtása szempontjából, hanem más tekintetben is. Ennek a kérdésnek a tárgyalása azonban most szintén messze vezetne célomtól.

Az évi vágásterületek nagy kiterjedéséből származó hátrányok jelentékenyek ugyan, mindazáltal jóval kisebbek azoknál a hátrányoknál, amelyek onnan erednek, hogy *az ültetésnél silány, gyenge csemetéket alkalmazunk*. Az ültető anyagot többnyire szétosztán, meg nem felelő helyeken fekvő, kevés gondozásban részesülő csemetekertekben, tulságos sűrű állásban neveljük s megfelelő kiválogatás nélkül ültetjük ki a rendszerint kellően ki nem takarított s időközben begyomosodott vágásterületekre. A sűrű állásban nőtt gyenge, illetőleg nyurga, de megfelelő erőteljes gyökérrzettel nem bíró csemeték azután az elhatalmasodott gyomokkal megküzdeni nem képesek, avagy ha még be nem gyomosodott vágásterületre kerülnek, nem bírják ki a szabad állást s a nap hevétől mennek tönkre vagy a fagy emeli ki azokat. A kipusztult csemeték helyére később ismételten más, gyenge csemetéket ültetünk, amelyeknek nagy része szintén kipusztul. Az ismétlést újabb ismétlések követik, amig végre sok év eltelével, nagy áldozatok árán is csak hiányos fiatalosunk lesz. *És ez a hiányos fiatalos végeredményében sokkal több költséget emésztett föl, mintha mindjárt olyan erőteljes, jól fejlett csemetékkel ültettük volna be* a területet, amely csemeték, ha előállításuk talán valamivel többe került volna is mint a silányaké, a kiültetés után a gyomokkal és a fellépő egyéb veszélyekkel jobban meg tudtak volna küzdeni. Hát még ha a silány csemetékkel való felujtásnál mutatkozó több költséghez hozzászámítjuk azt a kárt, ami a növekvésbeli veszteségből származik s amit — amint már fentebb jeleztem — nemcsak a késő utódok fognak megérezni, hanem sok esetben megérzünk magunk is azáltal, hogy a használatokat már most is meg kell szorítanunk!

Vágásaink mesterséges felujtásánál a sikernek a legfőbb

biztosítéka az erőteljes, jó csemeték nevelésében rejlik. Sok erdősítés bejárásánál szerzett tapasztalataim erről engem annyira meggyőztek, hogy ma már a legtöbb esetben csupán a csemetekertek megtekintéséből, előzetesen is meg merem alkotni a véleményemet az erdősítések sikere felől. És véleményem megalkotásánál ritkán csalódom.

A csemetenevelésnél a legtöbben szem elől tévesztik azt, hogy amint az erdőben a fának, úgy *a csemetekertben minden egyes csemetének megfelelő nagyságu növőterre van szüksége, hogy jól fejlődhessék.* És amint az erdőben az egy fára eső növőtér nagyobb kell hogy legyen a középkorú fánál mint a fiatalnál s a koros fánál mint a középkorunál: a csemetekertben is nagyobb térre van szüksége a 3 éves csemetének, mint a két évesnek s ennek megint nagyobbra, mint az egy évesnek. Gondoskodnunk kell tehát arról, hogy minden egyes csemetének meglegyen a maga növőtere nemcsak első évében, hanem később is mindaddig, amíg a csemetekertből kiültetés céljából kivesszük. Csak így érhetjük el azt, hogy kiültetés alá kerülő minden csemeténknek dús, tömött gyökérzete, erős törzse és jól fejlett rügyei legyenek s minden 3 éves fenyőcsemeténk *alul* (és nem fent a csucs alatt) egy-két erős oldalággal birjon, ami fenyőféléknél a csemete erőteljességének legbiztosabb jele.

A célzt sokan csupán a gyérebber vetés által vélik elérhetőnek. Ámde a vetés gyérségével, főleg a fenyőféléknél, nem szabad tulmennünk egy bizonyos határon. Nem szabad, mert az első esztendőben kívánatos a kis csemetékre nézve a sűrűbb állás olyan mértékig, hogy a csemeték egymásnak némi oldalvédelmet nyujtsanak. Ha olyan gyéren vetünk, hogy minden egyes kikelő csemete részére már kezdetben akkora hely jusson, amekkorára annak 3 vagy 4 éves korában lesz szüksége, a gyéren kelt csemeték közül sok tönkremegy a nap heve vagy pedig a fagy által való kiemelés következtében. A gyér vetéssel ekkép rendszerint csupán az első esztendőre biztosíthatunk megfelelő növőteret a csemeték számára. Azontul vagy az átiskolázáshoz, vagy pedig a csemetéknek ollóval való megritkításához kell folyamodnunk.

Az az idegenkedés, amely nálunk a csemeték átiskolázásával szemben majdnem általánosan tapasztalható, elsősorban onnan

van, hogy az átiskolázást tulságosan költségesnek tartjuk. Pedig ebben a véleményben nagy tévedés rejlik. Mert mi teszi tulajdonképpen tulságos drágává az átiskolázott csemeték nevelését? Az, hogy az átiskolázásra tulságosan nagy területet pazarlunk. Nem ritka eset, hogy 25—25 *cm*-nyi sorközök mellett 20 drb. luczfenyő-csemetét iskolázunk egy-egy méter hosszú sorba s így 1000 drb. csemete átiskolázásánál 12·5 *m*² területet veszünk igénybe, nem számítva a gyomláló ösvényeket és az utakat. Természetes, hogy ennek a 12·5 *m*²-nyi, illetőleg a gyomláló ösvényekkel együtt több mint 16 *m*²-nyi területnek a gondos megművelése, az iskolázás megtörténtétől számított 2—3, némely esetben 4 éven át való gyomlálása s esetleg öntözése drágává teszi az átiskolázott csemetéket, eltekintve attól, hogy sok esetben nem is áll rendelkezésünkre elegendő, jól megfelelő hely a nagy kiterjedésű csemetekertek telepítésére.

Erőtelves, átiskolázott 3—4 éves csemetéket azonban sokkal kisebb területen és sokkal kevesebb költséggel is lehet nevelni. A máramarosszigeti erdőigazgatóság kerületében pl. 1000 db. 3—4 éves lucz- vagy jegenyefenyő-csemete nevelésére, 20 *cm* sor- és 2 *cm* csemetetávolságot véve alapul, 4 *m*²-nyi területet számítanak (gyomláló ösvények nélkül). Ugyanekkora területen nevel 1000 db átiskolázott luczfenyőcsemetét főiskolánk erdőmiveléstani tanára is a kisiblyei csemetekertben. A Felső-Ausztriában levő ebensei és attergaui erdőgondnokságokban a luczfenyőcsemetéket 10—10 *cm*-nyi sorközökkel s az egyes sorokban egymástól 4 *cm*-nyi távolságra iskolázzák át 1000 drb. csemetére tehát itt is 4 *m*² esik.

Az ilyen módon aránylag kis helyen nevelt átiskolázott csemeték nem sokkal kerülnek többbe, mint a megfelelő téres állásban nőtt, át nem iskolázott csemeték. Sűrű állásban, gyenge 2 éves vagy nyurga 3 éves csemetéket jóval olcsóbban, talán $\frac{1}{4}$ rész annyi költséggel nevelhetünk ugyan, de vajjon melyik gazdaságosabb eljárás: 5 K-át adni ki pl. 1000 drb. erőtelves csemete nevelésére s csak egyszer ültetni, vagy pedig ezer darabonként egy vagy két K-ba kerülő silány csemetéket alkalmazni s az ültetést háromszor-négyszer megismételni?

Kitünő minőségű fenyőcsemetéket nevelhetünk ollózás segélyével is, ami — amint tudjuk — abból áll, hogy a csemete-

sorokban sűrűn álló csemetéket egyéves koruktól kezdve, minden tavasszal ollóval ritkítjuk meg abból a célból, hogy minden egyes csemete részére megfelelő növényteret biztosítsunk. Nem érjük el ezzel talán a tökéletességnek azt a fokát, amit az iskolázással elérhetünk, mivel az ollóval való ritkítást nem vagyunk képesek olyan egyenletesen végezni, hogy egyik-másik csemetét a hozzá véletlenül közelebb eső szomszéd növényében ne akadályozza. De másfelől előnyére hozzák fel az ollózásnak szemben a kétség-telenül valamivel drágább átiskolázással, hogy amíg az átiskolázásnál a csemeték megsínylik az átültetést, addig itt ez a hátrány egészen elesik.

Az ollózásnál ajánlatos a máramarosi csemeteritkító ollót használni, amelynek leírása és rajza az E. L. múlt évi XI. füzetében található. *Ennek az ollónak, nézetem szerint, mint a csemetenevelésnél alkalmazandó egyik legfontosabb szerszámnak, a jövőben egyetlen csemetekertből sem szabad hiányoznia*, ahol fenyőcsemetéket nem átiskolázás útján nevelnek. Az eljárásra nézve én is hangsúlyozom azt, amit a most említett füzetben Biró Zoltán már leírt, t. i. hogy a csemeték megritkítása tavasszal a nedvkeringés megindulása előtt foganatosítandó, mert csak így érhetjük el azt, hogy a csemetéknek mindjárt a tenyészetű időszak elején elegendő helyük legyen a terjeszkedésre, az erőteljesebb fejlődésre.

Sokan azért idegenkednek az ollózástól, mert attól félnek, hogy a tőnél levágott csemeték visszamaradó és elhaló törzsecskéi és gyökerei gombabetegségek és rovarkárok fellépését segítik elő a csemetekertben. Ilyen eset azonban, legalább tudomásom szerint, még nem fordult elő sehol, ahol az ollózást alkalmazták. Mások meg azért mellőzik az ollózást, mert a vele járó munkát túlságosan körülményesnek tartják, azt képzelvén, hogy az ollóval minden egyes eltávolításra szánt csemetét külön kell kivágni, ami valóban egy kissé hosszadalmas eljárás volna. Pedig az ollózás elég gyorsan megy pl. oly módon, hogy az ollóval először a néhány *cm* széles csemetesor közepén egy nyiladékot vágunk, azután erre merőleges pásztákban vágjuk ki a csemetéket s végül az így nagyjából megritkított csemetéknek sűrű csoportjait is megritkítgatjuk a szükséghez képest, úgy hogy a csemeték az

illető sorban meglehetősen egyenletesen maradjanak vissza a kivánt sűrűségben. Eközben természetesen a lehetőségig arra is ügyelünk, hogy inkább a gyengébb csemetéket vágjuk ki s nem a legerősebbeket.

A sűrűsége nézve határozott szabályt felállítani nem lehet, mert az mindig a csemeték nagyságától függ. A földolog az, hogy a visszamaradó csemeték mindegyike számára akkora hely maradjon, amekkora annak az illető évben remélhető további fejlődéséhez szükséges.

Tapasztalatom szerint azok, akik eddig nem ollóztak s az ollózás által elérhető szép eredményt sem ismerik közvetlenül, rendesen tulságosan óvatosak s mintegy bűnnek tartják az élő csemeték egy részét ollóval pusztítani el. Pedig a nagyon mérsékelt ritkítással csak fél munkát végzünk. Az ilyeneknek tájékozásul szolgálhatnak az E. L. 1907. évi VII. füzetében (408. lap) Lonkay Antal által közölt adatok, amelyek szerint például a lucz- és jegenyefenyőcsemetéknél megfelelő a ritkítás, ha az egyéves csemetékből a második év tavaszán 100—120 darabot, a kétéves csemetékből pedig a harmadik év tavaszán 60—80 darabot hagyunk meg egy-egy méteres sorban. Ily módon, ha a vetés a nálunk ma már általános elterjedésnek örvendő Fekete-féle vetőgéppel történt, a Lonkay adatai szerint 1000 darab hároméves lucz- vagy jegenyefenyőcsemete felnevelésére átlag $3.86 m^2$, gyomláló ösvényekkel együtt $5 m^2$ terület szükséges, tehát körülbelül ugyanannyi, amennyit az átiskolázott csemeték 1000 darabjára számíthatunk.

Sok hibát követünk el a csemetenevelés terén azáltal is, hogy *csemetekertjeink helyét rosszul választjuk meg* és nehezen hozzáférhető helyekre szétszórtan sok apró csemetekertet telepítünk ahelyett, hogy kevesebb számú, jó fekvésű, könnyebben gondozható, nagyobb kiterjedésű csemetekertben nevelnők csemeteszükségletünket. Nem egy olyan kincstári erdőgondnokság van nálunk, ahol 10.000 kat. holdnyi területre 25—30 kis csemetekert esik.

Elvben én is barátja vagyok a kisebb, ideiglenes jellegű vagy mondjuk: vándor csemetekerteknek. *Elméletben* sok az előnyük a nagyobb, állandó csemetekertekkel szemben: a csemete-

szállítás az ültetés helyére kevesebbe kerül; ha helyük nem megfelelő, kevesebb áldozattal helyezhetjük át máshová, mint a nagyobb kerteket; az elemi csapások a szétszórtan fekvő több kertben kevesebb kárt szoktak okozni, mint amennyit a kevesebb számú nagyobb kertben tehetnek stb.

A valóság, a tények azonban tapasztalatom szerint határozottan az állandó jellegű nagyobb csemetekertek mellett szólnak. Ezért én kisebb, vándor csemetekertek telepítését csak kivételképen tartom czélszerűnek s *általánosságban*, a mi viszonyaink között, feltétlenül előnyt adok a nagyobb, állandó jellegű csemetekerteknek. Követendő példa gyanánt állítom szaktársaim elé e tekintetben, de meg a csemetenevelésnél követett eljárás tekintetében egyébként is azt a rendszert, amit a máramaroszigeti m. kir. erdőigazgatóság kerületében követnek s amelyet az E. L. múlt évi VII. füzetében Lonkay Antal ismertetett.

A csemetekerteket a fő völgyek mentén, a fagynak kitett völgyfenék felett legalább is néhány méternyi magasságban fekvő helyekre telepítik, közel a fő közlekedési utakhoz és lehetőleg közel az erdőőr lakásához is. A területet minden csemetekertben úgy osztják be, hogy évente egy része ugar maradjon. A sorokban sűrűn álló csemetéket évente gondosan átollózzák. A trágyázásról állandóan gondoskodnak. A kiültetésre szánt erőteljes csemetéknek azt a részét, amely magasabban fekvő olyan helyekre lesz kiültetendő, ahol még hó van akkor, amikor az alatt fekvő csemetekertben már a rügyfakadás bekövetkezésétől kell tartani, a csemetekert vagy pedig a beerdősítendő területek közelében, zárt erdőben készített hóvermekben helyezik el addig, amig felhasználhatók lesznek.

Legnagyobb előnye ennek a rendszernek az, hogy az összes kertek könnyen hozzáférhető helyen s állandóan szem előtt vannak. Az erdőőr ugyyszólván naponta megfordulhat bennük, az erdőgondnok mindannyiszor kényelmesen megtekintheti, valahányszor végigmegy az illető völgyön és könnyűszerrel s elég gyakran megtekinthetik az erdőhatóság központjából kiránduló ellenőröködő tisztviselők is. Mindenesetre több eredményt várhatunk az ilyen, állandóan szem előtt lévő kertektől, mint a vágások közelében, szétszórtan fekvő apró csemetekertektől, amelyekben az erdőőr

csak hetenkint, az erdőgondnok csak két-három hónaponként, a központi ellenőrködő tisztviselő pedig csak két-három évenként fordul meg egyszer. Legkevésebbé sem tuzozok ezzel az összehasonlítással. A szétszórtan s nagyobbbrészt nehezen hozzáférhető helyen fekvő nagyszámu csemetéket a legtöbb esetben valóban nem igen tekinti s nem is tekintheti meg gyakrabban sem az ellenőrködő tisztviselő, főleg a mai viszonyaink között, amikor a sok irodai munka oly nagy mértékben leköt mindenkit. Ha ehhez vesszük még azt is, hogy a magasan fekvő, nehezen közelíthető kertecskékbe senki sem megy olyan szivesen, mint a fővölgyek mentén levő nagyobb kertekbe, amelyekhez kocsiut vezet: teljesen megdől az elmélet, amely a szétszórtan fekvő kisebb csemetekerteket pártolja.

Láttam én már 1200 *m* tengerszintfeletti magasságban fekvő olyan csemetekertet, ahol a gyomlálás alkalmával a csemetesorok közül a gyomokkal együtt a földet is mind kikapálták, úgy hogy a sorközökben képződött vályuszerű mélyedésben a csemeték gyökerei oldalvást mind kilátszottak. Az erdőőr ezt a kertet csak 1¹/₂ órai folytonos hegymászás után érthette el a völgyből, ahol lakott. Az erdőgondnok távol eső lakhelyéről ha el is jött talán minden hónapban az erdőőr kerületébe, másfelé is lévén dolga, ehhez a kerthez évente legfeljebb egyszer vagy kétszer juthatott el. Bizonyára nem történt volna meg az említett hiba, ha a csemetekert lent az erdőőr lakása közelében van. Kérem már most: nem lett volna-e előnyösebb a lent, aránylag olcsóbban nevelt jó csemetét felvinni kiültetés előtt a hegyre, mint fent aránylag nagyobb költséggel kevés, silány csemetét nevelni a csemeteszállítással járó, igazán alig számbavehető költség megtakarításával?

A fővölgyek mentén fekvő állandó csemetekertekbe rendszerint a munkások is szivesebben mennek és a járás-kelésre nem pazarolnak annyi időt, mintha távol eső kertekbe kellene eljárniok. Megmivelésük, gondozásuk könnyebb és olcsóbb. Az ilyen csemetekertek valóban „kert“-ek lehetnek, mert kertszerűleg művelhetőek. Állandóan figyelemmel kísérhetőek s minden szükséges munka a maga idejében végezhető bennük. Annyiszor és akkor gyomlálhatjuk, ahányszor és amikor szükséges; a csemeteágyakat

be- és kitakargathatjuk, árnyékolhatjuk úgy, amint az időjárás megkívánja; a megkérgesedett talajt felporhanyitjuk stb. Szóval a szó szoros értelmében *kertészkedhetünk* az ilyen kertekben s nem kell megelégednünk azzal, ha a költségvetésben sablonszerűleg előírányzott teendőket úgy ahogy végrehajtjuk akkor, amikor lehet. Az elérhető nagyobb eredmény bőségesen megtéríti azt az esetleges költségtöbbletet, amit a csemeték távolabbra való szállítása igényel.

Előnye a fővölgyekben alantabb fekvő csemetekerteknek szemben a vágások közelében elhelyezett, rendszerint magasabb fekvésű csemetekertekkel az is, hogy bennük a csemeték a melegebb klíma következtében s a tenyésztési időszak hosszabb voltánál fogva gyorsabban fejlődnek, ami sok esetben nem csekély megtakarítást jelent időben és költségben. A magashegység 5—600 m tengerszintfeletti magasságban fekvő völgyeiben a luczfenyőcsemete 3 éves korában olyan fejlettséget ér el, amelyet az 1000—1200 m magasságban fekvő csemetekertben 5—6 éves korban.

Az az aggodalom, hogy az alacsonyabb helyen nőtt csemeték a magasabb fekvésű helyekre nem valók, a tudomány mai állása szerint nem indokolt. Sokkal fontosabb ennél az (amire pedig nem igen szoktunk figyelemmel lenni), hogy magashegységi erdősítésekhez magasabb, s viszont alacsonyabb helyeken fogantatandó erdősítésekhez alacsonyabb helyeken gyűjtött magból neveljük a csemetéket. Azt mondja dr. Cieslar is az erdei fák némely tulajdonságainak átöröklődése kérdésében végzett tudományos kísérleteink eddigi eredményei alapján, hogy „magashegységi erdősítésekhez hasonló helyről gyűjtsük a magot, de a csemetéket neveljük mélyebben fekvő helyeken, mert ott a gondozás könnyebb és a fejlődés jobb“. (L. E. L. 1907-iki évf. 555. lap).

Azt a különbséget, ami a nedvkeringés megindulásának időpontja tekintetében az erdősítendő területek és a csemeték nevelésének helye között létezik, könnyen ellensúlyozhatjuk azáltal, ha a csemetéket egy időre akár a Máramarosban szokásos hóvermekben, akár az először Pájer István által kipróbált vagy pedig az Urbanovszky Béla által ajánlott egyszerűbb módon helyezük el. Erre nézve utalok a többek között Kaán Károlynak „A tenyésztés megindulásának mesterséges elhalasztása ültetésre

szánt csemetéknél“ czim alatt az E. L. 1900-iki évfolyama 143. és következő lapjain megjelent közleményére.*)

Sok esetben megnehezíti a nagyobb, állandó jellegű csemetekerteknek a fővölgyekben vezető utak mellé való telepítését az a körülmény, hogy az ilyen helyeken csemetekertnek alkalmas szabad területet nem könnyen találunk. Az ilyen esetekben a völgymenti *erdőkben* kereshetünk, s rendszerint találunk is megfelelő helyet csemetekertünk számára. Nem szabad visszariadnunk az erdőirtástól (s az ehhez esetleg szükséges felsőbb engedély kikérésétől) sem, úgy fogván fel a dolgot, hogy az erdőnek mintegy kötelessége saját maga felújításáról gondoskodni s helyet adni a csemeték neveléséhez szükséges csemetekertek számára.

Természetes, hogy állandó jellegű, nagyobb csemetekertek telepítése esetén sem szabad egy erdőgondnoksági kerületben egy csemetekerttel megelégedni, hanem több kertet kell berendezni egyrészt a munka és felügyelet czélszerű megosztása kedvéért, másfelől azért, mert így kevésbé vagyunk kitéve annak a veszélynek, hogy valamely nagyobb elemi csapás (nagy szárazság, fagy, rovarkárok stb.) egyszerre minden csemeténket tönkretegyje.

A csemetenevelés körül a kincstári erdőknél is tapasztalt hibákra és hiányokra való tekintettel a múlt év végével a földművelésügyi miniszter az összes kincstári erdőhatóságokhoz és erdőrendezőségekhez egy körrendeletet intézett, kiegészítésül azoknak a rendeleteknek, amelyek ebben az irányban eddig csak egyes erdőhatóságoknak, esetről-esetre adattak ki.

Ez a körrendelet elsősorban is a csemetekertekről évente készitendő költségvetések miképp való összeállítására nézve ad utasítást. Igen helyesen abból indul ki, hogy az előirányzat elkészítésénél a szükséglethez képest nevelendő *csemetemennyiség* veendő alapul, nem pedig az, hogy az egyes csemetekertekben mekkora lesz a bevetésre váró üres terület. A fajonként megállapítandó csemetemennyiség alapján számítandó ki azután az egyes fafajok magjával külön-külön és összesen bevetendő terület nagysága, figyelemmel arra, hogy fafajonként mekkora terület szükséges 1000 drb. erőteljes, zömök, kiültetésre teljesen alkalmas

*) L. még E. L. 1894., VI., 531. o., 1897., II., 130. o. és Az Erdő 1908. évi 7. füzetét. Szerk.

csemete nevelésére. Ugyancsak a nevelendő csemetemennyiség — s ezzel együtt természetesen a mag minősége — kell hogy irányadó legyen az elvetendő magmennyiségre nézve is.

Kimondja továbbá a körrendelet, hogy „a csemetekerlek lehetőleg mindenkor a nagyobb völgyek mentén, utak és víz közelében s lehetőleg az erdőőri laktól sem felette nagy távolságban, oly alkalmas, jó talaju és fekvésű helyeken létesítendő, ahol a talajt állandóan javítani és művelni lehet, ahol a csemeték a fagykároktól lehetőleg óva lesznek s ahol a csemeték gyors és jó fejlődése biztosítva van“. Ha a helyi viszonyok megengedik, minden fanem részére külön csemetekert rendezendő be vagy legalább is külön terület jelölendő ki a csemetekertben. Ez a terület, illetőleg az egész csemetekert úgy osztandó be, hogy a csemetéknek mindenik évfolyama részére egyenlő területrész jusson s ezen kívül egy ilyen területrész évente ugar maradjon, aminek nézetem szerint a többek között az a nagy előnye is megvan, hogy miután minden tavasszal olyan területrész kerül bevetés alá, amely a megelőző évben ugar volt, a vetést tavasszal korán lehet végezni s nem kell megvárni vele a kiültetésre szánt csemeték kiemelését.

A továbbiakban a körrendelet jól fejlett, erőteljes csemeték nevelése érdekében kerülendőnek mondja a tulságos sűrű vetést, elrendeli a csemeték ollózását, az elvetésre szánt magvak csirázóképességének gondos megvizsgálását, a csemetekertek trágyázását s a gyomoktól való tisztántartását. Megköveteli ezenkívül, hogy minden csemetekertről a beosztást feltüntető térképet készítsenek és egy nyilvántartást vezessenek, amelyből a csemetekészlet mindenkor kivehető legyen.

„Tájékoztató“ csatolva van a körrendetethez a térképnek és a törzskönyvnek a mintája. Utóbbi alakjára és berendezésére nézve körülbelül megegyezik a máramarosszigeti erdőigazgatóság kerületében már elébb is vezetett s Lonkay A. által az E. L. 1907-iki évfolyamának 409. és 410. lapjain ismertetett törzskönyvvel. Nem csupán a csemetekészletről nyújt felvilágosítást, hanem a művelés alatt levő és az ugarnak hagyott területekről, a csemetekertben végzett összes munkákról, azok költségeiről és teljesítésük idejéről is és emellett a csemetekert részletes műve-

lési tervét is tartalmazza a félfordulószak végéig terjedő időtartamra.

Ez az egyébként a célnak jól megfelelő minta bizonyára nem azért adatott ki, mintha a törzskönyvnek ilyen alakban való vezetése már most szorosan megkívántatná az összes kincstári csemetekertekről. Legalább erre enged következtetnem az, hogy csak „tájékoztató” csatoltatott a körrendelethez. A magam részéről, bármennyire kívánatosnak és üdvösnek tartom már csak a rend érdekében is az ilyen nyilvántartásnak a vezetését, kétségbe kell vonnom, hogy az sikerrel lenne meghonosítható azokban az erdőhatósági kerületekben is, ahol a csemetekertek száma még tulságosan nagy s különben is a viszonyok fejletlenebbek és talán az erdőőrök sem állanak annyira hivatásuk magaslatán, mint a máramarosszigeti erdőigazgatóság kerületében.

Saját közvetlen tapasztalatomra hivatkozhatom ebben a tekintetben. Mint kezdő erdőrendező annak idején egy mintát állítottam össze a csemetekertekben végzett munkáknak és a csemetekészleteknek nyilvántartására. A mintát előzetesen bemutattam az összes erdőgondnokságoknak, akik azt mindannyian helyesnek és eléggé egyszerűnek találták. Amikor azután a nyilvántartás az erdőőröknek vezetés végett kiadatott, megfordulva egyik legkiválóbb erdőőrnek a csemetekertjében, szomorú tapasztalatot kellett tennem. Az erdőőr a helyett, hogy a csemetekertben dolgozó munkásokra felügyelt volna, nagy gondokba merülve ült a csemetekert egyik sarkában lévő asztal mellett s azon törte a fejét, hogyan is töltsé ki a nyilvántartást.

Nézetem szerint ilyen pontos nyilvántartás vezetését legfeljebb ott lehet megkövetelni, ahol a csemetekertek összpontosítása már megtörtént. Egyebütt egyelőre meg kell elégedni azzal, ha az erdőgondnok az általa választott egyszerűbb alakban tartja nyilván a legfontosabb adatokat, pl. a különböző fajú és korú csemeték által elfoglalt területet s a kiültetésre alkalmas csemeték mennyiségét.

A szóban levő miniszteri rendelet bizonyára sokat fog lendíteni a kincstári erdőknél a csemetenevelés ügyén, ha *lényegében* következetesen és szigorúan fogják végrehajtani, anélkül, hogy a benne foglalt aprólékosabb utasításoknak is minden körülmények között érvényt szerezni igyekeznének.

Közép- és magashegységi mesterséges erdősítéseinknek aránylag csekély sikere az évi vágásterületek tulságos nagy kiterjedésén és a gyenge csemeték alkalmazásán kívül még sok, talán kevésbé általános, de eléggé gyakran tapasztalható hibára vezethető vissza.

Ilyen a vágásterületek kitakarításával s ebből kifolyólag a felujtás foganatosításával való késedelmeskedés. Ennek a következménye a vágásterületek nagymérvű begyomosodása a beültetés előtt. Tarvágás mellett kihasznált közép- és magashegységi erdőknél — ha csak nem alkalmazunk mezőgazdasági köztes használatot — a mesterséges felujtásnak soha sem volna szabad az épületfatermelés évét követő második év tavaszán túl késnie. A gyomok rendszerint ebben az évben még nem igen jelentkeznek s a következő évben is csak alárendelt mennyiségben lépnek fel, kiültetett csemetéink tehát két éven át nőhetnek anélkül, hogy a gyomok ártalmukra lennének. Ha eléggé erőteljes csemetéket ültettünk, ezek akkorra, amikor a gyomok elhatalmasodtak, már olyan magasságot érhetnek el, hogy az elnyomatás veszélyétől többé nem igen kell féltünk őket. Bármekkora legyen is a fű, málna, szeder vagy az epilobium, nem feküdhetik rá annyira a két év alatt 35—40 cm magasságot elért csemetékre, hogy azoknak legalább a csucsuk szabadon ne maradjon. Ez pedig teljesen elegendő ahhoz, hogy a csemeték sorsa biztosítva legyen.

Természetesen még jobb, ha a mesterséges felujtást mindjárt a tarolást (az épületi fa termelését) követő első évben végezhetjük. Így még inkább előnyben leszünk a gyomokkal szemben. Egyik turócsmegyei magánuradalomban sok száz holdra menő, kitünően sikerült mesterséges felujtást láttam, amelynél a szép siker elsősorban annak köszönhető, hogy a kihasználást a vágásterületeken egy év alatt befejezik s a szépen kitakarított területet már a következő év tavaszán beültetik.

Tökéletlenné teszi a felujtás sikerét sok esetben *a vágásterületek kitakarításának meg nem felelő volta* is. Ahol a kihasználás nem eléggé belterjes s főleg ahol a tűzifát nem lehet értékesíteni, a visszamaradó csucsok, galyak, törzsrészek sorokba vagy halmokba rakva tulságos nagy helyet foglalnak el, ennek következtében az ültetés nem történhetik eléggé sűrűn s a fiatalokban hézagok maradnak. Nem helyes szerintem az ilyen esetekben

idegenkedni a vágásokban visszamaradt hulladékfának vagy legalább a hulladékfa egy részének a felégetésétől. Ugy lehet intézni az égetést, hogy a talaj humusztakarója minél kisebb területen pusztuljon el. Báden nagyhercegségben pl. az ott rendkívül szép sikerrel alkalmazott fokozatos felújító vágásmód mellett kihasznált vágásterületeken sem riadnak vissza a galyak elégetésétől, amit a favágók egyéb munkájuk közben nyáron át is végeznek.*)

Magának az erdősítési munkának a fogamatosságánál is történnek hibák. Ilyen hiba az, ha nem gondoskodunk arról, hogy a csemeték gyökerei a csemetekertből való kiemeléstől az ültetésig állandóan kellő nedvességben legyenek s hajszálgökerei el ne száradjanak. Ilyen a nem eléggé mély ültető gödrök készítése, a csemetéknek a földben nem megfelelő módon való elhelyezése stb.**) Az e fajta hibák legtöbbször részint felületességből, részint a munkásokra való kellő felügyelet hiányából származnak. Nem éppen ritka eset nálunk, hogy az ültetésnél a felvigyázó személyzet egy tagjára 40—50 munkás jut. Ennek nem volna szabad előfordulnia. Ha az altiszti személyzet nem elegendő arra, hogy az erdősítendő terület nagysága s az ültetési időszak rövidsége miatt egyszerre nagyobb tömegben alkalmazandó munkásokra jól felügyelni képes legyen, tanítsunk be erre a szerepre az értelmesebb munkások közül néhányat, akik esetleg évről-évre mint munkafelvigyázók tehetnek jó szolgálatot.

A csekély siker sok esetben annak is tulajdonítható, hogy *a csemetéket a kiültetés után nem gondozzuk kellően*. Különösen áll ez az olyan esetekre, amikor az ültetésnél gyenge csemetéket alkalmaztunk. Sok ilyen erdősítésünk megy tönkre csak azért, mert félünk a fű, a gyomok és a gyomfák ellen való védekezésel járó nagy költségektől. Igaz, hogy ezek a költségek sokszor tetemesek. De a legtöbbször azért oly tetemesek, mert a felszabadítási munkákat helytelenül végezzük. Nem azt nézzük, hol van felszabadításra váró csemete, hanem kivágjuk az összes gyomfákat s kiirtani igyekszünk egyszerre minden gyomot az egész

*) A hulladéknak már a vágás kitermelésénél való egyenletes szétosztása az egész területen nézetünk szerint mégis csak előnyösebb, mint az elégetés, amelynek a legtöbb esetben igen károsak a következményei. Szerk.

**) Lásd erre nézve az Az Erdő mult évi 6. számában a „Hogyan ültessünk” cz. cikket. Szerk.

területről, onnan is, ahol csemete nincsen. Természetes, hogy ily módon végrehajtva, a tisztítás háromszor-négyszer annyiba kerül, mint ha csakis arra szoritkozunk, ami a csemeték érdekében okvetlenül szükséges.

Az elhatalmasodott fű, málna, szeder, epilobium ellen való küzdelmünkben nagykiterjedésű fenyőfiatalosoknál jó segítségünkre lehet a szarvasmarhával avagy juhokkal való mérsékelt legeltetés is. Nincs szükségünk erre, ha erőteljes, jól fejlett csemetétet ültettünk, ha azonban már elkövettük azt a hibát, hogy gyenge csemetétet alkalmaztunk az ültetésnél, nem szabad félnünk tőle, mint olyan orvosszertől, amelyhez végső esetben még folyamodhatunk. De ennek a legeltetésnek valóban „erdőápolási művellet“-nek kell lennie, nem pedig olyan „mellékhaszonvételel“-nek, amelytől a csemeték felszabadítása mellett még jelentékeny pénzjövédelmet is várunk. Szigoruan alkalmazkodnunk kell azokhoz az óvórendszabályokhoz, amelyeknek megtartása mellett tapasztalatom szerint is elkerülhető minden számbavehető kár. Így nem szabad legeltetni tavasszal azalatt, amíg a csemeték hajtásai nagyon zsengek; kerülni kell a legeltetést esős időben, amikor a talaj nagyon fel van ázva; nem szabad megengedni, hogy a legelő állatok a fiatalosban heverjenek; mellőzendő a szarvasmarhával való legeltetés a nagyon meredek helyeken; gondoskodni kell arról, hogy a legelő állatok az egész területet pásztánként egyenletesen járják be s ne tartózkodjanak egy helyen tulságos sokáig; mihelyt azt vesszük észre, hogy a legelő állatok lényegesebb kárt okoznak, azonnal szüntessük be a legeltetést stb.*)

Tovább kutatva az okokat, amelyek erdősítéseinknél a siker elégtelenségét előidézik, *más természetű hibákat* is találunk. A kincstárnál például elég gyakran származnak hibák onnan is, *hogy az erdőmivelési munkákra nem áll elegendő hitel rendelkezésre*. Korántsem azért, mintha illetékes helyen nem volnának hajlandók megfelelő áldozatot hozni az erdősítésekre, hanem legtöbbszörire azért, mert akkor, amikor az állami költségvetést összeállítják, még nincsen s nem is igen lehetne reális költségelőirányzat az illető évben foganatosítandó erdőmivelési munkákról.

*) Lásd erre nézve Béky A.: „Luczfenyővágásoknak és fiatalosoknak legeltetése“ cz. cikkét is (E. L. 1908. évi VIII. füzet).

Szokott ugyan engedélyezni a minisztérium később póthitelt az egyes erdőhatóságok összes hitelének keretén belől, de az engedélyezéssel egybekötött eljárás nehézkességénél fogva sok esetben csak akkor, amikor a tavaszi erdőültetési időszak már eltelt s a póthitelt teljes mértékben igénybe venni már nem lehet. A hitelhiánynak azután az a következménye, hogy az erdőgondnokok egynémelyike, félve az erdőültetési hátralékoktól, a munka minőségének rovására kevés pénzen sokat igyekeznek végezni, ahelyett, hogy az „inkább keveset, de jól“ elvet követnék.

Sok esetben származik hiba a *csemetekészlet helytelen felvételéből is*. Az erdőőrök a kiültethető csemetekészlet mennyiségének a megállapításánál számításba veszik a sűrű állásban levő összes csemetéket, tehát azokat is, amelyeket az ültetés előtt ki kellene selejtezni. Nem éppen ritka eset, hogy az erdőgondnok az erdőőr által ekkép felvett csemetemennyiséget véve alapul, az erdőművelési tervben jóval nagyobb terület beültetését irányozza elő, mint amennyire elegendő volna a kiültetésre valóban alkalmas csemetemennyiség s a kivitelnél azután megelégszik a silányabb csemetékkel is, mintsem hogy nagy legyen a különbség a tényleg erdőültetett és az előirányzott terület között.

Sokat tudhatunk be annak is, hogy *a helyes erdőművelési szabályok és az ezekkel kapcsolatos fogalmak nálunk még nem mentek eléggé át a köztudatba*. Hányszor találkozunk helytelen felfogással csak abban a tekintetben is, hogy milyen a szép, erőteljes csemete? Akárhányan elismerik, sőt hangoztatják az erőteljes csemeték ültetésének a szükségességét s ha megnézzük csemetekertjeiket, kefesűrűségű csemetesorokat találunk bennük. Nem is szölok erdőőreinkről, akiknek nagyobb része meg éppen nincsen tisztában a jó csemete fogalmával. Jellemző példa erre az az erdőőr, aki amikor csemetekertjében megfordulva, kérdeztem tőle, hogy egy-egy méter hosszú sorban hány darab hároméves luczfenyőcsemeteje van, büszkén válaszolta: van kérem 300 is!

Nem egy szakembert félrevezet az a körülmény, hogy nagyon csekély talajon a kisebb csemete biztosabban fogamzik meg, mint a nagy csemete. Igen ám, de a „kis“ csemetét, amely alatt én kisebb, de egyébként aránylag jól feljett gyökérzetű csemetét értek, nem szabad összetéveszteni a sűrű állásban elnyomva nőtt,

czérnavékonyású, silány csemetékkal. És a most említett körülményből kiindulva, nem szabad olyan általános szabályt felállítani, amihelyt egy egyébként nagyon ügybuzgó erdőgondnok által az erdőőrök számára kiadott erdőmivelési utasításban olvastam: „sekély talajra kis csemeték ültetendők, mélyebb talajra ellenben nagyobb csemeték is ültethetők“.

Ebben az irányban nézetem szerint úgy érhetünk el eredményt a leggyorsabban, ha *meggyőző példákkal s kísérletekkel teszszük szemlélhetővé a helyességét annak a rendszernek, azoknak az eljárásoknak, amelyeket a gyakorlatba átvinni akarunk*. Szemben azokkal pl., akiket oly nehezen lehet rávinni arra, hogy ollózzák csemetéiket, mennyivel többet ér a szigorú rendeleteknél, ha néhány csemeteágyban végzett összehasonlító kísérlet eredményével bizonyítjuk be előttük az ollózás nagy előnyeit! És ha ezt még egy másik összehasonlító kísérlettel egészítjük ki olyképen, hogy valamely vágásterületen két, egymással szomszédos egyenlő fekvésű és talaju területrészt közül az egyiket ollózás útján nevelt erőteljes, a másikat pedig sűrű állásban nőtt gyenge csemetékkal ültetjük be: látva a nagy különbséget az eredményben, lehetetlen hogy ne érék meg az ollózástól idegenkedőben az az elhatározás, hogy jövőben minden erejével igyekezni fog ilyen erőteljes csemetéket nevelni.

Különbén az erdőmivelés terén ugyszólván mindenütt annyi vitás kérdéssel is találkozunk, hogy már ezeknek az eldöntése érdekében is *kivánatos volna általánossá tenni a kísérletezést*. Nem kellene azt várni, hogy minden kérdést a kísérleti állomások döntsenek el, hanem maguknak a gyakorlati erdőgazdáknak is szorgalmasan kísérletezniök kellene, legalább a helyiérdekű kérdésekben. Hányszor vitatkozunk az erdőmivelés körébe tartozó kérdések felől anélkül, hogy állításaink helyessége felől megtudnók győzni egymást. Milyen könnyű volna sok ilyen esetben egyszerű kísérlettel, talán 2—3 év alatt eldönteni a kérdést. És mi ezt még sem teszszük. Vagy ha teszünk is itt-ott kísérleteket, nem gondoskodunk arról, hogy azoknak az eredményét szélesebb körben is közöljük s örökségképen átadjuk az utódoknak, akik hivatva lesznek a mi munkánkat tovább folytatni.

A gyakorlat embereinek kísérleteiket természetesen nem volna

szükséges olyan tudományos alapossággal végezniök, mint aminővel a kísérleti állomások dolgoznak. Ehhez a feltételek is hiányoznának a legtöbb esetben. De azért mégis kellene, hogy bizonyos rendszer legyen ezekben a kísérletekben is. Ilyképen azután sok jól felhasználható adatot nyújthatnának a kísérleti állomások számára is.

Milyen szép dolog volna pl. ha minden kincstári erdőhatóság kerületében kiválasztanák az ott nagyobb jelentőséggel bíró kérdéseket, s helyesen megosztva a munkát az arra *önként vállalkozó* erdőgondnokok között, megindítanák a kísérletezést egyszerre az egész vonalon. Természetes, hogy ezek a kísérletezések neincsak erdőmivelési, hanem más erdőgazdasági kérdésekre is kiterjedhetnének; mindazonáltal a siker érdekében óvakodni kellene attól, hogy a kísérletek tárgyául választott kérdések száma nagyobb legyen, mint amennyivel könnyű szerrel meg lehet birkózni. A rendszeresség és egységesség kedvéért az irányítás az erdőhatóság központjából történhetnék, ahol a kísérletekről törzskönyvet kellene vezetni s abba minden kísérletre nézve annak a célját, fontosabb mellékkörülményeit s időközi és végleges eredményeit be kellene vezetni. A jelenleginél mennyivel szilárdabb alapot nyerne ily módon gazdasági tevékenységünk főleg az erdőmivelés terén. Aránylag rövid idő alatt megszűnhetnék a sok tétovázás, a sok ötletszerűség, amivel ma a gyakorlatban éppen az erdőmivelésnél oly gyakran találkozunk.

Annak, hogy a helyesnek bizonyult erdőmivelési eljárásoknak az elterjedését a gyakorlatban biztosítsuk, még egy másik hathatós eszköze is van. *Nyujtsanak módot az erdőbirtokosok az erdősitések foganatosítására hivatott erdőgondnokoknak és az ezeket ellenőrző tisztviselőknek arra, hogy az erdőmivelés terén nagyobb sikereket felmutatni tudó, minél több más erdőgazdaságban is megforduljanak.* A másutt látott szép eredmények mindenkit sarkalni fognak arra, hogy kövesse a jó példát s ezáltal bőségesen megtérülnek a birtokosnak az illetők kiküldetésénél felmerült költségei.

A kincstári erdőknél sok helyen kedvezőtlen kihatással van a felújítások sikerére *az erdőgondnok személyének minduntalan való változása is.* Az emberi természetben rejlik, hogy sokkal nagyobb kedvvel végzi az olyan munkát, amelynél reménye van az eredményt is látni, mint azt, amelynél erre nincs kilátása.

Igy nagyobb kedvvel, nagyobb szeretettel s ebből folyólag nagyobb sikerrel is foglalkozik az erdő felújításával s általában az erdőmivelési teendőkkel az az erdőgondnok, aki arra számít, hogy évtizedeket fog ugyanabban a kerületben tölteni, mint az, aki a megélhetési viszonyok által kényszerítve, vagy a gyermekei neveltetésével járó nehézségek miatt, avagy egyéb okokból folyton azzal a gondolattal foglalkozik, hogy miképen juthatna jelenlegi állomásáról valahova a központba, illetőleg neki megfelelőbb más helyre s aki éppen ezért már előre lemond arról, hogy gyönyörködjék egykor a zöldellő fiatalosokban, amelyeket az általa letarolt vágásterületeken nevelt.

Pedig manapság az utóbbi eset gyakoribb és mind ritkábban-ritkábban találkozunk olyan kincstári erdőgondnokkal, aki 25—30 év óta van ugyanazon a helyen s láthatja, mint nőnek fákká a csemeték, amelyeket maga ültetett.

Ugy hiszem, alig létezik még életpálya, amelyen a sikeres működéshez annyi ideáлизmusra volna szükség, mint az erdészetnél, ahol ki-ki csak hosszú idő után láthatja tevékenységének némi eredményét s alig fordulhat elő, hogy valaki ki is használhassa az erdőt, amelyet maga telepített. Ez az ideáлизmus pedig karöltve jár az erdő szeretetével. Minden lehető el kell tehát követni, hogy az erdőtisztben, főleg a kezelő erdőtisztben fokozódjék az erdő szeretete. Erős rugója ez az erdész tevékenységének s *azt a hatalmas erőt, amely e rugóban, az erdő szeretetében, az erdőért való lelkesedésben rejlik, vétek ki nem használni az erdőgazdaság javára.*

A szeretet a kezelésére bizott erdő iránt az erdészben sokkal nagyobb mértékben fejlődik ki akkor, ha hosszú ideig teljesít szolgálatot ugyanazon a helyen. Ha tehát olyan helyzetet teremtünk a kezelő erdőgondnokok számára, hogy azok még a legfélelmesőbb helyeken is megelégedettek legyenek s szívesen barátkozzanak meg azzal a gondolattal, hogy esetleg egész életüket egy helyen kell tölteniök, ezzel csak az erdő szeretetét s közvetve az erdőgazdaságnak a javát mozdítjuk elő. De a kedvező anyagi helyzet magában véve még korántsem elegendő arra, hogy valóban szorossá tegye a kapcsolatot, amely az erdőgondnokot az erdőhöz fűzi. Gondoskodni kell arról is, hogy az erdőgondnokok műkö-

désének sulypontja az irodából az erdőbe kerüljön vissza s emellett ne csupán kötelességének a teljesítéseért járjon az erdőgondnok az erdőben, hanem ott vadászszenvedélyét is kielégíthesse.

E két dolog a kincstári erdőknél már jó idő óta nem részesül kellő figyelemben. A vadászatnak a tilalommal határos mértékben való korlátozása következtében ma sok erdőtisztre nagyobb a vonzó ereje az íróasztalnak, mint az erdőnek. És vajjon a fának tövön, terület szerint való értékesítése, aminek oly általános elterjedése a többek között azt idézte elő, hogy a mai fiatal erdőszemzedék nagyrészeének még csak módjában sem volt megismerkedni a házilagos kezeléssel: alkalmas-e arra, hogy fokozza a szeretetet az erdőgondnokokban az erdő iránt?

Én az erdők sikeresebb felujtása tekintetében is sokat várok a házi kezelésnek nagyobb arányban tervezett behozatalától, amelylyel együtt kell járnia az erdőgondnok által személyesen végzendő irodai munkák apadásának is. Nemcsak azért, mert bizton tért fog hódítani a természetes felujtás a mesterséggel szemben, hanem azért is, mert tudom, hogyha az erdőgondnoknak több dolga van kint az erdőben s kevesebb az irodában, többet és szívesebben foglalkozik az erdőmivvelés körébe tartozó teendőkkel is.

*

Ezekben kívántam feltárni azokat a lényegesebb hibákat, amelyek nálunk a magas- és középhegységi erdők mesterséges felujtásánál tapasztalhatók. Jól tudom s teljes készséggel ismerem el, hogy számos olyan közép- és magashegységi erdőgazdaság van hazánkban, amelyre a jelen cikkemben foglaltak nem illenek. De, valljuk meg őszintén, jóval nagyobb a száma azoknak az erdőgazdaságoknak, amelyek a felsorolt hibáktól nem mentesek. Ennek a tudatában minden lehető kövessünk el, hogy ezek a hibák mielőbb megszűnjenek, mert ha ezt elérnünk sikerül, ezáltal is nagy lépéssel jut előre hazánk erdőgazdasága a fejlődés útján.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

Titkári jelentés.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek Budapesten 1908. évi december hó 13-án tartott közgyűlésén előadta: *Bund Károly* egyesületi titkár.

Tisztelt közgyűlés!

Teljes másfél év telt el egyesületünk legutóbbi közgyűlése óta. E hosszú időtartamnak megfelelően a következőkben egyesületi életünknek sokféle és változatos megnyilvánulásairól lesz alkalmam beszámolni, amelyekből a t. közgyűlés meggyőződhetik, hogy az igazgató-választmány a lefolyt idő alatt minden alkalmat megragadott, amelynél a magyar erdőgazdaság érdekei megóvandók vagy előbbre viendők voltak.

Régebbi kezdeményezésekkel kapcsolatos ügyek közül a kereskedelemügyi miniszter felszólítására még a múlt év nyarán foglalkoztunk a mérnöki cím- és gyakorlat rendtartásáról szóló törvénytervezettel, szigoruan ragaszkodva az erre vonatkozólag még 1900-ban hozott határozatokhoz.

Az egész kérdés azonban azóta ismét lekerült a napirendről s a régóta vajudó ügy végleges megoldásáról ma sem számolhatok be.

Ugyancsak a kereskedelemügyi miniszter felhívására alkalmunk volt foglalkozni az alsóbbrendű vasutakról szóló törvénytervezettel, amely ugy a közforgalmu vasuthálózatunk folytatólagos kiépítésére gyakorlandó kedvező hatásával, mint a sajáthasználatau erdei vasutak engedélyezési eljárásának egyszerűsítése és szabályozása által nem kicsinylendő erdőgazdasági jelentőséggel bír. Egyesületünk az erdei vasutak ügyében tudvalevően 1901 ben fordult terjedelmes, a kérdést minden oldalról megvilágító emlékiratban az akkori kormányhoz. Különös megelegedésünkre szolgálhat, hogy a folyó évben közrebocsájtott törvénytervezet minden lényeges pontjában teljesen megfelel egyesületünk annak idején kifejtett kívánságainak. Az igazgató-választmány ezt tehát köszönettel vette tudomásul, mindössze azt kérvén még a kereskedelemügyi miniszter urtól, hogy az erdei vasutak részére az 1907. évi III. t.-cz. 8. §-ában mező- és erdőgazdasági területekre biztosított kisajátítási jogot belsőségekre is kiterjesztendőnek tartja, mert előfordul, hogy szűk völgyek alján elterülő belsőségek lehetlenné teszik a vasut építését.

Hasonló sikert értünk el a erdei vasutak szabványaira vonatkozólag tett felterjesztésünkkel, amelyről már multkori jelentésemben is megemlékeztem. A kereskedelemügyi miniszter ur ugyanis az 1906. évben kiadott rendeletét, amelyre felszólalásunk vonatkozott, megfelelően módosította, illetőleg magyarázta.

Élénk figyelemmel kísérte az igazgató-választmány a gazdasági érdekképviselő létesítését célzó gazdatársadalmi mozgalmakat, amelyek folyamányaként napvilágot látott Bernát István és Rubinek Gyula törvénytervezete a mezőgazdasági kamarákról, amelyek bizonyos hiányos, semmi esetre sem kielégítő módon az erdőgazdaság érdekeit is hivatva volnának képviselni. Érdemlegesen e kérdéssel azonban mindeddig nem foglalkozhatott az igazgató-választmány, amennyiben célszerűnek mutatkozott a gazdatársadalom megállapodásait bevárni, hogy ismerjük azokat az általános kereteket, amelyekbe bele kellene illeszkedni, ha ugyan ez az erdőgazdaság szempontjából szükségesnek vagy okszerűnek mutatkoznék. Tudvalevően azonban maga a gazdatársadalom sem jutott eddig végleges megállapodásra e kérdésben, sőt a határozott meghasonlás jelei mutatkoznak kebelében. Így tehát mindeddig kitérhattünk, sőt taktikai okokból ki kellett térnünk e kérdés elől, amelynek az erdőgazdaságra hasznot hozó megoldása kétségtelenül igen nehéz.

Más tekintetben azonban éppen egyesületünk lépett fel kezdeményezőleg, még pedig bizonyos vonatkozással a földművelési kamarák kérdésére, az erdőgazdasági érdekképviselő ügyében, amidőn az igazgató-választmány Kaán Károly egyesületi tagnak indítványa alapján elhatározta, hogy a földművelésügyi miniszter urat országos *erdőgazdasági tanács* szervezésére felkéri, mely fontos erdőgazdasági kérdésekben véleményező és kezdeményező szereppel támogatná a kormánynak és egyesületünknek működését. Hazánkban általában véve kevés az érzék az erdőgazdaság és annak nemzetgazdasági hivatása iránt, amelyet kevesen ismernek, minek következtében minduntalan felmerülnek az erdőgazdaság érdekeit sértő és közgazdasági szempontból káros kívánságok, még pedig gyakran oly helyről is, ahol közgazdasági tudást és alapos megfontolást méltán fel lehetne tételezni. Gyakran befolyásos oldalról találkozunk oly törekvésekkel, amelyek csakis a

pillanatnyi magánérdekre vezethetők vissza és sokszor egyes vidékek erdőgazdaságának alapjait ássák alá, mint pl. a közelmúltban az erdélyrészi arányosításoknál és feltétlen erdőtalajjal bíró erdőbirtokoknak spekulatív célból való felaprózásánál tapasztaltuk. Ide sorolhatók az erdők korlátlan legeltetésére és talajuk feltörésére irányuló törekvések, amelyek legutóbb a nagyváradi gazdagülés alkalmából hangzottak fel és a Székelyföldön is mindennapiak.

Egyfelől az erdőgazdaság legfelsőbb fokú érdekképviselője céljából, másfelől közgazdasági tényezőink összhangzó együttműködését előmozdítandó, üdvösnek tartanók oly országos erdőgazdasági tanács létesítését, amelyben az erdőbirtokosok, az erdészeti szakértők és egyes rokon érdekelt szakmák foglalnának helyet és amelynek hivatása volna:

1. véleménynyilvánítás a kormány felhívására, erdőgazdasági kérdésekben;

2. törvénytervezetek elbírálása az ország erdőgazdasági érdekeinek nézőpontjából;

3. a kormány figyelmének felhívása országos, vagy egyes vidékeket érintő nagyobb jelentőségű erdőgazdasági kérdésekre; végül

4. amennyiben a gazdasági kamarák nem kizárólag a mezőgazdaság, hanem egyúttal az erdőgazdaság érdekképviselőit is kiterjedőleg szervezhetnének, úgy az országos erdőgazdasági tanács volna hivatott *erdőgazdasági kérdésekre nézve*, mint a mező- és erdőgazdasági kamarák központi szerve működni.

Ezügybentettfelterjesztésünk válaszában mindeddig nem részesült.

Visszatérve a régebbi ügyekre, tisztelettel jelentem, hogy az igazgató-választmány megfelelt az 1906. évi közgyűlés azon megbízásának, hogy Biró Zoltán tagtársunknak akkor benyújtott két rendbeli indítványát tárgyalja és eljárása eredményéről a f. évi közgyűlésnek jelentést tegyen.

Biró Zoltán egyik indítványa hazánk jelenlegi erdészeti viszonyait tárgyaló erdészeti mű kiadását célozza, amelyet az indítványozó sokak által írt egyes monografiákból kívánt időnk folyamán összeállítani. Az igazgató-választmány elvben elfogadta az indítványt, amennyiben vonzó leirással, a kellő képekkel és statisztikai térképekkel és táblázatokkal felszerelve ez a mű, amely esetleg diszesebb kiadásban is megjelenhetnék, az erdészre, köz-

gazdára, tudósra és a természetet és erdőt kedvelő nem szakemberre nézve egyaránt értékes lehet. Ellenben a kivített egységesebbnek kívánja, de erre, s általában a részletkérdésekre nézve csak akkor fog határozni, amikor a most függőben lévő irodalmi termékek megjelenése után, körülbelül 1911-ben, a leíró mű kiadásának körülményei úgy a szellemi rész, mint az anyagiak tekintetében jobban lesznek megítélhetők.

T. tagtársunk másik indítványában az erdészeti kísérleti ügyet a gyakorlati erdőgazdák bevonásával szélesebb alapokra kívánja helyezni és tisztán gyakorlati irányba terelni s e tekintetben egyesületünknek is oly szerepet szán, amelynek elvállalása az erre fordítható anyagi eszközök és jelenlegi személyzete mellett teljesen lehetetlen.

Az igazgató-választmány tehát ezt az indítványt ebben az alakban elfogadhatónak nem találta, hanem a maga részéről kutatván erdészeti kísérletügyünk hiányait, annak fejlesztésére nézve javaslatokkal lépett a földmívelésügyi kormány elé s nevezetesen a következő kívánságokat juttatta kifejezésre:

1. A kísérleti állomások költségvetésének kiemelése az országos erdei alap kiadásainak keretéből az általános költségvetésbe, mivel az alap előirányzatának szűk és nem fejlődőképes korlátai a kísérletügy kifejlődésének idővel akadálya lesz. Ez természetesen nem zárna ki azt, hogy az erdei alap terhére ne volna az erdészeti kísérletügy támogatható.

2. A központi erdészeti kísérleti állomás személyzetének szaporítása oly értelemben, hogy a vezetőn kívül az erdészeti kísérleti ügy minden egyes ágának művelésére külön-külön szakember alkalmaztatnék, akik a reájuk bízott ágazatot intenzíve és specializálva művelnék. Így a gyakorlati erdőgazdákkal való érintkezés is sűrűbb lehetne.

3. Az Erdészeti Kísérletek a könyvkereskedelemnek nem lévén átadva, megszerzése ma körülményes. Szükségesnek tartanók tehát, hogy az eddig kiadott ingyen-példányokon kívül ez a folyóirat előfizetés útján is meg legyen szerezhető.

Tisztelettel kérem, hogy az igazgató-választmánynak Biró Zoltán tagtársunk indítványaira vonatkozó ezen határozatait jóváhagyóan tudomásul venni méltóztassék.

Ezekben számolhattam be az egyesület régebbi tevékenységével kapcsolatos ügyekkel s már most áttérek a múlt évi közgyűlés óta felmerült új ügyek tárgyalására, amelyek közül különben az országos erdőgazdasági tanács szervezésére vonatkozó kezdeményezésről egy régebbi függő kérdéssel kapcsolatosan előbb már megemlékeztem.

Az egyesületi életnek a legutóbbi közgyűlés óta legkimagaslóbb mozzanata az *adóreform* ügyében való állásfoglalásunk volt. A kormány tudvalevően minden előzetes nyilvános tárgyalás, sőt a nyilvánosságnak előzetes tájékoztatása nélkül egyenes adóink egész rendszerére kiterjedő, mélyreható reformjavaslatokkal lépett a törvényhozás elé. Egyesületünk sietett azokat beszerezni és az erdőgazdaság érdekei szempontjából átvizsgálni, hogy még idejekorán emelhesse fel szavát, ha jogos kívánságok merülhetnének fel. S tényleg, a javaslatok eredeti szövege számos megjegyzésre adott alkalmat, részben általános tekintetben, részben a részletekre vonatkozólag.

Nem lehet célom a t. közgyűlés előtt a kormány javaslatait ismertetni, hiszen ezek, amennyiben reánk fontossággal bírtak, az egyesület közlönyében elég kimerítő méltatásban részesültek. Arra szoritkozom tehát, hogy egyesületünknek velök szemben elfoglalt álláspontját ismertessem röviden.

Állásfoglalásunknál abból indultunk ki, hogy a modern adórendszerek személyi adónemeinek meghonosítása hazánknak is kívánatos s mellettük az elavult hozadéki adók, nevezetesen pedig a földadó, ha államháztartási szempontokból ma még nem is nélkülözhetők, mégis csak mint a személyi adók oly kiegészítő részei tekintendők, amelyek idővel inkább beszüntetendők, sem hogy további kifejlesztésük az adóreform célja lehetne.

Kérelmeink ennek következtében az adórendszer modern értelemben való kifejlesztésére vonatkozó azon javaslatoknál, melyek az erdőgazdaságot közelebbről érintik (jövedelemadó, ált. kereseti adó), főleg csak a részletekre vonatkoztak, amennyiben ezek nem mindenben számolnak az erdőgazdaság természetével és jogosan támasztható igényeivel; a földadónál pedig lényegileg odairányulnak, hogy az abból az erdőbirtokra háruló teher a jövőben legalább is ne emelkedjék és ezen a téren is érvényre jussa-

nak azok a különleges szempontok, amelyek az erdőgazdaság belső természetéből és azon fontos közgazdasági érdekekből folynak, melyek erdőgazdaságunkhoz fűződnek.

Részletes kívánságaink ezek alapján a következők voltak:

Szükségesnek tartottuk:

1. Hogy a földadónak eddigi kontingense (52 millió korona) továbbra is fenntartassék;

2. hogy a kataszter revíziója lényegileg a miveltési ágakban történt változások kötelező felvételére és tiszta jövedelmük megállapítására szorítkozzék s hogy az erdők kataszteri tiszta jövedelménél mutatkozó esetleges aránytalanságok megszüntetését célzó kiigazítás az erdők eddigi, kereken 20 millió korona kataszteri tiszta jövedelmének keretein belül foganatosíttassék; mindez olyképpen, hogy az újbóli osztályba-sorozás az eddigi kataszteri tiszta jövedelmi fokozatok keretei között maradjon;

3. hogy a földadó-kontingensnek megfelelő földadó, tekintet nélkül a kiigazítási munkálatok állására, az egyenes adók reformjára vonatkozó többi törvényjavaslatokkal egyidejűleg lépjen életbe;

4. hogy a földtehermentesítési járulék csupán az e czímen felmerülő tényleges szükséglet mértékéig állapíttassék meg és szedessék be 1958-ig, amidőn önmagától megszűnik.

Szükségesnek tartottuk továbbá:

5. hogy úgy a vármegyei, mint az országos földadó-bizottságokba erdőbirtokosok és erdészeti szakértők is bevonassanak;

6. hogy oly erdőtalajon eszközölt irtások és vágásterületek, amelyek az erdőtörvény 4. és 5. §-ai értelmében záros határidőn belül beerdősítendők, tényleg azonban másnemű használat alatt állanak, átmeneti jellegű változásoknak tekintessenek és ebből kifolyólag mindazon esetekben, amidőn a kataszterben eddig erdőként nyilvántartott területek miveltési ágbeli változásának felvételéről van szó, a kir. erdőfelügyelőségek véleménye meghallgattassék; végül

7. hogy a véderdőknek és új erdőtelepitéseknek biztosított adókedvezmények fenntartásán kívül az erdőt érő elemi csapások esetén nyújtott adókedvezmény ne csupán tűzkár esetére vonatkozzék, hanem az erdő hozadékát csökkentő minden más elemi csapás esetén is legyen helye adóelengedésnek, nevezetesen kultu-

ráknak és fiatal erdőknek jégverés vagy szárazság által 10 holdat meghaladó területen történt tönkretétele vagy károsodása esetén, általában pedig bármely koru erdőnek szél- vagy hőtörés, rovar-kár vagy hógörgeteg általi károsodásánál, ha ezek által a faállomány egy-egy birtokot illetőleg legalább öt holdnyi területen, habár nem is összefüggően elpusztult vagy oly mértékben sérült meg, hogy több évi növedék kárba vész.

Az Országos Erdészeti Egyesület tekintettel azokra a kötelezettségekre és az egyéni érdek korlátozásaira, amelyeket az 1879. és 1898. évi erdőtörvényeink államgazdasági érdekből elrendelnek; szükségesnek tartja, hogy minden kormányhatóságilag jóváhagyott, rendszeres gazdasági üzemterv szerint kezelt erdőbirtok a hozzátartozó havasokkal együtt a földadónak legalább 30 százalékáig terjedő állami adókedvezményben részesüljön, kárpótlásul a mostanában a községi pótagók terén élvezett kedvezményért, amelyet a közszolgáltatások egyesített kezeléséről szóló törvényjavaslat 6. §-a eltöröl.

Amennyiben a kárpótlásként kért kedvezmény nem nyújtatnék, az O. E. E. a jelen állapot fenntartásához ragaszkodik.

A jövedelemadóról és az általános kereseti adóról szóló törvényjavaslatokra vonatkozólag szükséges, hogy

1. Ugy a jövedelemadónál, mint az általános kereseti adónál a pénzügyminiszter pótkivetési joga lényegesen korlátoztassék.

2. Az Országos Erdészeti Egyesület tekintettel arra, hogy a közepes nagyságu erdőbirtok van legnagyobb mértékben fakészletétől, mint a jövedelmes gazdálkodás egyik legfőbb előfeltételétől megfosztva és csak nagyobb beruházások útján hozható jobb karba, szükségesnek tartja, hogy a jövedelemadó kulcsa lassabban és egyenletesebben emelkedjék.

3. Szükségesnek tartja, hogy az új erdőtelepítésre fordított összeg, mint a nyers jövedelemből levonható tétel felsoroltassék.

4. Hogy továbbá a 12. §. 6. pontjában az erdészeti társulásokba fizetett járulékok figyelembe vétessenek, nemkülönben a nyers jövedelemből levonhatónak jeleztessek az elemi csapások következtében vagy az erdőfelügyeleti hatóságok meghagyásából (óvrendszabályként) a birtokos akarata ellen eszközölt fahasználások utáni bevétel, mint a vagyon egy részének folyósítása.

5. Szükségesnek tartja továbbá az egyesület, hogy a javaslat 16. §-a az erdőgazdaság természetének és igényeinek megfelelően átszövegeztessék és a világosság kedvéért az erdőgazdaságra vonatkozó rendelkezések lehetőleg külön szakaszban foglaltassanak össze.

Mulhatlanul szükséges, hogy az új szövegezés során a 16. §-ban kimondassék, hogy abban az esetben, ha akár szünetelő üzem, akár az erdők fatermésének több évre előre való eladása esetén a birtok bevételei egyes években felhalmozódnak, a jövedelemadó ugyan az egész bevételnek megfelelő tiszta jövedelem után fizetendő, de csupán azon adókulcs szerint, amely az évi fatermésből eredő tiszta jövedelemnek megfelel.

6. Az Országos Erdészeti Egyesület szükségesnek tartja, hogy az erdőgazdasággal kapcsolatos és a birtokos saját termékeire szorító erdei és rakodói szénítés, dongakészítés és az erdőben készülő más faragott és hasított faválasztékok termelése, nemkülönben a közönséges metszett árut előállító fűrészüzem a kereseti adó alól kivonassék.

Ezekben foglaltuk össze az erdőbirtok és az erdőgazdaság összevágó érdekéből szükséges kívánásokat s azok teljesítése érdekében bőven megokolt felterjesztéssel fordultunk a törvényhozás mindkét házához, a pénzügyi és földművelésügyi miniszter urakhoz; elküldtük valamennyi főrendnek és országgyűlési képviselőnek.

Nincs ezidőszerint még tudomásunk arról, hogy jelenleg a képviselőház pénzügyi bizottságában előkészítő tárgyalás alatt álló törvényjavaslatokon a kormány maga mily módosításokat eszközölt és megjegyzéseink mennyiben vétettek figyelembe. Csupán annyi jutott eddig nyilvánosságra, hogy a kormány a földadó kontingentálásába, bár a földtehermentesítési járulék beolvasztásával, beleegyezett. Habár tehát akciónk sikeréről ezidőszerint még nem számolhatok be, az igazgató-választmány ez ügygyel mégis abban a tudatban lép a t. közgyűlés elé, hogy e fontos kérdésben a maga részéről mindent megtett, ami az adott viszonyok között lehetséges volt.

Egyik további ténykedése egyesületünknek az volt, hogy Kaán Károly t. tagtársunk indítványára megkereste a földművelés-

ügyi miniszter urat, hogy gondoskodjék, hogy őserdeinknek nagyon gyérülő maradványaiból egyes kiválóan szép részletek mindenkorra érintetlenül fenntartassanak, hogy ekként a kultúra, az emberi tevékenység által nagyon megváltozó erdőtenyészetünk egyes tipikus őseredeti példái a jövőre is megőriztessenek.

Felterjesztésünk válaszbán még nem részesült, úgy vélem azonban, hogy annak kedvező fogadtatására bizton számíthatunk.

Az egyesülethez évközben beérkezett indítványok közül meg kell említenem Nagy Károly m. k. erdőmester urnak indítványát a készülő bányatörvényjavaslat tárgyában, amelyet az igazgatóválasztmány tárgyalás végett bizottsághoz utasított.

Áttérve immár az egyesületi tevékenységnek arra a részére, amely a magyar erdőgazdaság fejlesztésében elsőrendű szerepet vivő *erdészeti személyzet* érdekeire vonatkozik, elsősorban fel kell említenem, hogy az állami erdőtisztikar létszámviszonyának más főiskolai végzettségű tisztikarokkal egyenértékű rendezése érdekében indított akcióját egyesületünk a földmivelésügyi miniszter urhoz intézett felterjesztéssel melegen pártolta és támogatta s így talán a maga részéről is hozzájárult némileg ahhoz a kilátásban lévő sikerhez, amely ha bekövetkezik, végre ledőlnek azok az elválasztó falak, amelyek eddig az állami erdőtisztiket más állami tisztikaroktól hátrányosan különválasztották.

Borsod, Gömör, Heves vármegyék erdészeti egyesületének kezdeményezésére egyesületünk is tett lépéseket annak az erdőgazdaság és a tiszti személyzet szempontjából egyaránt felette káros állapotnak megszüntetésére, hogy a városi szolgálatban álló erdőtiszték sok helyen nem alkalmaztatnak életfogytiglan, hanem 6 évről 6 évre választás alá kerülnek.

De reáterelődött egyesületünk figyelme az altiszti és erdőőri személyzet ügyeire is, melynek jogos kívánságait kielégíteni szintén erdőgazdasági érdek. A dolog természetéből folyik, hogy közvetlenül főként csak az állami szolgálatban állók érdekében tehettünk lépéseket, még pedig három irányban.

Először Füzy Zoltán tagtársunknak az Erd. Lapokban felvevett eszméje alapján azt kértük a földmivelésügyi miniszter urtól, hogy az állami erdőtiszték gyermekeinek nevelését segélyező alap

jótéteményét, az ehhez való hozzájárulásoknak némi emelésével terjeszse ki az erdőőri személyzetre is, melynek gyermekei neveltetése körül sokszor igen nehéz viszonyokkal kell megküzdenie. Egy bizonyos hányadban a nem állami erdőőrök gyermekeinek részeltetését is kértük.

Kértük továbbá az erdőlegények és u. n. segéderdőőrök javadalmazásának kedvezőbbé tételét s örömmel jelenthetem, hogy e kérelmünk az 1909. évi állami költségvetésben már teljesült.

Végül kértük, hogy az erdőőrök nyugdíját a nyugdíjtörvény revíziója során lényegesen jobb alapon szabályozza a kormány, amennyiben a jelenlegi viszonyok valóban tarthatlanok. S nehogy e viszonyok még több évre fennálljanak, kértük a földmivélsügyi miniszter urat, tegye megfontolás tárgyává, nem lehetne-e megfelelő járadék biztosítás útján a mostani nyugellátást kellően kiegészíteni, mely biztosítás díjtételeit az állam vállalná magára.

Áttérve alapjaink ügyére, tisztelettel jelentem, hogy az igazgató-választmány a Horváth Sándor alapítvány jutalomdíját a múlt év végén a tagok sorából érkezett ajánlatok alapján *Laitner* Elek miniszteri tanácsos urnak adományozta, azon nagy érdemei elismeréséül, amelyeket a besztercze-naszódvidéki erdők gazdasági viszonyainak gyökeres rendezése terén szerzett.

Segélyalapjainkból a múlt év végével 59 erdőtiszti és altiszti özvegynek 2362 K, 25 erdőtiszti árvának 1846 K és 20 erdőtisztnak és 6 erdőőrnek összesen 2020 K segélyt nyújtottunk.

Egyesületünk vagyona a múlt év végével 902.387·97 K volt, amely összegből 388.330·52 K esik a székház leltári értékére. A részletes adatokat illetőleg utalok a t. tagok kezei között lévő m. évi zárszámadásra s csupán a folyó évi kezelésre nézve jegyzem még meg, hogy bevételeink a mai napig 94.134·92 K-t, kiadásaink 69.040·87 K-t tettek ki.

E helyen tartom felemlitendőnek, hogy jótékony alapítványainkat a Stainer Gyula körmendí magkereskedő cég, amely már eddig is lényegesen hozzájárult alapjaink növeléséhez, ismét tetemes összeggel gyarapította, amennyiben erdőtiszti árvák segélyezésére, tehát Erzsébet királyné alapítványunk céljaira 500 K-t adományozott. Együttal az erdészeti főiskolai hallgatók tanulmányi

céljaira és az erdőőri szakiskolák legjobb tanulóinak jutalmazására 300, illetőleg 200 K-t adományozott, amelyeket rendeltetési helyükre fogunk juttatni. Az igazgató-választmány az áldozatkész cégnek tegnapi ülésében köszönetet szavazott.

Fel kell továbbá e helyen emlitenem, hogy leltári tárgyaink az elmúlt évben egy érdeemes egykori szakember, Dekret József volt beszttercebányai kincstári erdőmester olajfestésű arczképével szaporodtak, mely képet Kaán Károly tagtársunk adta kegyeletes megőrzés céljából egyesületünknek. Dekret József a mult század első felében fejtett ki Zólyom megye kincstári erdőségeiben sokoldaluan áldásos működést.

Egyesületünk tagjainak létszáma ezidőszerint 854 alapító és 1124 rendes tag, összesen 1978, ami a mult évvel szemben némi emelkedést jelent.

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy egyesületi székházunk az elmult nyáron gyökeres tatarozásnak vettetett alá. A 10.713 K 40 f-nyi költségzsükséglet a folyó évi költségvetés keretében természetesen nem található fedezetet, azt tehát letéti számadásunkból fedeztük kölcsönképen, amely a legközelebbi években lesz visszatérítendő.

Jelentem továbbá, hogy az „Az Erdő“ című lapkiadványunk kiadóhivatali teendői nem kezeltetvén a nyomda által rendesen, azokat ezentul házilag látjuk el s e célból az egyesület személyzetét egy napidijással szaporítottuk. Kiadási többlet ebből nem származik.

Egyesületünk régi szolgája, Tuba András a mult évben nyugalomba vonulván, az igazgató-választmány részére évi 600 K kegydíjat engedélyezett s egyuttal az uj szolgát nyugdíjgénynyel alkalmazta, minek következtében a nyugdíjalapnak 30.000 K-val való növelése szükséges, amely évi 410 K-nak 35 éven át való tőkésítésével elérhető. A szolga legnagyobb nyugdíjképes járandósága 1200 K val van megállapítva.

Méltóztassék az igazgató-választmánynak erre vonatkozó határozatait jóváhagyólag tudomásul venni.

Végül az a szomorú kötelesség hárul reám, hogy a legutóbbi közgyűlés óta elhunytak — sajnos — hosszú sorozatáról tegyek jelentést. Elhunytak alapító tagjaink közül: Belházy Jenő, Bérczi

Márton, Ferencz Gyula, Frits Béla, Huszár József, Hyross Béla, Kellner György, Kern György, Lechner Gábor, Majthényi László br., Nádasdy Ferencz gr., Netsch József, Pálffy János gr., Prohaszka Lajos, Svób Sándor, Wamoscher Nándor és Zsuffa Antal.

Rendes tagjaink közül: Bakos Vilmos, Berghold Károly, Bónis Kálmán, Costan István, Czibulka Soma, Deák Géza, Felker István, Glósz Alajos, Kárpáti Lajos, Klaudiny Kálmán, Küzdy Árpád, Latinák Vilmos, Legányi Géza, Neviczky Miklós, Ónody Ferencz, Sifft Ágost, Szepesházy János, Trnovszky Márk, Urbanovszky Béla, Veress László és Zathureczky Vilmos.

Méltóztassék elhunytuk feletti részvétének a jegyzőkönyvben kifejezést adni.

Wagner Károly néhai nagynevű alelnökünk sirját az elmúlt évben is kegyeletes gondozásban részesítettük.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1908. évi december hó 13-án Budapesten tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Almássy Andor, Almássy István és Arató Gyula.

Babós József, Bacsák Béla, Balaton Antal, Barsy Richárd, Becker Róbert, dr. Bedő Albert, az orsz. erd. egy. alelnöke, Bécsy Dezső, Béky Albert, Bittner Gusztáv, Bocz Géza, Bodnár Richárd, Bodor Gyula, Bogsch Árpád, Boitner Gyula, Bossányi István, Bund Károly, az orsz. erd. egy. titkára, Burdáts János.

Cserny Győző, az orsz. erd. egy. segédtitkára, Csik Gyula, Csopey Kornél, Csupor István, Czékus György.

Dercsényi Kálmán, Dezsényi Jenő, Dietl Ágoston, Dezső Zsigmond, Dianovszky Pál, Doroszlai Gábor.

Ercsényi István, Esztegár Bálint.

Fehér Pál, Ferenczfi József, Fischl József, Földes János, Fuherr János.

Gaal Károly, az orsz. erd. egy. pénztárosa, Günther Frigyes, Gyarmathy Mózes, Gruber Gyula, Gründl Gyula.

Havas József, Héjas Kálmán, Hoffmann Antal, Horváth Kálmán, Horváth Sándor, az orsz. erd. egy. alelnöke, Hubay Zsigmond, Huttya Pál.

Intzedy Géza, Iszapi Gyula, Irinyi Aurél, Iváncsó Bertalan. Janovszky N.

Kaán Károly, Kacsó András, Kallivoda Andor, Kende Dániel, Kirinyi Béla, Kiss Ferencz, Klauszberger Károly, Kócsy János, Kondor Vilmos, Kovács Gábor, Korzenszky Antal, Kozma István, Kuzma Gyula.

Lászlóffy Gábor, Lende Ede, Lenhard Antal, Levitzky Albert. Martián Liviusz, Matavovszky Árpád, Mattanovich Károly, Mihalusz Sándor, Molcsányi Gábor, Muzsnay Géza.

Nadhera Pál, Nagy Károly, Chrenóczi Nagy Antal, Nagy György, Neogrády Kálmán, Nyitray József.

Ondrus Gyula.

Palkovits Emil, Pánczél Ottó, Párnai Attila, Pataky József, Payer István, Pauer Jenő, Péch Kálmán, Piso Kornél, Pitroff Kornél, de Pottere Gerard.

Rajtsán János, Ratkovszky Károly.

Sándor Elek, Sándor Jenő, Sebők Ernő, Saenger Nándor, Selymessy Ferencz, Sóltz Gyula, Spettmann János, Sztripszky Ágost, Sugár Károly, Szabó Ferencz, Szabó József, Szalagyi Emil, Szalai Ernő, Szeleczy János, Székely József, Szentpály Kázmér.

Temesváry Béla, Téglás Géza, Téglás Károly, Térfi Béla, Tichy Kálmán, Tomcsányi Gyula, Tomasovszky Imre, Tornay Gyula, Török Béla, Török Gábor, Trsztjanszky László.

Ulreich Gyula.

Varga János, Vidos Miklós.

Winkler Miklós, Würsching Frigyes.

Ziegler Mihály, Zólyomi Imre.

Kálnoki Bedő Albert elnök: Tisztelt Uraim! Az Országos Erdészeti Egyesület 1908. évi rendes közgyűlése a mai napra erre az órára és erre a helyre lett az alapszabályok értelmében kitűzve és összehíva. Amidőn szerencsém van a közgyűlésre megjelent tisztelt tagtársaimat üdvözölni, nemkülönben üvözölni azon tisztelt képviselő

urakat, akik egyik vagy másik testületnek, miniszteriumnak képviselői, egyszersmind megnyitom e közgyűlést és felkérem a mai közgyűlésünk jegyzőkönyvének hitelesítésére *Tomcsányi Gyula* min. tanácsos őméltóságát és *Szalai Ernő* erdőmester tisztelt tagtársunkat.

Mielőtt továbbmennénk tárgyalásainkban, tisztelt közgyűlés, mindenekelőtt mély sajnálattal kell jelentenem a tisztelt közgyűlésnek, hogy szeretve tisztelt elnökünk, báró *Bánffy Dezső* őexczellenzciáját betegsége akadályozza abban, hogy itt megjelenve, közgyűlésünkön résztvehessen és így mi is elestünk attól a szerencsétől, hogy őexczellenzciáját itt körünkben szeretetünk melegségével üdvözölhessük. Azt hiszem azonban, hogy mindannyiunk akaratának és véleményének adok kifejezést akkor, midőn egyesületünknek mai közgyűlésén őexcellenciájának betegsége alkalmából mindannyiunk részvétét és fájó érzését fejezem ki. (Élénk helyeslés.) Kívánjuk, hogy a mindenható Isten segedelmével, őexcellenciája betegségéből mielőbb felgyógyulva, egészsége ismét teljesen helyreálljon, hogy így egyesületünk ügyeit továbbra is az ő bölcs vezérlete alatt vihessük a fejlődés útján előre és őt még évek hosszú során át elnökünként tisztelhessük! (Zajos éljenzés.)

Azt hiszem tehát, méltóztatnak abban is egyetérteni, hogy ezen alkalomból részvétünket és fájó érzésünket őexcellenciájával táviratban tolmácsoljuk (helyeslés); felkérem azért a titkár urat, hogy sziveskedjék a tervezett táviratot felolvasni.

Titkár olvassa:

Bánffy báró ő nagyméltóságának

Budapest.

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésileg egybegyűlt összes tagjai mély és őszinte sajnálattal értesültek arról, hogy Nagyméltóságodat betegség gátolja a mai gyűlésünkön való részvételben s midőn efeletti fájdalunknak és benső részvételünknek kifejezést adunk, egyszersmind szívünk legbensőbb érzésével kívánjuk, hogy Nagyméltóságod egészsége a legteljesebb mértékben és mielőbb állandóan helyreálljon, hogy így egyesületünk ügyeit a sikeres munkásság útján még évek hosszú során át vezethesse.

Elnök: A t. közgyűlés a táviratot elfogadván, az azonnal elkül-

detik; és most méltóztassék még a kiküldött képviselő urak neveinek bejelentését meghallgatni s aztán áttérünk a tárgysorozatra.

Titkár: Van szerencsém bejelenteni, hogy a földmivelésügyi miniszter ur képviselőjében *Tomcsányi* Gyula min. tanácsos ur, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur képviselőjében pedig *Szalai* Ernő közalap. erdőmester ur jelent meg körünkben. Képviselőket küldtek ezenkívül a Horvát-Szlavon Erdészeti Egyesület *Havas* József min. tanácsos ur, a Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti Egyesület *Pánczél* Ottó kir. erdőfelügyelő ur, Borsod, Gömör, Heves megyék erdészeti egyesülete *Dezsényi* Jenő kir. alerdőfelügyelő ur, a zágrábi kir. erdőigazgatóság *Havas* József min. tan. ur, *Ulreich* Gyula kir. erdőmester és *Janussek* István kir. erdész ur, a lippai főerdőhivatal *Földes* János m. kir. erdőtanácsos ur, Körmöczbánya szab. kir. város *Palkovich* Emil polgármester és *Lende* Ede erdőmester urak, Pozsony szab. kir. város *Fehér* Pál erdőtiszt, Selmecz- és Bélabánya városok *Horváth* Kálmán polgármester és *Zólogy* Imre erdőmester urak, Pálffy Miklós hg. uradalma *Bittner* Gusztáv erdőmester ur, a szab. osztrák-magyar államvasutársaság *Boitner* Gyula erdőmester ur, végül az egri főkáptalan *Tornay* Gyula erdőmester ur személyében.

Elnök: A hatóságok, városok és uradalmak képviselőjében megjelent urakat ismételten szívélyesen üdvözölve, már most áttérhetünk, tisztelt közgyűlés, tárgysorozatunk első pontjára, amely jelentés az egyesületnek a legutóbbi közgyűlés óta kifejtett tevékenységéről. Kérem a titkár urat, sziveskedjék ezt előterjeszteni.

Titkár: (olvassa jelentését, mely jelen füzet más helyén tétetett közzé).

Elnök: Tisztelt Közgyűlés! Méltóztattak a titkári jelentést az egyesület működéséről hallani és méltóztatnak azt, amennyiben senki sem kíván hozzászólni, helyeslőleg tudomásul venni. Egerszermind ezen titkári jelentéssel kapcsolatban ki kell határozatilag mondanom, hogy a közgyűlés *Biró* Zoltán tagtársunknak az 1906. évben benyújtott és a titkári jelentésben említett indítványaira vonatkozó választmányi határozatokat jóváhagyólag tudomásul veszi, továbbá az egyesületi szolgálai állás szervezésével kapcsolatosan a nyugdíjalap felemelése iránt hozott határozatot a közgyűlés jóváhagyja, végül pedig az évközben elhunyt egyleti tagok elvesztése

felett sajnálatát és részvétét jegyzőkönyvileg fejezi ki a gyűlés. Ezek után, tisztelt közgyűlés, áttérhetünk a tárgysorozat második pontjára.

Ennek tárgya: „Elnök, két alelnök, 11 választmányi tag és a számadásvizsgáló bizottság választása.“ A választmányban 10 hely négy évre, 1 hely egy évre tölthető be.

Erre szavazatszedő bizottságot kell kiküldeni. Én a tisztelt közgyűlés jóváhagyásának reményében bátorodom ajánlani, méltóztassék megválasztani *Csupor* István tagtársunk elnöklete alatt *Pánczél* Ottó kir. erdőfelügyelő és *Selymessy* Ferencz főerdész urakat. Ha méltóztatnak ezt elfogadni, akkor a szavazatszedő bizottságot megalakítottnak jelentem ki és addig, amíg a szavazatok beadása történik, eddigi gyakorlatunkhoz képest, a gyűlést felfüggesztem. Ezt megelőzőleg azonban a titkár urnak van jelenteni valója.

Titkár: Tegnap levelet kaptunk *Bodor Gyula* urtól, a számadásvizsgáló bizottságnak eddigi elnökétől, melyben hivatkozással arra, hogy éppen tavasszal, mikor a számadások megvizsgálandók, ő a fővárostól szolgálati okokból távol van, kéri eddigi állásától való felmentését. Méltóztassék tehát a megejtendő választásnál az ő nevét mással pótolni.

Hubay Zsigmond erdőtanácsos: Méltóságos elnök ur! Mélyen tisztelt közgyűlés! Mielőtt ennek a két pontnak végrehajtására térnénk át, én azt hiszem, a közgyűlésre egy elengedhetetlen kötelesség hárul. Amint szerencsések voltunk értesülni a mostan olvasott titkári jelentésből, az egyesület igazgatóválasztmányja a magyar erdőgazdaság érdekében oly nagy tevékenységet fejtett ki, a magyar erdőgazdaság érdekeit érintő oly fontos kérdéseket juttatott sikeres megoldásra és emellett az erdészeti ügyeket szolgáló tisztviselők anyagi érdekében is oly fáradságot fejtett ki, hogy azt hiszem, ezt mi hallgatással nem mellőzhetjük. (Élenk helyeslés.) Arról vagyok meggyőződve, hogy az Országos Erdészeti Egyesület igazgatóválasztmányja iránt igen nagy hála vagyunk kötelezve. Mielőtt tehát tovább mennénk, azt indítványozom, hogy az Országos Erdészeti Egyesület az igazgatóválasztmánynak működéseért jegyzőkönyvileg fejezi ki leghálásabb köszönetét. (Zajos éljenzés.)

Elnök: Tisztelt Közgyűlés! A helyeslésből önként következik, hogy én egészen jóhiszeműleg mondhatom ki a tisztelt közgyűlés kívánságának megfelelőleg, hogy tisztelt tagtársunknak a közgyűlés részéről a választmány irányában kifejezett őszinte köszönetét elhatározza. Ennek alapján pedig én a magam részéről és a választmány nevében szerencsés vagyok a tisztelt közgyűlésnek ezt a határozatát hálásan megköszönni. (Élénk éljenzés.)

Kócsy János főerdőtanácsos: Méltóságos Elnök Ur! Tisztelt Közgyűlés! Hubay tagtársunk csak az igazgató választmánynak mondatott köszönetet és talán tévedésből nem emlékezett meg az elnökségről. Én tehát indítványozom, hogy ezt a köszönetünket az elnökség részére is szavazzuk meg. (Élénk éljenzés.)

Hubay Zsigmond: Én is így értettem.

Elnök: Tényleg én magam is így fogtam fel, minthogy az igazgatóválasztmány áll az elnökségből és a tagokból. Azonban igen tisztelt tagtársunknak is köszönöm köszönete kifejezését.

Tisztelt Közgyűlés! Ezek után arra az időre, amíg a választások megejtetnek, a gyűlést felfüggesztem.

(Szünet.)

Elnök: T. Uraim! Van szerencsém a közgyűlést ismét megnyitni. Felkérem a szavazatszedő bizottság elnökét, hogy a szavazás eredményét a közgyűléssel közölni méltóztassék.

Csupor István: Méltóságos elnök ur! T. Közgyűlés! A szavazatszedő küldöttség megfelelően feladatának, van szerencsém annak eredményét a következőkben előadni: Beérkezett 109 szavazat. Elnökké választott önméltósága báró Bánffy Dezső (Élénk éljenzés.), első alelnöknek önméltósága Bedő Albert (Éljenzés.), másodelnökké Horváth Sándor. (Éljenzés.)

Választmányi tagok lettek 4 évi megbizatással: Ambrózy Lajos báró, Arató Gyula, Esterházy Miklós herceg, Hirsch István, Podhradszky András, Rónay Antal, Tavi Gusztáv, Tomcsányi Gusztáv, Török Gábor, Tuzson János dr. és egy évi megbizatással Marosy Ferencz.

Számvizsgálók lettek: Balogh Ernő, Gruber Gyula, Marsovszky Ede, Szalai Ernő, Térfi Béla. Pótagok lettek: Barsy Richárd és Dezsényi Jenő.

Elnök: A választás eredményét tudomásul vévén, a t. közgyűlés bizalmát hálásan megköszönöm a magam és tisztársaim nevében, ígérve, hogy részünkről mindazt, ami a magyar erdészet érdekében jó, szükséges és hasznos, mint eddig, a jövőre is a legbuzgóbb igyekezettel fogjuk teljesíteni. (Élénk éljenzés.)

Következik tárgysorozatunk szerint az 1907. évi számadás megvizsgálásáról szóló jelentés és az 1909. évi költségvetés.

Titkár: Tisztelt Közgyűlés! Az egyesület mult évi zárszámadásáról szóló jelentés felülvizsgálva a t. közgyűlés tagjainak kezében van, ugyszintén a jövő évi költségvetésre vonatkozó előirányzat. Valami különleges megjegyezni való ezekhez nincs, rendes keretek között mozog mindkettő. Méltóztatnék tehát annak részletes felolvasásától eltekinteni. (Helyeslés.) Ugyanezen füzetben foglaltatik javaslat a behajthatatlan tartozások törlésére vonatkozólag is. Ezekhez bizonyos pótlás szükséges. Törlendők volnának az igazgatóválasztmány javaslata alapján még Bakos Vilmos, Pitschmann Károly és Roos Mátyásnak 48—48 K-át kitevő tartozásai, amelyek szintén behajthatlanok. (Helyeslés.)

Elnök: Eszerint, t. közgyűlés, az 1907-re szóló számadásokra méltóztatnak a felmentvényt megadni és a javasolt törléseket is elfogadni. Ezt határozatképen kimondom.

Az 1909-re szóló költségvetés is ugyanazon elbirálás alá esik, csak kérdem: méltóztatnak-e eltekinteni a részletes tárgyalástól? (Helyeslés.) Tehát kimondom a határozatot, hogy az 1909-re az igazgatóválasztmány által előterjesztett költségvetés, melynek összes bevétele 88.368 K és kiadása ugyanannyi az egyenleggel együtt elfogadtatik és jóváhagyatik.

Következik a jelentés a Deák Ferencz alapítványról.

Titkár: T. Közgyűlés! A Deák Ferencz alapítványból kiírt pályázatokra a mult évben pályamunka nem érkezett be, azonban az erdészeti vegytan és vízépités tan szerzői kilátásba helyezték, hogy a jövő évben kézirateikat mindenestre be fogják terjeszteni. Függgőben van továbbá a mezőgazdasági enciklopédiára vonatkozó pályázatunk, mely annak idején eredménytelen maradt. A szerzett tájékozás alapján az igazgatóválasztmány ennek a műnek a megírásával Krippel Móricz főiskolai tanár urat bizta meg, aki ezt a tantárgyat a főiskolán előadja.

A Deák Ferencz-alapítványnak egyik évi kamatja arra volt szánva, hogy szabadválasztásu három munka irassék. Tényleg három pályázat is érkezett. Az egyik a „Fából készült cukor és spiritusz“ czimmal a faipar-technológiába vágó igen érdekes munkálattal eredményezett. Ennek az igazgatóválasztmány az 500 K-ás legnagyobb jutalmat ítélte oda.

Beérkezett továbbá Bartha Ábeltől a luczfenyőre vonatkozó tanulmány, nem titkosan, hanem saját neve alatt, mert ez már folytatása egy megkezdett tanulmánynak, amely az Erdészeti Kisérletekben jelent meg. Ennek a tanulmánynak alapjaival és következtetéseivel az igazgatóválasztmány nem ért mindenben egyet, de mégis önálló kutatásokat végezvén Bartha Ábel, érdemleges nagyszorgalmu munkát végzett és ezért az igazgatóválasztmány e művet 300 koronával jutalmazta. Ennek a műnek kiadásáról gondoskodni nem kell, mert az Erdészeti Kisérletek fogják azt közölni.

A harmadik pályázat erdőőri lakok építéséről szól. Ennek a birálat szerint lényeges hiányai vannak, úgy hogy az igazgatóválasztmány ezt a pályamunkát jutalomban nem részesíthette és annak kiadását sem vállalta el. Azonban felhasználva ezt az alkalmat, az igazgatóválasztmány azt a javaslatot terjeszti elő, hogy az ekként szabaddá vált 300 korona helyeztessék letétbe és később arra használtassék fel, hogy egy bizonyos, máskor megállapítandó összegig kiegészítve, erdőtiszti és erdőőri lakházak leíró terveire tűzessék ki több pályadíj, vagyis később, midőn rendelkezünk a Deák Ferencz alapítvány egy vagy két évi kamataival, azt kiegészítve, bizonyos összegig pályázatot írjunk ki, amelynek eredménye bizonyos tipikus laktervek volnának, amelyek például a magánerdőbirtokon építendő erdőtiszti lakoknál irányító hatást gyakorolnának és végeredményben odavezetnének, hogy a személyzet tisztességes, jobb lakáshoz juthatna.

További javaslata az igazgatóválasztmánynak, hogy a Deák Ferencz alapítvány 1909. és 1910. évi kamataiból pályázat irassék ki az erdőgazdaság körében szükséges kereskedelmi ismereteket tartalmazó mű megírására. Azt hiszem, ennek szükségét bővebben indokolni nem szükséges. Ezzel a pályakérdéssel kapcsolatosan felvetődött annak a régebbi megbizatásnak a kérdése, amely

a faeladási szerződésekre vonatkozott. Téglás Károly tagtársunk volt megbizva e mű megírásával, de sajnálatunkra változott szolgálati viszonyai következtében kijelentése szerint nem tehetne eleget ennek a megbízatásnak; különben is a kereskedelmi ismereteket tárgyaló mű szélesebb keretben szerinte ezt a kérdést is felölelné. Az igazgatóválasztmány javaslata, méltóztassék az új pályázatra fordítani az erre a kisebb munkára szánt kétszáz koronát is, hogy azzal együtt új pályadíjként összesen 2400 korona tüzessék ki.

Kérem, hogy az igazgatóválasztmány javaslatait méltóztassék elfogadni.

Elnök: T. Közgyűlés! Ha nem kíván senki az igazgatóválasztmány javaslatához hozzászólni, bátor vagyok a következő határozatot kimondani: A mezőgazdasági enciklopédia megírására vonatkozólag hozzájárul a közgyűlés, hogy ezzel Krippel Móricz tanár ur bizassék meg.

Jóváhagyólag tudomásul veszi továbbá a közgyűlés, hogy az 1908. évi kamatokból a „Fából készült cukor és spiritusz“ című munkát 500 korona jutalomban részesítette és kiadásra elvállalta a választmány (Felbontja a jelíges levelet.) A mű szerzője dr. *Zemplén Géza* főiskolai adjunktus. (Éljenzés.) Tudomásul veszi a közgyűlés továbbá, hogy *Bartha Ábel* urnak a luczfenyőről irt tanulmánya szintén 300 korona jutalomban részesítettet. A fennmaradó ugyancsak 300 koronás jutalmat a közgyűlés letétbe kívánja helyezni és megfelelő összegre megszorítva annak idején újabb pályadíjra tüzi ki és pedig erdőtiszti és erdőőri lakok terveinek leírására.

Ugyancsak az igazgatóválasztmány javaslatának megfelelően a közgyűlés a Deák Ferencz alapítványnak 1909. és 1910. évi kamatait, szaporítva a faeladási szerződésekre vonatkozó régebbi megbízás elejtésével szabaddá lett 200 K-val, fel kívánja használni egy olyan műnek megírására, mely az erdésznek a kereskedelmi ismeretek tárát fogja nyújtani. Erre a pályaműre tehát 2400 koronát tüzünk ki.

Most következik az indítvány a jövő évi közgyűlés idejére és helyére vonatkozólag.

Titkár: T. Közgyűlés! Ilyen indítvány nem adatott be, méltóztassék tehát ennek a kérdésnek eldöntését az eddigi gyakorlathoz képest az igazgatóválasztmányra bízni. (Helyeslés.)

Elnök : Kimondom a határozatot ebben az értelemben.

Következik az utolsó pont: egyéb indítványok előterjesztése.

Titkár : A tegnapi nap folyamán egy indítvány érkezett be az egyesülethez, azonban annak beadója nem kívánta magát megnevezni. Az igazgatóválasztmány az alapszabályokkal a névtelen indítványt nem tartja összeegyeztethetőnek, azt tehát nem terjesztheti elő a t. közgyűlésnek. Fel fogjuk az illetőt szólítani, hogy saját neve alatt adja be az indítványt.

Elnök : Azt hiszem, hogy az igazgatóválasztmány határozatával méltóztatnak egyetérteni s azt tudomásul venni. Ennélfogva t. közgyűlés tárgysorozatunkat letárgyalván, kötelességem a közgyűlés t. tagjainak köszönetemet nyilvánítani, hogy ily szép számban megjelentek; kérvén, hogy azt az érdeklődést, amelyet a mai közgyűlés alkalmából tanusítottak, az egyesület érdekében a jövőre is megtartani sziveskedjenek, hogy így a magyar erdőgazdaság biztosabb előre haladhatóságát egyesületünk minél sikeresebben szolgálhassa.

Az ülést berekesztem.

K. m. f.

A kincstári erdőtiszték állásfoglalása a földmivé- ügyi tárcza ügyköréhez tartozó erdőtishti létszámok egyesítése ügyében*)

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság és a bustyaházi m. kir. erdőhivatal tisztikarának kezdeményezésére a kincstári erdőtiszték 1908. évi december hó 14. és 15. napján Budapesten, az Országos Erdészeti Egyesület székházában Rónay Antal miniszteri tanácsosnak, az ungvári főerdőhivatal főnökének elnöklete alatt értekezletet tartottak oly célból, hogy a tervezett létszámegyesítés kapcsán a kincstári erdőtisztéket előreláthatólag érhető sérelmeket közös tárgyalás útján megállapítsák, s a teendő intézkedéseket megbeszéljék.

Az értekezleten valamennyi magyar és horvátországi kincstári erdőhatóság képviseltette magát. Összesen mintegy hatvan kiküldött jelent meg.

*) E tudósítást a gyűlésen résztvevő egyik szaktársunktól vettük. Szerk.

Az értekezlet megnyitása előtt Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos közölte a megjelent erdőtisztékkel, hogy a létszámok egyesítése körül felmerülhető hátrányok lehető kiküszöbölése céljából a „Földmívelésügyi tárcza ügköréhez tartozó erdőtisztí létszámok egyesítésének és az egyesített létszám kezelésének szabályai“ cím alatt tervezet készült, amelyet az értekezlet rendelkezésére bocsát, hogy abból teljes tájékozást merithessenek a megjelentek, a létszámok egyesítésének kivitele tekintetében.

Ezután elnök a gyűlést megnyitotta. Jegyzőül Burdáts János erdőmester, a jegyzőkönyv hitelesítésére Havas József min. tan. és Marosi Ferencz főerdőtanácsos választattak meg.

Elnök az említett szabályzattervezetet felolvastatván, felvetette azt a kérdést, kívánja-e az értekezlet ezen tervezet részletes tárgyalását?

Többeknek felszólalása után az értekezlet azt határozta, hogy a szóban lévő tervezetet 11 tagból álló bizottság vegye részletes tárgyalás alá s arról az értekezletnek tegyen jelentést.

A kiküldött bizottság megbízatásában eljárván, az alább kivonatosan közölt jelentést terjesztette az értekezlet elé:

A különféle erdészeti létszámok egyesítését nem javasolhatja, mert:

1. Hiányzik a létszámok egyesítéséhez a törvényes alap, amennyiben az 1893. évi IV. t.-cz. 17. § 5. pontjában a törvény csak azt rendeli el, hogy az egy és ugyanazon szakban alkalmazott, ugyanazon minőségű tisztviselők az egyes igazgatási ágazatokon belül *lehetőleg* egy összesített létszámba foglaltassanak, aminek azonban már is elég tétetett azáltal, hogy a kincstár magánerdőgazdaságánál alkalmazott s az idézett törvény életbe lépte előtt igazgató hatóságok (hivatalok) szerint külön vezetett létszámok egyesítettek olyképen, hogy a magyarországi kincstári erdőbirtokokon alkalmazott személyzet egy összesített létszámba, a horvátországi személyzet pedig szintén külön egyesített létszámba foglaltatott össze. Ezen két személyzeti létszámnak összefoglalása akkor a még fennállott minősítésbeli különbségeken kívül nyelvi nehézségekbe is ütközött.

A törvény célzata nyilván az, hogy csak homogén szervezetek kerüljenek össze. Ezen felfogás helyességét igazolja egyébként az

is, hogy a földmivelésügyi tárca ügykörében pl. az okleveles gazdatisztek szintén az egyes igazgatási ágazatokon belül foglaltattak egyesített létszámokba s így külön létszámban vannak az állattenyésztési felügyelők, külön létszámot alkotnak a ménesbirtokok gazdatisztjei, ugyszintén külön létszámban vezetnek a telepítési szolgálatnál alkalmazott gazdatisztek s ugyancsak külön létszámuk van a gazdasági szakoktatásnál alkalmazott gazdaszoknak. Az állategészségügyi szolgálat szintén ilyen igazgatási ágazatok szerinti tagoltságot mutat, nevezetesen külön létszámban vannak összefoglalva az országos állategészségügy ellátásával megbízott állami állatorvosok s más létszámban a kincstári mezőgazdasági birtokokon alkalmazott kincstári állatorvosok.

2. Az erdészeti igazgatási ágazatok elütő iránya és rendeltetése mellett továbbá akadályt képez az is, hogy az erdőfelügyelőségi személyzet szervezete az 1879. évi XXXI. t.-cz.-ben, az állami kezelésbe vett községi erdők személyzetéé pedig az 1898. évi XIX. t.-cz.-ben gyökerezvén, ezen említett törvényeknek megfelelő módosítása nélkül az említett szervezetekben a törvény intenczióitól elütő módosításokat eszközölni annál kevésbbé lehet, mert ez esetben a törvényhozás budgetjoga szenvedne sérelmet azért, hogy a külön czimek szerint megszavazott személyi hitelek a czimek kereteit átlépő mérvben, illetve törvényileg tiltott hitelátruházás formájában, tehát a számviteli törvény rendelkezéseivel ellentétben használtatnának fel s rövid időn belül elkövetkeznék az az eset, hogy az erdőfelügyelőségi és az állami kezelésbe vett községi erdőkezelési személyzet járandóságainak igen jelentékeny része a kincstári erdők jövedelméből s annak rovására számoltatnék el.

3. Az 1868. évi XXX. és az 1873. évi XXXIV. törvénycikkek Magyar- és Horvát-Szlavonországok közt az ingatlan államvagyon kezelésére mind kormányzati, mind törvényhozási tekintetben közösséget állapítanak meg, de amennyiben a horvát-szlavonországi kincstári erdők jövedelme csak részben is az említett két törvényvel meghatározott közösség sérelmére a magyarországi erdészeti beligazgatás céljaira használtatnék fel, teljes joggal követelhetné Horvát-Szlavonország is, hogy az ő erdészeti belügyi igazgatásának költségeit az ottani kincstári erdőbirtokok jövedelmeiből fedezhesse,

ami kétségtelenül a kiegyezési törvényen ütne rést és közjogi sérelmeket okozna.

4. Az erdőfelügyelőségek és az állami kezelésbe vett községi erdőket kezelő állami erdőhivatalok az 1879. évi XXXI., illetve az 1898. évi XIX. t.-cz. szerint a közigazgatás szervei lévén, ezen szervek személyzetének a kincstár magánerdőbirtokain alkalmazott személyzettel való összefoglalása a közigazgatás várható egyszerűsítése és egységesítése során annyira beleolvasztaná az utóbb említett személyzetet a közigazgatás szervezetébe, hogy a kincstári erdők adminisztrálása és kezelése is szükségképen a közigazgatás kezébe kerülne. Már pedig emberileg belátható időn belül a közigazgatás államosítása szóba sem jöhetvén, az a furcsa helyzet állana elő, hogy a kincstár magánerdőbirtokai és jövedelmei felett választott közigazgatási tisztviselők nyernének rendelkezési jogot.

5. Személyi szempontból a létszámok összefoglalása sérelmes a kincstári erdőtisztekre, amennyiben szerzett jogokat sért különösen most, amikor tudvalevőleg a létszámrendezés érdekében a kincstári erdőtiszték fa- és földjárandóságaikról abban a tudatban mondtak le, hogy annak értéke a saját létszámuk rendezésére fordítatik s így az elvesztendő mellékjárandóság ellenértéke javukra fog esni. Már pedig a létszámok egyesítése esetén csak igen kevesen részesülhetnek a létszámáryosítás előnyeiben, mert az ismert okok folytán a más igazgatási ágazatokhoz tartozó erdőtiszték őket a létszámban megelőznék s a természetes üresedésükön kívül a létszámrendezés során szervezendő magasabb állásokra is tulnyomóan „a szolgálat érdekében“ a kincstári erdők-höz áthelyezhető kollegáik nyernének elsőbbségi jogot. Ilyen körülmények közt a kincstári erdőtiszték joggal kérhetnék azt, hogy továbbra is meghagyassanak mellékjárandóságaik élvezetében.

6. A létszámok tervezett egyesítése a mai körülmények között a kincstári erdőtisztekre még azért is sérelmes lenne, mivel a szolgálati pragmatikának eléje vágva, a bekövetkező törvényes rendezéssel szemben olyan jogállapotot teremtené, melynek hátrányait a ma szolgálatban lévő személyzettel szemben többé megszüntetni nem lehetne.

Magára a szabályzattervezetre általánosságban a kiküldött

szűkebb körü bizottság megjegyezte, hogy az a miniszteri alkotmányos felelősséget olyannyira érinti, hogy alkotmányos kormányzat alatt alkalmazásba éppen emiatt nem jöhetne s különben is a személyzet legvitálisabb ügyeit szabályzatilag intézni azért sem lehet, mert szabályzatot bármely perczben meg lehet változtatni s az az utódot éppenséggel nem kötelezheti arra, hogy betartsa, már pedig a személyet jogait szakadatlan esélyeknek kitenni sem nem czélszerű, sem nem törvényes.

Egyébként a szóban lévő szabályzat részleteiben sem állhat meg, mert több rendelkezése az 1893. évi IV. t. cz. rendelkezéseivel ellentétben áll, egyes rendelkezései pedig s különösen a soron kívüli kinevezés amellet, hogy a miniszter jogkörét mintegy szabályozni akarja, feltűnő sérelmes rendelkezést foglal magában. A bizottság részletesen rámutatván azokra a sérelmes rendelkezésekre, amelyeket a szabályzattervezet magában foglal, azt elfogadásra nem javasolta.

Az értekezlet a szűkebb körü bizottság jelentését meghallgatván, oly határozati javaslatot fogadott el, melyben *egyhangulag* kimondta, hogy a földmivelésügyi miniszterhez memorandummal fordul s tőle a kincstári erdőtiszték személyi ügyei intézésének a kincstári erdészeti főosztályba való visszautalását s a magyar és horvátszlavonországi kincstári erdőtiszték létszámának egyesítésén felül minden másféle létszámegegyesítési tervnek elejtését kéri.

Ezzel az értekezlet az elnöklő Rónay min. tanácsos lelkes éltetése mellett véget ért.

*

Magát a terjedelmes emlékiratot kivonatosan a következőkben ismertetjük, lényegileg idézve annak szövegét:

Hazánkban a közszolgálatnak alig van még egy másik oly ágazata, ahol a tisztviselők helyzete oly nehéz lenne, mint éppen a kincstári erdészeti tisztviselőké, akik a szolgálat természeténél fogva tulnyomó részben félreeső, elhagyott hegyes vidékeken, nyomoruságos falvakban laknak; ahol nehéz, sőt életveszélyes szolgálatuk mellett nemcsak a kulturával járó előnyökből ki vannak rekesztve és a társadalmi élet jótéteményeit nélkülözni kénytelenek, de ezeken felül a gyermekneveléssel, orvosi gyógy-

kezeléssel, a szükségletek költségesebb beszerzésével és még egyéb megterheléssel járó, a városokban lakó tisztviselők előtt ismeretlen gondteljes terhek nehezítik életüket. Sőt miután allomáshelyeiken az értelmiség rendesen igen csekély számú és náluknál kisebb állású, ugyyszólván az állam és közigazgatás minden szerve által igénybevétnak és számos oly megbízatást kénytelenek teljesíteni, számos oly tiszteletbeli tisztet viselni, amelyek idejüket és munkásságukat nagy mértékben veszik igénybe és az ezek következményeképp előforduló sok elkerülhetetlen érintkezés tőlük gyakori és nem jelentéktelen anyagi áldozatot is követel. Mindez pedig a városokban lakó más állami tisztviselőknél alig előforduló tetemes megterhelést jelent!

De még azok is, akik hosszas szolgálatuk után az erdőhatóságok központi szolgálatába juthatnak, néhány kedvezőbb fekvésű kerülettől eltekintve, nagyobb részét továbbra is szintén nehéz anyagi viszonyokkal küzdenek. Mert a külső kincstári hivataloknak 60⁰/₀-a oly vidéki helyeken van, ahol egy-két alsóbb foku intézettől eltekintve, némi jobb elemi népiskolán kívül másnemű tanintézetek nincsenek.

Az erdőfelügyelőségek és a községi erdőket kezelők állomásai ellenben többnyire városokban vagy legalább is járási székhelyeken vannak és miután az állami erdészet ezen két ágazata újabban keletkezett és előnyösebb előmeneteli viszonyok alapján szerveztettek, ennél fogva az ezen ágazatoknál alkalmazott erdőtisztek kevesebb szolgálatuk daczára jóval korábban érték el a mostani fizetési osztályt, mint a kincstári erdőtisztek. A kincstári erdőtisztek a VII. rangosztályt 5—10 évvel, a VIII. rangosztályt 4—7 évvel, a IX. rangosztályt pedig 5 évvel hosszabb szolgálat után érték el, mint a többi ágazatok személyzete.

A kincstári erdőtisztek békés nyugalommal nézték azt az állapotot, hogy a velük egyenlő koru szaktársak az állami erdészet másik két ágazatában 1—2 rangosztálylyal előbbre jutottak, mert ez a körülmény az ő helyzetüket csak kivételes esetekben, azaz olyankor sértette, amidőn a másik két ágazatból egyesek az ő létszámukba helyeztettek át.

A kincstári erdőtiszteket fájdalmas aggodalommal érintette a legutóbbi kinevezések által már igazolt azon tervnek a hire, hogy

egyesített létszámba tervezetnek soroztatni. Mert ennek a tervnek oly módon való keresztülvitele, ahogy az a legutóbbi kinevezések alkalmával kezdetét vette, a kincstári erdőtisztek jövő boldogulása reményének teljes meghiúsulását jelenti, amennyiben a tervezett alakban való létszámegyesítésnél bennünket ismét a mellőzés és megaláztatás veszedelme fenyeget.

És ezen terv annál fájdalmasabban érintette a kincstári erdőtiszteket, mert értesülésünk szerint ez a terv nem Nagyméltóságodtól indult ki, hanem a bölcs vezetése alatt álló miniszterium erdészeti főosztályaiból, ami azt a meggyőződést érlelte meg bennünk, hogy az erdészeti fő- és ügyosztályok vezetői a kincstári erdőtisztek helyzetét nem is ismerik.

Ugyanezen oknak tulajdonítható az a lassúság is, amely a személyi ügyeknek intézésében tapasztalható. Természetellenes és sok tekintetben hátrányos különben az a jelenlegi beosztás, hogy az egyik főosztály vezeti a kincstári gazdálkodást és végzi a kincstári erdőhatóságok adminisztrációját, de ennek szervei, a tisztviselők felett való rendelkezés, illetve az Exczellenziádnak való javaslattétel a másik főosztálynak a kezében van. A személyi ügyek nem képezhetnek önálló célt, hanem az igazi a magasabb szempontból tekintett cél elsősorban a kincstár erdőgazdaságának virágzása, a tisztviselő pedig ennek elérésére csak eszköz, amelyet a kincstárnak úgy kell alkalmazni, ahogyan a gazdaság céljának legjobban megfelel. Elsőrendű követelmény tehát, hogy azok, akik magát a gazdaságot vezetik és a személyzet működését a való életből ismerik, Nagyméltóságod bölcs intézkedései és meghatalmazása alapján azok rendelkezzenek is vele.

Ahhoz, hogy a kincstári erdőknél célbavett házilagos gazdálkodás a hozzáfűzött szép reményeknek megfelelően, a személyzetnek a lehető legegyszerűbb s minden másirányu hatástól független gépezetbe való foglalása elsőrangú követelmény. Akár a személyzetnek másféle személyzettel való összeelegyítése, akár az ügyeknek másféle ügyekkel való együttes ellátása a kincstár erdőgazdaságára csak hátrányos lehet.

Ezeknél fogva Nagyméltóságodhoz szívünk egész őszinteségével azzal az alázatos kéréssel fordulunk, méltóztatnék kegyesen intézkedni:

1-ször, hogy a kincstári erdőknél alkalmazott erdőtisztek személyi ügyei a jelenlegi beosztástól eltérőleg a többi erdészeti ágazattól teljesen elkülönítve, az ügy természetének megfelelően, a „Kincstári erdők” ügyeit intéző főosztály hatáskörébe utaltassanak át; és

2-szor, hogy a kincstári erdőtisztek létszámának az erdőfelügyelőségi, az erdőőri szakiskolák és a községi erdőknél alkalmazott tisztviselők létszámával leendő egyesítése véglegesen ejtessék el, azaz hogy az összes kincstári erdők kezelésénél alkalmazott erdőtisztek külön létszámot képezzenek, ehhez képest tehát a magyarországi kincstári erdőtisztek létszámába a horvát-szlavonországi kincstári erdőtisztek is bevétessenek.“

Az emlékirat azután hivatkozik arra, hogy a létszámegegyesítés ügyében 1907. évi július hó 12-én, a hivatalfőnökök bevonásával tartott értekezleten a résztvevőknek a tárgyalás alá bocsátott tervezet előzetes tanulmányozás végett ki nem adatott, azok tehát a tárgy kellő ismerete nélkül voltak kénytelenek állást foglalni, de különben is a kincstári hivatalfőnökök az állami erdőhivatalok és erdőfelügyelőségek főnökeivel szemben erősen kisebbségben voltak.

Kifogásolja azután az emlékirat, hogy az egyesítésnél a sorozás az előző fizetési osztályban eltöltött idő alapján terveztetik, ami igen sérelmes a kincstári erdőtisztekre, mert úgy az erdőfelügyelői intézmény, mint a községi erdők állami kezelése újabb szervezésen alapuló intézmény, minek következtében ezeknél gyorsabban jutottak a tisztviselők előre s az egyesítésnél a kincstáriak, daczára hosszabb szolgálati idejüknek, ezek mögé fognak sorakozni. Az egyesítésből származó hátrányokat még növelné a létszámrendezésnek egyidejűleg való keresztülvitele, mert így minden fizetési osztályban az első 15—35 helyet a nem kincstári erdőtisztek foglalják el, akik a kincstáriaktól évekre elzárnák az előmenetelt.

A kincstári erdőtisztekre nézve az 1909. évi államköltségvetésben megállapított létszámarány az egyidejű egyesítés következtében tényleg távolról sem éretnék el, mert a kincstári erdőknél szaporított magasabb állásokat mások foglalják el. Ezáltal az

állami erdőtisztek 60%-a szenved sérelmet, a hátralévő 40% rovására.

A létszámegyesítés okai az emlékirat szerint ismeretlekek. Amit mellette felhozni szoktak, hogy t. i. a tisztviselők könnyebben legyenek egyik szolgálati ágtól a másikhoz áthelyezhetőek, csak a szolgálat érdekeinek hátrányára történnek. Az államerdészet nem kísérleti terület, ahol ki-ki többszöri próbálgatással keresi a hajlamainak megfelelő munkakört s különösen az erdőgondnokoknak most is tulságosan gyakori cserélgetése káros a szolgálatra. A megkezdett házilagos kezelés folytatása lehetetlen lesz, ha a személyzet gyakori cserélgetésnek lesz kitéve és minduntalan be nem gyakorolt munkaerőkkel állunk szemben.

A létszámegyesítés egyik leglényegesebb hibája különben — mely a kincstári erdőtisztekre egyuttal legsérelmesebb is — az, hogy a tisztviselők egymásközi sorozásának nincs meg a morális alapja, hanem az tisztán a véletlen eshetőségekre van bízva és a puszta véletlenségből előbbre jutott egyik létszámbeli tisztviselő esetleges szerencséje a másik létszámbeli, szolgálati idejére idősebb tisztviselőre nézve a további előléptetéseknel évekre terjedő hátrányt jelenthet! Sőt megeshetik az is, hogy az előbbre jutott néhány fiatalabb tisztviselő egykor végképen lehetetlenné teszi azt, hogy a véletlenségből elmaradt, nálánál idősebb tiszttárs az őt különben megillető magasabb fizetési osztályba kerülhessen. Már pedig a tisztviselőknek egymásközi sorozását véletlen esélyekre bizni nem szabad!

A külön létszámok szerint történt kinevezéseknél eddig is előfordult, hogy az egyik létszámban fiatalabb tisztviselők nevezettek ki egy magasabb rangosztályba és ez a külön létszámok fenntartása mellett a jövőben is elő fog fordulni. De amíg a más státusba tartozó tisztviselőkre nézve legalább is közömbös és semmi esetre sem sérelmes az, hogy egy másik státusba tartozó s nálánál talán kevésbé érdemes tisztviselő gyorsabban halad előre mint ő, addig éppenséggel nemcsak hogy nem közömbös, de életbevágóan és határozottan sérelmes az, hogy ugyanabba a létszámba *véletlen esélyek* folytán eléje kerüljenek olyan tisztviselők, akik ha vele egy létszámban lettek volna, őt talán sohasem előzhetnék volna meg.

Az erdőtisztek közt eddig bizonyos összetartozandósági vonzalom volt tapasztalható; hogy ezt az egymás iránti vonzalmat, kollegiális tiszteletet és becsülést a létszámegyesítés nyomában járó sérelmek szét fogják zuzni s helyébe az egymás iránti irigység, agyarkodás és gyűlölet lépne, az előrelátható. Az eredményes hivataloskodásra oly fontos békés egyetértés és összhang pedig csak ott képzelhető, ahol igazságos eljárás követetik. A létszámegyesítésnek a megkezdett módon való végrehajtása azonban határozottan igazságtalanságokat eredményezne.

A létszámegyesítés szükségességét semmi sem indokolja, ha csak az a célzat nem, hogy a létszámkimutatások könnyebben kezelhetők legyenek. De erre sincs kilátás, mert hiszen az eddig nyilvántartott 6 létszámkimutatás helyett egy komplikált újabb 7-dik létszám jönne létre.

Különben is ezen létszámokból kettő felesleges, mert az erdő-őri szakiskolák 9, illetve az 1909. évi költségvetés szerint 12 erdőtisztjét és a kísérleti állomás egy (1) erdőtisztjét valóban felesleges külön-külön létszámokban nyilvántartani. Éppen úgy, mint a „Szekelyföldi és Hegyvidéki kirendeltségek“-nél, a „Deliblati birtokkezelőség“-nél és a horvát beruházási alapnál alkalmazott erdőtisztek sem tartatnak külön létszámokban nyilván. És ha ezen szolgálatoknál szerzett érdemek esetleg soronkívüli előléptetésekkel is jutalmaztatnak, ez még nem olyan sérelmes, mintha az egyik ágazatbeliek a másik ágazatbeliek rovására tömegesen léptettetnének elő.

Hogy panaszunk jogos és annak előterjesztésére minket nem az önzés indított, ennek igazolására kijelentjük, miszerint a kincstári erdészeti tisztikar méltányosnak és indokoltnak tartja, hogy a horvát-szlavonországi kincstári erdőtisztek létszáma a magyarországi erdőtisztek létszámával egyesíttessék. E tisztikar rangban mindenesetre jóval meg fogja előzni az ugyanazon időben államszolgálatba lépett magyarországi kincstári erdőtiszteket, de méltánylandó szolgálatuk terhesebb volta, igen gyakran felette mostoha társadalmi helyzetük roppant nyomasztósága, nehezebb megélhetésük, gyermekeik magyar iskoláztatásának költségei. Mindezeknél fogva esetleges, csak a kezdetre szorítkozható gyorsabb előmenetelük semmi esetre sem fog ellenszenvre okot szolgáltatni.

Ami a magyarországi és horvát-szlavonországi erdőhatóságok

tisztikarai létszámának egyesítésére vonatkozó kérelmünket illeti különben, ezt az 1868. évi XXX. és az 1873. évi XXXIV. t.-cz. rendelkezéseire alapítjuk. Az előbbinek 8. §-a ugyanis azt tartalmazza, hogy Magyar- és Horvát-Szlavonországok között mind kormányzati, mind törvényhozási tekintetben az ingatlan államvagyon kezelése közös, miután pedig az államerdők az ingatlan államvagyon egyik részét képezik, mint azt az utóbb említett 1873. évi XXXIV. t.-cz. 2. §-ának rendelkezése is tanúsítja és miután az államerdők és az ezek ügyeit adminisztráló horvátországi kincstári erdőhatóságok is ezen törvényes rendelkezések alapján vannak a Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt álló tárca ügykörébe utalva, ennek folytán ezen két státus egyesítése tekintetében akadályt nem látunk.

Kívánatosnak és a szolgálat érdekében lévőnek tartjuk ezt azért is, hogy a Horvát-Szlavonországokban alkalmazott magyar erdőtisztek egy bizonyos idő múlva, ha arra érdemet szereztek és nyomós okokból Magyarországra való áthelyezésüket kérik, Magyarországra visszajöhessenek és pedig nem a fizetési osztályuk utolsó helyére, amint az az elkülönített létszámok mellett ma történik, hanem szerzett rangsorozati joguk épségbentartásával. Szükségesnek tartjuk továbbá azt is, hogy az előirt szakképzettségük megszerzése után a horvát-szlavonországi születésű erdőmérnöki növendékek legalább addig, míg a magyar nyelvet tökéletesen el nem sajátítják, magyarországi erdőhatóságoknál kapjanak alkalmazást.

A horvát létszámnak a magyarországgal való egyesítése tehát sem elvi, sem közjogi akadályokba nem ütközik, mert hiszen az ugyancsak közös pénzügyi, posta- és távirdahivatali, valamint számvevőségi tisztiszemélyzet szintén a magyarországi pénzügyi, posta- és távirdahivatalok és számvevőség személyzetével egy státusban van egyesítve.

Ezen körülmények arra készítetnek minket, hogy a két kincstári létszámnak egyesítését önzetlenül javasoljuk, ellenben a többi szolgálati ágazatok tisztviselői létszámaival való egyesítésbe beleszólást nem tudnánk, mert nem tehetjük ki magunkat annak, hogy a másik két ágazattal szemben megalázásnak legyünk kitéve és családjaink anyagilag is megrövidüljenek.

A létszámok egyesítése az 1890-es években egyszer már megkíséreltetett, de mivel annak czélszerűtlensége már akkor kitűnt, Nagyméltóságod hivatalbeli elődje jónak látta a tervet elejteni, minélfogva az eredeti állapot visszaállított és az egyidőre egyesített létszámok újból különválasztattak. Amit tehát az 1890-es években az erdőtisztek sérelme nélkül nem lehetett megtenni, azt ma sem lehet keresztülvinni anélkül, hogy sérelmek ne támadjanak.

A felsorolt indokokkal eléggé bebizonyítva véljük azt, hogy a tervezett létszámegyesítés a kincstári erdőknél alkalmazott tisztviselők érdekeivel homlokegyenesen ellenkezik és hogy személyi ügyeink a jelenlegi beosztás mellett nem a megfelelő főosztály hatáskörében intézhetnek. Nyilvánvaló továbbá az előadottakból az is, hogy nem a mások rovására irányuló jogtalan előnyszerzés vágya, de mélyen veszélyeztetett jogos érdekeink megvédése indított minket arra, hogy Nagyméltóságodnak mindenkor tapasztalt atyai jóindulatára bizzuk magunkat és a fentebbi két pontba foglalt kérelemmel Nagyméltóságod kegyes színe elé járuljunk. Mert meg vagyunk győződve arról, hogy Nagyméltóságod nem fogja megengedni azt, hogy egy nagyszámu tisztviselői kar tagjai, akik szorgalom és képesség tekintetében helyüket mindenkor megállották és az ország periferiáján nemcsak köteles szolgálatukat hiven teljesítik, hanem ezenfelül minden anyagi előnyök nélkül, sőt anyagi érdekeik rovására az állami és egyéb közigazgatásnak mindenkor önzetlen segítő munkásai, most indokolatlanul és az igazság megkerülésével fosztassanak meg azoktól az előnyöktől, amelyeket részükre legujabb időben éppen Nagyméltóságod bölcs belátása biztosított.

Ezek után nyíltan, őszintén, mély tisztelettel, rendíthetetlen bizalommal és reményteljes hittel tesszük le jogos panaszaink orvoslására irányuló kérelmünket Nagyméltóságod mint legfőbb pártfogónk kezébe, kérve annak kegyes figyelembevételét!

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hir. A király borhi *Borhy* György földbirtokosnak és a hevesvármegyei gazdasági egyesület alelnökének, valamint mérki *Piller* Kálmán földbirtokosnak, a sárosvármegyei gazdasági egyesület elnökének, kik mindketten az Országos Erdészeti Egyesület tagjai, a közügyek és a mezőgazdaság terén szerzett érdemeik elismerésül a m. kir. udvari tanácsosi czimet adományozta.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Budapesten, a Reál-tanoda-utcában szerzett új székházát december hó 13-án avatta fel s a felavató ünnepélyre az Országos Erdészeti Egyesületet is meghívta, mely képviselőjére *Gaul* Károlyt, a technológiai muzeum igazgatóját és az egyesület választmányi tagját, továbbá *Földi* János főerdőtanácsost kérte fel.

Az ünnepély folyamán *Gaul* Károly következő, éljenzéssel és tetszéssel fogadott szavakkal adta át az Országos Erdészeti Egyesület üdvözlését a társegyesületnek:

Tisztelt ünneplő Közönség!

A mai napon ünnepet ülő mérnök- és építész-egyesületnek egy vele rokonegyesület üdvözlését adom át.

Az Országos Erdészeti Egyesület mindig rokonszenvvel volt az ünneplő Egyesülettel szemben, amely érzelem forrása a közeli rokonság.

Az erdészet régente tisztán csak ősi foglalkozás volt. Az erdész a régi időben első sorban vadász vala. Ezzel összefüggőleg foglalkozott állattenyésztéssel — értve ez alatt a vadtenyésztést — valamint halászáttal. Az erdőmivelés is inkább csak anynyiban tartozott a foglalkozásai közé, amennyiben az erdő a vadtenyésztés és a vadászat alapföltételéül szolgált. A gazdasági élet átalakulásával az erdészetnek e nemes és szórakoztató célja jórészt háttérbe szorult, ez már csak másodrendű föladatává vált. Előtérbe lépett az erdő gazdasági értékesítése, üzemének jövedelmezősége.

Igy azonban az eredeti foglalkozásai közül az erdőmivelés nagy fontosságot nyert. Az erdőmivelés föltételezi azt, hogy az ezzel foglalkozó erdész kitűnő geológus, valamint a vízépitéshez

és magasépítészethez értő mérnök legyen. De még ez sem elég. Az erdőbirtokos anyagi érdeke még azt is követeli, hogy az üzemet vezető erdész elsőrendű gyári mérnöknek, technológusnak és üzletembernek is mutatkozzék. Ezen tulajdonságok nélkül az erdész az erdőmivvelés termékeit aligha tudja úgy értékesíteni, hogy az erdő megfelelő járadékkal szolgáljon.

Méltóztatik tehát látni, hogy a mai kor erdésze a szó szoros értelmében mérnök is, még pedig univerzális mérnök, mert hiszen ugyanazokkal foglalkozik, mint a mérnöki kar szakmájabeli képviselői együttesen. Sőt büszkén vallja is sok erdész magát mérnöknek, különlegesen erdész mérnöknek, mely cím őt törvényesen és jogosan megilleti.

Tisztelt ünneplő Közönség! Van szerencsém az Országos Erdészeti Egyesület rokonszenvét ismételni és ennek nevében kérem Isten áldását a Magyar Mérnök- és Építész-Egyesületre, hogy az a jövőben is hazánk javára, hazánk gazdasági életének föllendülésére minél hathatósabban működhessék.

Faiparosaink szervezkedése a Gyáriparosok Szövetségében.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének faiparos tagjai m. hó 22-én *Chorin* Ferencz dr. elnöklésével igen látogatott ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a Szövetség kebelében érdekeik védelmére faipari szakosztályt alakítanak. *Chorin* Ferencz elnök megnyitó beszédében hangoztatta, hogy a Szövetség faiparos tagjai által tervezett szervezkedés nem irányul az évek óta fennálló és szépen működő Fakeskedők Egyesülete ellen, hanem azzal karöltve és párhuzamosan kívánja szolgálni e hazánkban elsőrendű iparág érdekét. Amíg azonban az egyesület természet-szerűen elsősorban a szakérdeket helyezi előtérbe, addig a szövetség kebelében tervezett faipari szakosztály célja ennek az iparágak érdekét harmóniába hozni az általános ipari érdekekkel és célja azt a kormányfővel és a közvéleménnyel szemben egyaránt a szövetség erkölcsi súlyával képviselni. Ezután *Vuk* Gyula, *Rosenberg* Ármin, *Schanzer* Ignác, *Scheiber* Endre, *Kronberger* Zsigmond szólottak a tárgyhoz hasonló értelemben, mire az ülés egyhangú lelkesedéssel határozta el a faipari szakosztály megalakítását. Jelölőbizottságot küldtek ki, amely befejezvéen működését, *Hatvany-*

Deutsch Sándor, a szövetség alelnöke, aki időközben átvette a tanácskozás vezetését, kihirdette, hogy a szakosztály elnökévé *Scheiber* Endrét, alelnökké *Schanzer* Ignácot és *Kronberger* Zsigmondot, a választmány tagjaivá pedig egyelőre *Vuk* Gyulát, *Rosenberg* Armint, *Ländler* Aladárt, *Milkó* Endre dr.-t, *Nándor* Pált, *Spitz* Márkust és *Ehrmann* Leót, titkárává pedig *Fodor* Ferenczet választotta meg. A Horvát Szövetség részéről a vezetőségbe *Guttman* Vilmos bárót választották meg. Az egybegyült faiparosok nevében *Scheiber* Endre elnök fejtegette annak okát, hogy az utóbbi időben a szövetség faiparos tagjainak külön szakosztályba való tömörülése miért kívánatos. Anélkül, hogy ezzel saját szakegyesületük működését érinteni akarnák, a szakosztály feladatát abban látja, hogy általános iparpolitikai szempontból foglalkozék ez iparág érdekével. Rámutat arra, hogy amíg a kormánynak nemcsak programjában szerepelt az iparfejlesztés, de a program megvalósítására komoly lépéseket is tett, az utóbbi időben mindinkább oly befolyások érvényesülnek, amelyek az ipari köröket joggal aggodalommal töltik el. Ebből a szempontból is nagyon kívánatos tehát, hogy a faiparosok mint külön szakosztály tömörüljenek a szövetség kebelében, amelynek elsősorban hivatása az, hogy a gyáripari politikával foglalkozva, a gyáripar minden ágának érdekét érvényesítse. *Hegedüs* Lóránt dr., a Szövetség ügyvezető igazgatója, vázolta azután azt a gyakorlati célt, amelynek előmozdítása és megvalósítása a munkásbiztosító terén, vasuti tarifák terén stb. a szakosztályra hárul, mire *Hatvany-Deutsch* Sándor elnök az ülést berekesztette.

Helyreigazítás. Az „Erdészeti Lapok” 1908. évi folyamának tartalomjegyzékéből *Béky* Albertnek ugyanezen évfolyam IX-ik füzetének 499-ik oldalán megjelent „*Tölgysarjerdő fatermési táblája*” című cikke tévedésből kimaradt. Kérjük t. olvasóinkat, hogy e hiányt a tartalomjegyzékben pótolni sziveskedjenek.

Halálozás. *Firtos* Dénes m. kir. erdőmester (Besztercze) és *Skorpi* Ede besztercebányai püspöki erdész (Barsberzencze) az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagjai elhunytak. Béke hamvaikra!

Stainer Gyula csász. és kir. udv. magpergetője Körmenten az összes állami és magánerdőhivataloknak *fali- és zsebnaptárt* küldött. Ha esetleg egyik vagy másik elveszett volna, kéri megírni, hogy esetleg, ha még pótolható, utána küldessék. Ez alkalommal az igen tisztelt nagyjérdemű magyar erdész-közönségnek *boldog újévet* kíván.

„**A házi orvos**“ című népszerű egészségügyi folyóirat 36 oldalra terjedő karácsonyi száma, egész sorozatát hozza az általános higienia körébe vágó közérdekű és tanulságos cikkeknek. Így dr. Preisich Kornél egyetemi tanár, kórházi főorvosnak „**A vörhenyjárványról**“, dr. Kovács Aladárnak „**A tüdőbetegeket gondozó intézetekről**“ szóló cikkeit stb. A lap előfizetési ára *egy évre 2 K 40 fillér*. „**A házi orvos**“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrássy-ut 27. sz. alatt van, ahova az előfizetések beküldendők.

Egészségnapár. Szerkeszti dr. Márton Sándor. VII. évf. Ára 1 K 20 f.

Tenyésznyulakat ingyen oszt a „**Házinyultenyésztés és Értékesítés**“ című házinyultenyésztési szaklap kiadóhivatala Csillaghegyen, Budapest mellett, a házinyultenyésztés népszerűsítése céljából. Pusztán azt köti ki, hogy az utódokból egynéhány példány visszaszolgáltassék.

A lapot Auffenberg János tanár szerkeszti, főmunkatársa Andrásovich Géza. Előfizetési ára egy évre 4 K, félévre 2 K.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Muždeka* Damjan végzett erdészeti főiskolai hallgatót az államerdészeti tisztviselők egyesített létszámába, a horvát-szlavonországi kincstári erdők kezeléséhez, a susaki erdőhivatalhoz ideiglenes minőségű erdőgyakornokká nevezte ki.

Az „Erdészeti Lapok“ 1909. évi I. füzetének HIRDETÉSEI.

**Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért
a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.**

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b)* más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Táblázatok, nyomdai szabály szerint, kétszeres árral számíttatnak.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonkint 25 koronával magasabb árért mellékeltek.

A Máramaros vármegyében fekvő, körülb. 45000 holdas dolhai erdőbirtokra **főerdész** kerestetik.

Egy évi próbaidő alatt fizetés 2400 K készpénz, lakás és fűtés. Véglegesítés esetén megfelelő újabb megállapodásnak lesz helye.

Az állásra reflektáló középkorú diplomás erdész urak sziveskedjenek pályázataikat dr. Kovács István ügyvédhez (Budapest, IV. ker., Aranykéz-utca 3. sz.) beküldeni. (4. III. 3.)

Mindenféle vadászfegyvert

a legolcsóbbtól a legkiválóbb kivitelig, ugymint a világszerte híres és minden művelt államban szabadalm.

korona - fegyvert,

ismétlőfegyvereket és pisztolyokat, revolvereket, flobert-puskákat és pisztolyokat, minden vadászati felszerelést és patro.okat ajánl és szállít

FÜKERT GUSZTÁV

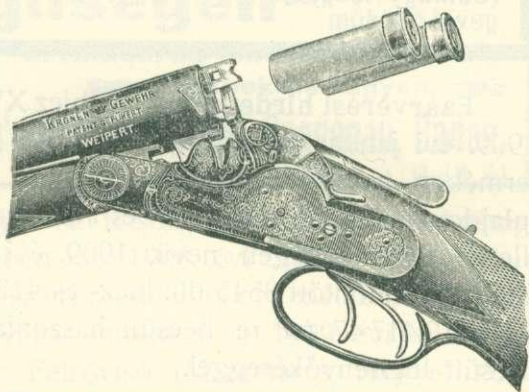
fegyvergyára,

Weipert Érczhegység,

csász. és kir. udvari szállító.

Árjegyzék ingyen.

1. VII. 7.)

Pályázat. 3905/1908 sz. — Kőrmöczbánya szab. kir.r.t. főbányavárosnál 400 (négy száz) korona évi bérrel, 120 (egyszázhusz) korona rendkívüli segélylyel, 16 ürm³ kemény és 16 ürm³ lágy tűzifa, 2 kat. hold földilletménylyel, természetbeni lakással és 10⁰/₀-os

ötödéves korpótlékkal javadalmazott II-od osztályu erdőlegényi állás betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, feddhetlen előéletüket, magyar honosságukat, nyelvismeretüket, testi épségüket, szakképzettségüket alkalmas voltukat igazoló okmányokkal és erdőőri szakvizsgálati bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezűleg irt és szabályszerűen bélyegzett kérvényüket 1909. évi január 31-éig hozzám annál is inkább nyujtsák be, miután a később beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Végül megérintem, hogy ezen állásra csakis nőtlenek pályázhatnak.

Kelt Körmöczbányán, 1908. évi deczember hó 8-án.

(6) A polgármester.

Őszi és tavaszi idényre **kocsányos és kocsánytalan**

tölgyvetőmakkot

ajánl legjutányosabb áron **Wimmer Ignác, Nagyatád**
(Somogy megye). (2. VI. .6)

Faarverési hirdetmény. Leibicz XVI. szepesi r. t. város tanácsa 1909. évi január hó 16-án, délelőtti 9 órakor a városháza tanács-termében tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő „B” és „C” üzemosztályai a Ziegenrücken, illetve Redchenhagen nevű, 1909. évi rendes vágásaiban tövön álló és széldöntött 8545 db. lucz- és 4137 db. jegenyefenyőt, együttesen 10.417.47 tm^3 -re becsült haszonfatömeggel és 785.18 tm^3 -re becsült luczfenyőkéreggel.

Becsár 80358 K. Kiszállítási határidő bezárólag 1912. év márczius hó 31-ig.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe: a) ha a hirdetményben kitűzött óra előtt nyujtának be; b) ha tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmind befűkkel is kiirva tartalmazzák a

megajánlott összeget; *c)* ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, úgy amint az a hirdetményben foglaltatik; *d)* ha lepecsételve és ivenkint 1 K-ás bélyeggel ellátva adatnak be; *e)* ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; *f)* ha bánatpénzképen a megajánlott összegnek legalább 10%-át készpénzben tartalmazzák; *g)* ha úgy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó posta-állomás) világosan kiolvasható; és *h)* ha a boriték kívül „Ajánlat a leibiczi 1909. évi vágásokban levő fakészletre“ felirással van ellátva. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek a löcsei m. kir. áll. erdőhivatalnál, az annak alárendelt szepesszombati m. kir. járási erdőgondnokságnál és Leibicz város tanácsánál tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Leibicz, 1908. évi december hó 9-én.

(7)

A polgármester.

„Jagdsegen“ javított önműködő löveg.
 Készülék orvmadarak önműködő pusztítására. Prospektus ingyen.

Bergmann's Industriewerke, Gaggenau, Baden.
(3. III. 3.)

Faeladási hirdetmény. A felsőközépvísi közbirtokosság „Obsora“ nevű erdőrészében az 1908. évi 26250. I/A. számú magas földmívelésügyi miniszteri rendelettel engedélyezett 274·2 k. holdas rendkívüli luczfenyővágás fatömege az 1909. évi január hó 18-ik napján d. e. 9 órakor Felsővisó (Máramaros megye) községházának tanácstermében megtartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen eladásra kerül.

Az eladásra kerülő vágásterületen a hivatalos becslés szerint 56.230 db mintegy 46.447 köbméter tutajfát tevő és 12.294 db vezőrudnak való fenyőtörzs áll.

Becsérték és egyszersmind kikiáltási ár 278.000 K.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 (tiz) %-a, vagyis 27.800 K.

A zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak az esetben vétetnek figyelembe, ha a megfelelő bánatpénz a közbirtokossági elnöknel letétetik s ajánlattevő kijelenti az ajánlatában, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri s magára kötelezőnek tekinti.

Utó-, elkészt és feltételes ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A vágásterület fatömege becsértéken alul nem adatik el.

Az árverési és szerződési feltételek Mán Lajos közbirtokossági elnöknel Nagysomkuton, Spanyol Géza közbirtokossági pénztárnoknál és a községi előljárásnál Felső-Visón, továbbá a máramarosszigeti m. kir. állami erdőhivatalnál és a felsővisói m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Kelt Nagysomkuton, 1908. évi decz. hó 6-án.

(8) *Közbirtokossági elnök.*

Erdész. Hat-hétezer holdas, részben hitbizományi erdő kezeléséhez keresek sürgősen egy tapintatos, ambiciós, józan, okl. erdészt.

Megkereséseket a kiadóhivatal „Szorgalmas erdész“ jelige alatt továbbít. (9. II. 1.)

Feladasi hirdetmény. A csikszentdomokosi közbirtokosság eladja nyílt árverésen a földmivelési miniszter ur 95430/908. számú rendeletével megadott engedély alapján a Csikmadaras II. határrészben lévő Kecsebükk és Kisácza nevű erdőrészekben mintegy 553-98 kat. holdon törzsenkénti felvétel alapján kéreg nélkül és a termelési és szállítási apadékok levonásával 129.715 köbméterre becslült luczfenyő haszonfa tömegét.

Megjegyeztetik, hogy az 553-98 holdból a Kisácza erdőszégre esik 84-03 kat. hold, a Kecsebükk erdőszégre pedig 469-95 kat. hold. A 129.715 köbméter haszonfából a Kisácza erdőszégre esik 16051, a kecskebükki erdőszégre pedig 113.664 köbméter.

Az összes kikiáltási ár 774.100 korona, azaz hétszázhetvennégyezerszáz korona. Ebből esik a Kisácza erdőszégre 86.700 kor., a kecskebükki erdőszégre pedig 687.400 korona.

Az értékesítés czéljából 1909. évi január hó 30-án délután 2 órakor Csikszentdomokos község házánál nyilvános szó- és zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Árverezni lehet mind a két erdőrésze együttesen és külön-külön is. A fatömeg áron alul nem adatik el. Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az írásbeli ajánlatok ellátandók szabályszerű bélyeggel és a kikiáltási ár 10⁰/₀-át tévő összegnek a csikszeredai kir. adóhivatal pénztárába történt letétbehelyezésről szóló nyugtával. A szóbelileg árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10⁰/₀-át kitevő bánatpénzt a csikszeredai m. kir. adóhivatalnál letétbe helyezni és a letéti nyugtát az árverező bizottságnak bemutatni.

Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők a Csikszentdomokos község házában és a járási erdőgondnokságnál Csikszeredában.

Csikszentdomokoson, 1908 december hó 13-án.

Kurkó József
jegyző.

(10. II. 1.)

Kurkó Ferencz
elnök.

Pályázati hirdetés. Az alulírott erdőgondnokságnál megüresedett III. o. erdőőri állásra pályázat nyittatik.

Ezen állás 500 korona évi fizetéssel, szabad lakással, 3 tehéntartással, 17 *űrm*³ házhoz szállított puha tűzifával, ¹/₄ hold szántóföldhasználat, nagyobb külső munkálatoknál 1 korona napi-díjjal s a megállapított lődijakkal van javadalmazva. Egy évi próbaidő elteltével alkalmazhatóság esetén az ezen állást betöltő egyén véglegesítetté, az uradalom nyugdíjintézetébe lesz felvéve.

Pályázhatnak egészséges, feddhetlen életű, 24—36 éves, róm. kath. szakvizsgázott erdőőrök, kik eddigi működésükről szóló bizonyítványukat sajátkezüleg irt folyamodványaikhoz csatolni tartoznak.

Előnyben részesülnek, kik a tót nyelvet beszélik. Ezen állást elnyerni szándékozók felszólítatnak, hogy folyamodványaikat 1909 február 1-éig nyujtsák be alulírotthoz. A szepesi róm. kath. püspökség erdőgondnoksága.

Szepesvéghely, 1908 december 14.

(11)

Janoviczky Béla,
püsp. főerdész.

Árverési hirdetés. A nagyszzebeni ágost. hitv. ev. presbyterium kezelése alatt álló báró Brukenthal Károly-féle kegyes alapítványoknak Krakko, Tibor és Királypatak, Alsó-Fehérvár-megyei községek határán különböző részletekben szétszórt 400-1 kat. holdnyi kiváltkép erdőbirtokát (a talajt és a rajta levő fatömeget) *Krakkóban 1909. évi január 9-én d. e. 10 órakor* tartandó nyilvános szó- és ezt megelőzőleg írásbeli árverésen örök áron eladják a presbyterium utólagos jóváhagyásának feltétele alatt s ez utóbbi fenntartja magának azt a jogot, az ajánlatok közül szabadon választhatni vagy az árverést egyáltalában jóvá nem hagyni s azt esetleg kedvezőbb időben megtartani.

Árverés alá kerülnek:

a) A „Kornet“ és „Brustu“ dülő erdőrészek 19.964 K kikiáltási árban.

b) Saláta dülő erdőrészek 3524 K kikiáltási árban.

c) Popusa „ „ 9324 „ „ „

d) Állák „ „ 2224 „ „ „

e) Billak „ legelő 700 K kikiáltási árban.

f) A krakkói község 1. sz. tjkvben A† 1. rsz. ingatlan területi tulajdonjoga 100 K kikiáltási árban.

g) A krakkói község 3. sz. tjkvben A† 1. rsz. ingatlan területi tulajdonjoga 100 K kikiáltási árban.

Bánatpénzül a kikiáltási árnak 10 százaléka teendő le készpénzben, mely után az alapítványok azonban kamatot nem fizetnek, vagy óvadékképes értékpapirokban.

Az a) b) c) és d) alatt felsorolt erdőrészek először egyenként és azután egészben bocsáttatnak árverés alá, az egyenkinti kikiáltásnál elért vételárak összeadása útján megállapított kikiáltási árban.

Részletes árverési és szerződési feltételek és a becslésről szerkesztett részletes kimutatás Nagyszzebenben a nagyszzebeni ev. ágost. hitv. presbyterium irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok, melyekhez a bánatpénz a presbyterium pénztári hivatalánál történt letétbehelyezéséről szóló elismervény csatolandó és melyekben az ajánlattevő kifejezetten kijelenteni tartozik, hogy az árverési feltételeket ismeri s azokat magára

nézve is kötelezőknek ismeri el, legkésőbbben 1909 január 7-ik napjának 12 órájáig a nagyszebeni ágost. hitv. ev. presbyterium irodájában adandók be.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az erdőbirtok tulnyomó része az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2. és 4. §-ainak hatálya alá tartozván, azt továbbra is mint erdő tartandó fenn (lásd az 105.821—1907. számú földmivelésügyi miniszteri rendeletet).

Nagyszeben, 1908. évi december hó 12-én.

(12) *A nagyszebeni ágost. hitv. ev. presbyterium kezelése alatt álló báró Brukenthál Károly-féle kegyes alapítványok.*

**Több millió igen szép
tölgy- és akáczcsemetét**

20 cm.-től 150 cm. magasságig rendkívül olesó áron
ajánl
mint **alkalmi vételt**

FARAGÓ BÉLA

csász. és kir. udvari szállító

magyar magpergető gyára, erdészeti csemetekertje

ZALAEGERSZEGEN.

(5. III. 3)

Feladási hirdetmény. Főméltóságú gróf Pappenheim Siegfriedné Károlyi Erzsébet grófnő mezőfényi uradalmában (Szatmár vm., vasutállomás Nagykaroly) az 1908/9. évi vágásterületen lévő összes *nagyrészben műfának is alkalmas tölgyfa anyag* tövön egészben zárt írásbeli ajánlat útján el fog adatni. Ajánlatok 1909. január 15-ig beadandók.

Az eladás alá kerülő faanyag megtekinthető és felbecsülhető felvilágosítással szolgál a helyszínén Romandi Géza urad. fővadász, valamint az alulirott.

Buják, (Nógrád megye) 1908 december.

(13)

Mányay főerdész.

Feladási hirdetés. 1368/1908. sz. — Krizba község 1909 évi január hó 20-án délelőtt 10 órakor a községi irodában nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján eladja a tulajdonát képező erdő C. üzemosztályában lévő „Keribunári völgy“-ben törzsenkint megszámozott és kibélyegzett 2016 drb. műszaki czélokra alkalmas tölgyfát és 934 drb. bükkfát.

Hivatalos becslés szerint a tölgyfák 610·68 tömör köbméter kéregnélküli műfát, 23·61 ürköbméter hasáb, 65·24 ürköbméter dorong és 583·61 ürköbméter galyfát és forgácsot a bükkfák pedig 452·68 ürköbméter hasáb, 15·09 ürköbméter dorong és 23·51 ürköbméter galyfát tartalmaznak.

Kikiáltási ár 8814 korona 34 fillér, melynek 10⁰/_o-a bánatpénz.

Az erdőrész a községtől 5, a földvári vasuti állomástól 15 kilométerre fekszik. Utak, fuvar- és munkásviszonyok jók. A részletes becslési, árverési és szerződési feltételek a földvári m. kir. járási erdőgondnokságnál és Krizba község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Krizba, 1908 december hó 16-án.

(14.)

Az előljáróság.

Pályázati hirdetmény. A galgóczi hitbizományi uradalomban szervezett segéderdészi állásra következő feltételek mellett pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-ában előirt képesítésüket, életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismeretüket, valamint egészségi állapotukat igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket 1909 január 31-ig Gróf Erdődy Imre urra kiállitva, alulirott czimére Galgócz, (Nyitramegye) nyujtsák be.

A segéderdészi állás javadalmazása 1800 K évi fizetés, szabad lakás és tüzelőfa.

Galgócz, 1908. december hó 22.

(15)

Uradalmi igazgatóság.

Pályázat. 847—E/1908. sz. — Dobsina r. t. város tanácsa az elhalálozás folytán megürült városi *főerdőőri* állásra pályázatot nyit.

A főerdőőr javadalmazása:

1. 1080 K évi fizetés,
2. kétszer ötödéves korpótlék 60—60 K-val,
3. 150 K lakbér vagy természetbeni lakás a város választása szerint,
4. 24 *köbm.* puhafa vagy 48 K készpénz a város választása szerint,
5. szokásos egyenruha.

A megválasztott tagja lesz a városi nyugdíjintézetnek. Erdőőri szakvizsgabizonyítvánnyal és orvosi bizonyítvánnyal ellátott pályázati kérvények 1909. évi január hó 15-ig nyújtandók be alulirott polgármesteri hivatalhoz.

Az állás 1909. évi április 1-én okvetlenül elfoglalandó.

Együttal arra az esetre, ha e fenti állás egy városi erdőőrrel töltenék be a megürülendő erdőőri állásra is a pályázati kérvények fenti határidő alatt benyújtandók.

Az erdőőr javadalmazása: 600 K törzsfizetés, 45 K lakbér, 24 *köbm.* tűzifa-járandóság, 84 K ruhaáltalány, 20 K csizmapénz, 120 K drágasági pótlék, összesen 917 K és természetbeni lakás.

Dobsina, 1908. évi december hó 18-án.

(16)

A polgármester.

Utánnnyomás nem díjaztatik.

Faeladási III. hirdetmény. 1748/908. — A repedei és dubroviczai urbéres közönség eladja az 1907. évi 23897. számú földmívelési miniszteri rendelettel erdejüknek kihasználására engedélyezett 17628 *ürm*³ bükk és 73 *ürm*³ nyír tűzifa tömegét Repedén (Bereg megye) a község házábanál 1909. évi január hó 28-án d. e. 9 órakor megtartandó írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen.

Kikiáltási ár 41367 K.

Bánatpénz 10%. Az erdő a vasuti állomástól 1½ kilométerre.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverés és szerződési feltételek Repedén az urbéres elnöknél megtudhatók.

Becsáron alóli ajánlatok is elfogadtatnakés az árverés napján megtartandó urbéres közgyűlés elé terjesztetnek.

Repede, 1908 december 17.

(17)

Soor Salamon
urbéres elnök.

Pagonyerdész 38 éves, nős, ki 15 évig hercegi erdőgazdaságban sikeresen működött, faértékesítésben, becslésben, termelésben, áterdőlésben, erdőmivvelésben, mindenféle vadászatban, kártékony vad pusztításában, kutyaidomításban, halászatban jártas, 1909 ápr. 1-től mint ilyen Magyarországon keres állást. Ajánlatok *Haasenstein u. Vogler A. G. Breslau G. O. 132* alatt kéretnek. (18. II. 1.)

Erdei facsemete eladás

1909. évi tavaszi szállításra.

36000 db	5 éves átiskolázott luczfenyő csemete	<i>Picea excelsa</i> ,
21000 "	5 " " jegenyefenyő "	<i>Abies pectin.</i> ,
430000 "	3 " molyhostölgy csemete	<i>Quercus pubescens</i> ,
1000 "	2 " kocsánytalan tölgycsemete	<i>Quercus sessiliflora</i> ,
255000 "	1 " " " " "	" "
1710000 "	2 " kocsányos tölgycsemete	" <i>pedunculata</i> ,
310000 "	1 " " " " "	" "
409000 "	3 " erdeifenyő "	<i>Pinus silvestris</i> ,
130000 "	2 " " " " "	" "
36000 "	2 " ákác csemete	<i>Robinia pseudoacacia</i> ,
180000 "	2 " szilfa "	<i>Ulmus campestris</i> ,
10000 "	1 " hársfa "	<i>Tilia grandifolia</i> ,
40000 "	1 " " " "	<i>Tilia parvifolia</i> ,
129000 "	1 " kőris "	<i>Fraxinus americana</i> .

A csemeték mind *elsőrendü* minőségűek.

Junghans E. erdőgondnoksága Lunkassprie, u. p. Dobrest,
Bihar megye. (20. VI. 1.)

Faeladási hirdetmény. A nagyméltóságu m. kir. földmivvelésügyi miniszter urnak 1908. évi 69776. számú magas rendeletében foglalt engedély alapján a felváczaí (Hunyad vármegye körösbányai

járás) görög keleti egyház tulajdonát képező 57·27 kat. hold kiterjedésű erdejében szálanként felvett és lebélyegzett:

6237 darab 16—72 *cm* mellmagassági átmérővel biró tölgyfa;
1742 darab 16—75 *cm* mellmagassági átmérővel biró bükk-
és gyertyánfa 1909. évi január hó 20-án délelőtt 8 órakor az
alváczaikörjegyzőség hivatalos helyiségében nyilvános szó- és
írásbeli zárt ajánlati árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár: 41593 korona.

Bánatpénz: 4200 K. A részletes árverési és szerződési fel-
tételek a felváczaikör. kel. egyházigazgatóságánál, a brádi m.
kir. járási erdőigazgatóságnál és a dévai m. kir. állami erdő-
hivatalnál betekintheők.

Megjegyeztetik, hogy az eladásra kerülő faállomány 2514·505
köbméter épület-műfára és 1482·956 köbméter tűzifára lett
becsülve. Az erdőterület iparvasuttól alig egy fél *km* távolságra
fekszik s azon a termelt faanyagok a három és fél kilométernyire
fekvő Alvácza — A. Cs. E. V. — vasuti állomására leszállíthatók.

Felvácza, 1908. évi december hó 10-én.

(19)

A görög keleti egyház gondnoka.

Feladasi hirdetés. 2000/1908. kizöi sz. — Közhirre
teszszük, hogy Alsóvenicze község tulajdonát képező és a község
határában (sárkányi vasuti állomástól 20 *km*-re) fekvő erdő azon
részein levő fatömeg, mely az 1891. évi 13.197. szám alatt jóvá-
hagyott rendszeres gazdasági üzemtervben a *B.* üzemosztály
I. tag 14. és II. tag 15. osztagát képezi s amely 1907—1929-ig
terjedő fordaszaki kihasználásra iratott elő 262·05 kat. h. kiterje-
désű, a nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak
1906. évi 93982—I. A—2 számu magas rendeletében foglalt enge-
dély alapján, egyszerre leendő kihasználás végett Alsóvenicze
község irodájában 1909. évi február hó 1-ső napján délelötti
9 órakor tartandó s írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános
szóbeli árverésen el fog adatni.

Szabályszerűen kiállított zárt írásbeli ajánlatok az árverés
napjának délelötti 1/2 10 óráig fogadtatnak el s a szóbeli árverés
befejezte után fognak felbontatni.

Az ivenkint 1 K-ás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok-

ban az ajánlott összegnek számmal és betűvel szabályosan kell kifejezve lennie s a zárt ajánlat azzal a záradékkal látandó el, hogy a versenyző az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magára nézve kötelezőnek elfogadja s magát azoknak föltétlenül aláveti.

Végül minden zárt ajánlatnak tartalmaznia kell a meghatározott bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban. Az eladás alá kerülő erdőréssz fatömege:

bükk hasábfa	49.185·54 tm^3
bükk dorongfa	12.568·53 tm^3
galyfa	3.830·45 tm^3
tüzipára becsültetett összesen	65.584·52 tm^3

A kikiáltási ár 78.400 koronában állapított meg, amelyen alul a faanyag eladatni nem fog.

A szóbeli árverésen versenyzők a kikiáltási ár 10⁰/₀-át, vagyis 7340 koronát tartoznak bánatpénzül készpénzben, vagy óvadékképes állampapírokban az árverező bizottság elnökének kezébe letenni.

A becslés, továbbá az árverési és szerződési feltételek Alsóvenicze község irodájában, továbbá a sárkányi m. kir. járási erdőgondnokság irodájában Sárkányban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alsóveniczen, 1908. évi december hó 24-én.

A községi előljáróság.

Gligore János,
körjegyző.

(21)

Niculae Cornea,
bíró.

Az „Erdészeti Lapok“ 1909. évi I. füzetének tartalma :

	Oldal
<i>Muzsnay Géza</i> : A közép- és magashegységi erdeink mesterséges felújításánál tapasztalható hibákról	1
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. I. Titkári jelentés	23
II. Az Országos Erdészeti Egyesület 1908 dec. 13-án tartott közgyűlésének jegyzőkönyve	34
A kincstári erdőtiszték állásfoglalása a földmivelésügyi tárca ügyköréhez tartozó erdőtisztai létszámok egyesítése ügyében	43
KÜLÖNFÉLÉK. Személyi hir. — Magyar Mérnök- és Építész-Egylet székházának felavatása. — Fajparosaink szervezkedése a Gyár- iparosok Szövetségében. — Helyreigazítás. — Halálozás	55—58
VALTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK az erdészeti szolgálat köréből	58
HIRDETÉSEK	I—XII

ERDEI FACSEMETÉK NEVELÉSE. Irta: Tomcsányi Gusztáv. Ára tagoknak 3 K, nem tagoknak 4 K; 4 K 45 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik.

ERDÉSZETI ÉPÍTÉSTAN. Irta: Sobó Jenő. I. rész. 1. és 2. kötet: Középitéstan. Egy-egy kötet ára tagoknak 11 K 20 fill., nem tagoknak 16 K. — II. rész: Út-, vasut- és hidépitéstan. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 16 K.

MAGYAR ERDÉSZETI OKLEVÉLTÁR. Szerkesztette és történeti bevezetéssel ellátta: Tagányi Károly. 3 kötet. 1906. Ára tagoknak 20 K, nem tagoknak 40 K.

ERDÉSZETI RENDELETÉK TÁRA. 1880—1884. (I—IV.) és az 1885—89. (V—IX.) évfolyam teljesen elfogyott. (Ezen évfolyamokat az egyesület mérsékelt áron visszaváltja.) Elfogyott továbbá az 1890. (X.), 1892. (XII.) 1893—94. és 1899. (XIX.) évfolyam.

Az 1891. (XI.) évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.

Az 1895. (XV.) évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.

Az 1896. (XVI.) évfolyam ára tagoknak 50 fill., nem tagoknak 1 K.

Az 1897. (XVII.) évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.

Az 1898. (XVIII.) évfolyam ára tagoknak 70 fill., nem tagoknak 1 K 40 fill.

Az 1900. évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.

Az 1901—1903. (XXI—XXIII.) évfolyam ára tagoknak 3 K, nem tagoknak 5 K.

Az 1904. évi (XXIV.) évfolyam ára tagoknak 1 K 50 fill., másoknak 2 K 40 fill.

Az 1905. évi (XXV.) évfolyam ára tagoknak 50 fill., másoknak 1 K.

Az 1906. és 1907. évi egyesített füzet ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 50 f.

Az Erdészeti Rendeleték Tára egyes füzetei 45 fill. postaköltség beküldése esetén bérmentve küldetnek.

TANGENS-TÁBLÁZATOK. összeállította Pohl János. Ára tagoknak 1 K, nem tagoknak 2 K. (Kapható a szerzőnél is Oraviczán.)

A LEGELŐERDŐK. Irta: Földes János. (Külön kiadása az Erdészeti Lapok 1895. évi I—V. füzetében közölt munkának.) Ára tagoknak 1 K. 60 fill. nem tagoknak 2 K 40 f; 55 f. postaköltség beküldése esetén bérmentve küldhető

A VADÁSZATI ISMERETEK KÉZIKÖNYVE. Írták: Belházy J., Szécsi Zs. és Illés N.; négy kötet ára az O. Erd. E. tagjainak füzve 9 K, kötve 13 K.

HAZANK HÁZI FAIPARA. Irta Gaul Károly. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 1 K 40 fill., másoknak 2 K. Bérmentesítésre 45 fill. küldendő.

A BÜKKTÜZIFA ROMLÁSA ÉS AZ ELLENE VALÓ VÉDEKEZÉS. Irta: Gellért József. Ára tagoknak 60 fill., másoknak 1 K. Bérmentesítésre 35 fill. küldendő.

A KÜLFÖLDI FANEMEK MEGTELEPITÉSE STB. Irta: Péch Dezső. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 3 K, másoknak 4 K. Bérmentesítésre 45 fill. küldendő.

SZÁMTAN. Erdőőrök részére írta Béky Albert. Ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 40 f. Bérmentesítésre 45 f küldendő.

ÉRTEKEZÉSEK AZ ERDŐRENDEZÉS KÖRÉBŐL. Irta: Bund Károly. Ára 4 K.

ERDÉSZETI GÉPTAN. Irta: Kövesi Antál. Ára tagoknak 4 K, másoknak 5 K.

O. FELSÉGE NAGY FÉNYNYOMATU ARCZKÉPE. Ára tagoknak 7 K, nem tagoknak 8 K. Bérmentve küldetik.

Népszerű nyelven írt művek, melyek, ha a t. megrendelők árukon kívül, egyenkint 45 fill. postaköltséget beküldenek, bérmentve küldhetők:

AZ ERDŐK BERENDEZÉSE. Ára 2 K.

NÉPSZERŰ ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. I. füzet. Spórás növények. Elfogyott II. f. Mohok, edényes virágtalanok, tülevelűek. Ára 2 K. III. füzet. Magházas növények. Ára 3 K.

Valamennyit Fekete Lajos írta.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél és Fekete Lajos ny. min. tanácsos urnál (Selmeczbánya), mint szerzőnél egyaránt megrendelhetők a következő művek, melyek után egyesületi tagok és könyvkereskedők, ha az egyesületnél rendelik meg azokat, 25 százalék árengedményben részesülnek:

ERDŐRENDEZÉSTAN. Ara 12 K, ill. 9 K.

ERDŐÉRTÉKSZAMITÁSTAN. II. kiadás. Ára 6 K, ill. 4-50 K.

ERDÉSZETI NYERESÉGSZÁMITÁSTAN. Ára 4 K, ill. 3 K.

A SZÁLALÓ ERDŐK BERENDEZÉSE. Ára 1 K 20 fill., ill. 90 fill.

ERDŐBECSLÉSTAN. II. kiadás. Irta: Sóltz Gyula és Fekete Lajos. Ára 8 K, ill. 6 K.

A szerzőknél rendelhetők meg:

ERDŐMIVELÉSTAN. Irta: Vadas Jenő (Selmeczbánya). Ára tagoknak 7 K, nem tagoknak 10 K.

A SELMECZBÁNYAI M. K. ERDŐAKADÉMIA TÖRTÉNETE ÉS ISMERTETŐJE. Irta: Vadas Jenő. Ára 4 K (erdőgyakornokoknak 3 K, akadémiai hallgatóknak 2 K). Kapható a szerzőnél (Selmeczbányán).

A LEGELŐERDŐK BERENDEZÉSE, KEZELÉSE ÉS HASZNOSÍTÁSA. Irta: Márton Sándor (Nagy-Károly). Ára tagoknak 4 K 80 fill., másoknak 6 K.

Egyebütt megrendelhető magyar erdészeti művek:

A MAGYAR ALLAM ERDŐSÉGEINEK GAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMI LEIRÁSA. Szerkesztette: dr. Bedő Albert. 4 kötet, egy térképpel. Kiadta a földmivelésügyi miniszterium. 1896. Magyar, német és francia nyelven.

A BÜKKFA KORHADÁSA ÉS KONZERVÁLÁSA. Irta: dr. Tuzson János. Kapható Kilián Frigyes utódánál. Budapest, Váci-utca. Ára 4 K.

Az ERDŐHASZNÁLATTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: Szécsi Zsigmond. II. kiadás. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 16 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiánál Selmeczbánya.)

ÁLTALÁNOS FOLDMÉRÉSTAN. Irta: Cséti Ottó. II. kiadás. (Kapható ugyanott.) Ára 9 K.

ERDŐVÉDELEMTAN. Irta: Téglás Károly. (Kapható ugyanott.) Ára 5 K 40 f.

ERDÉSZETI TALAJTAN. Irta: Fekete Lajos. II. kiadás. 1891. (Kapható ugyanott.) Ára 5 K.

BETÜSOROS TÁRGYMUTATÓ AZ ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA I—XXIV. ÉVFOLYAMAIHOZ. Összeállította Tomaso vszky Imre. (Kapható ugyanott.) Ára 1 K.

ERDÉSZETI SEGÉDTÁBLÁK. Ára: 8 K és ERDEI ROVATOS NAPLÓ. Ára 1 K 20 fill.

Megrendelhetők a földmivelésügyi miniszteriumnál Budapest.

TERMÉSI TÁBLÁK. 1886. Kiadta Fülöp Szász-Coburg herceg erdőrendezőse (Jolsva, Gömörm.) Ára 2 K.

AZ ÁRVÉDELMI FÜZESEK TELEPÍTÉSE ÉS MŰVELESE. Irta: Vadas Jenő. Ára 50 f. Megrendelhető a földmivelésügyi miniszteriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum-körút 2. szám.

KEDVEZMÉNY. Dr. Farkas Márton vizgyógyintézetének (Budapest, V., Báthory-u. 3. sz.) hévizi iszapkezelési osztályában az Országos Erdészeti Egyesület tagjai 35% árkedvezményben részesülnek.